

VERBONDSONDERHANDELINGEN

7 preken

Thomas Boston

Door

THOMAS BOSTON

Thomas Boston Sr. geboren Duns, 17 maart 1676;
bevestigd als predikant 21 september 1699 te Simprin; 1 mei 1707 te Ettrick;
overleden aldaar 20 mei 1732.

INHOUD

1. Jakobs worsteling om de zegen

En Hij zeide: Laat Mij gaan, want de dageraad is opgegaan. Maar hij zeide: Ik zal U niet laten gaan, tenzij Gij mij zegent. Genesis 32:26.

2. Het grote nut der beproeving voor Gods volk.

Toen zeide Jakob hun vader tot hen: Gij berooft mij van kinderen: jozef die is er niet, en Simeon die is er niet, nu zult gij Benjamin wegnemen; alle deze dingen zijn tegen mij. Genesis 42:36.

3. Het vergaderen van de bondgenoten. I

Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande.
Psalm 50:5.

4. Het verbondmaken der ziel. II

Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande.
Psalm 50:5.

5. De verwelkoming bij Christus. III

Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande.
Psalm 50:5.

6. Christus' nodiging aan Zijn bruid

Bij Mij van de Libanon af, o bruid! Kom bij Mij van de Libanon af; zie van de top van Amána, van de top van Senir en van Hermon, van de woningen der leeuwinnen, van de bergen der luipaarden. Hooglied 4:8

7. De eeuwigdurende ondertrouw.

En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid. Hoséa 2:18.

1. Jakobs worsteling om de zegen

En Hij zeide: Laat Mij gaan, want de dageraad is opgegaan. Maar hij zeide: Ik zal U niet laten gaan, tenzij Gij mij zegent. Genesis 32:26.

Hoe nietig zijn de grootste daden en de schitterendste overwinningen van de meest vereerde helden, die door de wereld bewonderd worden, in vergelijking met de machtige wapenfeiten des geloofs! Natuurlijke moed en dapperheid hebben aan sommigen een roem bezorgd, waardoor ze een naam hebben gekregen dat ze onmisbaar waren, zodat de wereld een onherstelbaar verlies meent te lijden, wanneer zulke onverschrokken mannen sterven. Maar als men eens nauwkeuriger let op de daden van dappere mannen, dan moet men tot de slotsom komen, dat hun strijd niet meer is geweest dan de worsteling van de ene aardworm met de andere, en dat zij hebben gestreden voor iets dat geen blijvende waarde had.

Maar aanschouw nu het worstelperk des geloofs. Jakob, een worm, worstelt met de almachtige God om een hemelse zegen. Jakobs Tegenpartij is groot en sterk, en nochtans behaalt de zwakste partij de overwinning. "En Hij zeide: Laat Mij gaan, want de dageraad is opgegaan. Maar hij zeide: Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent."

Het leven van Jakob schijnt van het leven van de andere patriarchen onderscheiden te zijn geweest door een grote verscheidenheid van wederwaardigheden, moeite en verdriet. Hij sprak de waarheid, toen hij tot Farao zeide: "Weinig en kwaad zijn de dagen der jaren mijns levens geweest, en hebben niet bereikt de dagen van de jaren des levens mijner vaderen, in de dagen hunner vreemdelingschappen," Genesis 47:9. In Jakobs leven wordt het meest treffende voorbeeld gevonden van mensen, die een reeks van de zwaarste beproevingen doormaakten, terwijl zij de weg volgden die God hun had geboden.

De Heere had tot Jakob gezegd: "Keer weder tot het land uwer vaderen, en tot uw maagschap, en Ik zal met u zijn," Gen. 31: 3. Hier is een gebod en een belofte. Doch welk een verscheidenheid van beproevingen ontmoette de goede man, toen hij op reis ging, in gehoorzaamheid aan het gebod, en in geloof in de belofte! Een van deze menigvuldige beproevingen was, dat terwijl hij alleen was, een man met hem worstelde tot de dageraad aanbrak, en die man zijn heup ontwrichtte. *"En Hij zeide: Laat Mij gaan, want de dageraad is opgegaan. Maar hij zeide: Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent."*

In deze woorden vinden wij het begin van het gesprek tussen de strijders. Hier vindt u

I. *Wat gezegd werd door de Man, die met Jakob worstelde.*

II. *Wat Jakob hierop heeft geantwoord.*

Ten eerste, moeten wij beschouwen wat de man die met Jakob worstelde, zeide: "Laat Mij gaan, want de dageraad is opgegaan." Hier vragen verschillende dingen onze aandacht.

1. *Wie was het, Die met Jakob worstelde?* Ik antwoord, dat het iemand was in de gedaante van een man. Er zijn verschillende gedachten door uitleggers uitgesproken over de vraag, wie hij was, die deze gedaante had aangenomen. Ik zal uw tijd niet in beslag nemen door een overzicht te geven van de verklaringen van Joodse en Christelijke schrijvers.

Ik ben van mening, dat het God was, Die met hem worstelde, en dat God aan Jakob verscheen in de gedaante van een man, om met hem te strijden. Deze verklaring

voldoet mij, omdat Jakob Hem niet alleen bad om de zegen, maar Hem ook uitdrukkelijk God noemt, zeggende: "Ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht, en mijn ziel is gered geweest," Gen. 32:30.

Ik ben ook van mening, dat het was de tweede Persoon, God de Zoon, Die met hem worstelde in de gedaante van een man. Want, waar de profeet Hosea over Jakob spreekt, zegt hij: "Ja, hij gedroeg zich vorstelijk tegen de Engel en overmocht Hem," Hosea 12:4. Dit is een van de namen van de Messias. Hij wordt genoemd: "De Engel des verbonds," Maleáchi 3:1.

Een andere reden voor mijn mening is, dat Christus Zelf zegt: "Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard," Johannes 1:18. Mijn gedachte is, dat uit deze woorden volgt, dat al de verschijningen van God aan de heiligen onder het Oude Testament, waarbij Hij de gedaante van een man aannam, niet de verschijningen van God de Vader waren, Dien niemand ooit gezien heeft, maar dat het zijn geweest verschijningen van God de Zoon, als een voorbode van Zijn aannemen van onze natuur, in Zijn vleeswording.

In Zijn verschijningen onder het Oude Testament nam Hij een menselijk lichaam aan voor een tijd, en Hij legde het spoedig weer af. In Zijn vleeswording nam Hij de menselijke natuur aan, om die nooit weer af te leggen.

2. Ten tweede willen wij bezien *welk soort van worstelingen hier plaats had*, en hoe de worm Jakob de overhand kreeg over de ongeschapen Engel.

Sommigen willen dat de worsteling plaats had in een gezicht, of in een droom. Anderen zeggen dat het een geestelijke strijd was, bestaande in krachtige werkzaamheden des geloofs om de vervulling van de belofte, welke Jakob had ontvangen, toen God hem had geboden terug te keren naar het land van zijn vaderen. Maar het blijkt uit de gevolgen, dat de worsteling werkelijkheid was, en niet in een gezicht, en dat ze lichamenlijk was en niet alleen geestelijk. Want de Engel roerde het gewricht zijner heup aan, zodat het gewricht van Jakobs heup verwrongen werd als Hij met hem worstelde.

Doch het schijnt moeilijk te verklaren, vanwaar Jakob de kracht had om de Engel te overwinnen. Van de geschapen engelen staat beschreven dat zij zeer sterke helden zijn. Eén van hen sloeg in het leger der Syriër honderd en vijf en tachtig duizend man. Welk een ongelijke strijd zou het voor Jakob geweest zijn, indien hij had geworsteld met een der geschapen engelen. En evenwel overwon hij de ongeschapen Engel. Dit is wonderlijk! Maar de profeet Hosea verklaart het, als hij van Jakob zegt: "In zijn kracht gedroeg hij zich vorstelijk met God," dat wil zeggen door Gods kracht, welke op een verborgen wijze aan Jakob werd meegedeeld, en hem vrijmachtig door God werd verleend. Jakob heeft ongetwijfeld al zijn krachten ingespannen in de worsteling. Maar God vertoonde in het lichaam hetwelk Hij had aangenomen slechts zulk een mate van kracht, als Hij wist dat Jakob kon overwinnen.

Wij mogen hier op God zien als strijdende met Jakob, en tegelijk hem ondersteunende. God streed als het ware met Jakob met Zijn linkerhand, en ondersteunde hem met Zijn rechterhand, en gaf aan de rechterhand de grootste kracht. Doch laten wij niet vergeten, dat wij bij het beschouwen van deze worsteling niet zozeer moeten zien op Jakobs lichamenlijke kracht, als op zijn *geestelijke* sterkte naar de inwendige mens.

3. Ten derde *mogen wij de vraag stellen, waarom de engel zeide: "Laat mij gaan, want de dageraad is opgegaan."* Indien hij de ongeschapen Engel was, welke kracht lag dan

in de reden, dat de dageraad was opgegaan? Want zeker, dag en nacht, licht en duisternis, zijn gelijk voor God. Wij menen als antwoord hierop te mogen zeggen, dat

- a. De ongeschapen Engel sprak hier naar de wijze der mensen, wier gedaante Hij had aangenomen. Hij spreekt alsof Hij haastig wil vertrekken.
- b. De ongeschapen Engel mag deze woorden gezegd hebben om Jakob er aan te herinneren, dat nu de dageraad opging het tijd was voor hem om terug te keren naar zijn vrouwen, kinderen en vee, die in gevaar waren in de handen van een verwoede broeder te vallen, die met vierhonderd man op hem afkwam. Jakob was de gehele nacht van zijn gezin afwezig geweest, en nu het daglicht doorbrak was het tijd voor hem om naar de zijnen terug te keren.
- c. De ongeschapen Engel mag zo gesproken hebben in Jakobs eigen belang, opdat hij niet bezweek bij het zien van zijn heerlijke verschijning, nu het morgenlicht opging. In al de verschijningen van God in een zichtbare gedaante, is voor de heiligen van het Oude Testament iets van schrik en ontsteltenis geweest. Daarom heeft Jakob het als een groot wonder aangemerkt, dat hij God had gezien van aangezicht tot aangezicht, en niet gestorven was. Toen de Engel des Heeren aan de vrouw van Manoah verscheen, zeide Manoah tot haar: "Wij zullen zekerlijk sterven, omdat wij God gezien hebben," Richteren 13:22. Wij mogen aannemen dat er iets van vriendelijkheid jegens Jakob in is geweest, dat de Engel des nachts met hem worstelde, daar de duisternis enigszins zijn luister en heerlijkheid bedekte. Daarom zei de Engel, toen de dageraad opging: "Laat mij gaan."

4. De Engel sprak deze woorden om het geloof en *de lijdzaamheid van Jakob op de proef te stellen*, wanneer hij zou vertrekken, en Jakob zou laten gaan zonder zegen. Zo beproeft de Heere somtijds Zijn volk, door hen als het ware voor te stellen, dat Hij wil weggaan, om daardoor de verlangens van hun ziel tot Hem te doen uitgaan, en hen daardoor op te wekken Hem met grote ernst aan te kleven. God wist dat Jakob Hem niet wilde laten gaan, doch Hij sprak zo, opdat Hij Jakobs geloof en volharding bekend en vermaard zou maken door alle eeuwen heen.

II. Wij willen nu beschouwen *wat Jakob antwoordde* op het verlangen van de Engel om heen te gaan: "Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent." Indien iemand mocht zeggen: Kan een mens God vasthouden, wanneer Hij wil gaan? zo antwoorden wij: Neen, maar Jakob wist met Wie hij worstelde, en bemerkte dat de Engel hem wilde beproeven, of hij Hem zou laten gaan, zonder de zegen te hebben ontvangen. Neen, zegt Jakob, indien Gij mij vraagt U te laten gaan, en mijn toestemming te geven dat Gij zo vertrekt, zo wil ik die niet geven. Laat de dag aanbreken, en de volgende nacht komen, de grote Ontfermer en de kreupele Jakob zullen niet met Jakobs toestemming scheiden zonder de zegen.

Hier zijn twee dingen op te merken. Ten eerste dat Jakob de zegen begeerde, en ten tweede dat hij aanhield en vasthield om de zegen te verkrijgen. "Ik zal U niet laten gaan, tenzij Gij mij zegent."

Welke zegen hij begeerde, kunnen wij gemakkelijk begrijpen uit de omstandigheden, waarin hij op die tijd verkeerde. Hij was nu zeer ontsteld en verontrust op het bericht dat zijn toornige broeder tegen hem in aantocht was met vier honderd gewapende mannen, om, gelijk hij meende, een oud geschil dat hij met hem had, te wreken. Wat zal hij in deze omstandigheden doen? Hij durft de strijd met zijn broeder niet aan, daar hij slechts over enkele mannen kan beschikken, en wat de vrouwen en jonge kinderen betreft, deze zouden nauwelijks in staat zijn te vluchten. Maar indien God hem wilde

zegenen, zo is hij niet bevreesd zijn broeder te ontmoeten. Dit zou hem beveiligen en gerust stellen, en ook niets anders dan dit kon het doen.

Hij had te dezer tijd nodig de bevestiging van de zegen die hij had ontvangen van zijn vader, die zegen die door zijn broeder was veracht. En daarbij had hij nodig een nieuwe zegen, gepast op zijn tegenwoordige omstandigheden. Hij kon nu niet buiten de dadelijke hulp des Heeren, hetzij God hem wilde in staat stellen het hoofd te bieden aan de toom van Ezau, hetzij het hart van Ezau ten zijnen gunste mocht worden omgewend.

Nu, wij weten hoe het afgelopen is. Toen de twee broers elkander ontmoetten, was Ezau's woede bekoeld, en in plaats van bedreiging en doodslag, hebben zij elkaar omhelsd en elkaars welzijn gezocht. Laat dan ook nu het geestelijk zaad van Jakob, evenals hij, met God worstelen om de zegen, en zij zullen de erfenis van hun vader Jakob ontvangen.

In de verhandeling van onze tekst wens ik aan te tonen:

- I. Hoe God Zijn volk zegent.
- II. Wat behoort tot het heilig aanhouden en volharden in het gebed.
- III. Dat dit heilig aanhouden en volharden van de ziel de enige weg is om de zegen te verkrijgen.

1. *Wij willen eerst nagaan hoe God Zijn volk zegent.*

- (1.) God zegent in *Zijn eigen Naam*. De aartsvaderen zegenden hun kinderen, de priesters zegenden de gemeente en het volk zegende elkander, niet in hun eigen naam, maar in de naam van God. Doch God zegent in Zijn eigen naam, en uit Zijn eigen gezag. Zo vinden wij de eed en de zegen verenigd in de belofte aan Abraham: "Ik zweer bij Mijzelf, spreekt de Heere, voorzeker zal Ik u grotelijks zegenen," Genesis 22:17. Hier spreekt God zelf, zoals nooit een mens sprak. Mensen kunnen elkander een zegen toewensen: "De Heere zegene en behoede u." Doch God, al. de grote Ik, zegent en zegt: "Ik zal u zegenen."
- (2.) God zegent *met kracht*. Die Hij zegent, *zijn* gezegend. Mensen mogen elkander een zegen toewensen, maar het is het koninklijk voorrecht van God, de zegen te *gebieden*. Hieruit kunnen wij zien welk een ijdel en ledig compliment Balak aan Bileam gaf, toen hij wilde dat de profeet Israël zou vloeken. Hij zeide: "Ik weet, dat wie gij zegent, die zal gezegend zijn, en wie gij vervloekt, die zal vervloekt zijn," Numeri 22:6. De Goddeloze koning had grote verwachtingen van de Goddeloze profeet. Maar zijn verwachting was ijdel en belachelijk, want wie God zegent zal gezegend zijn, en indien een mens hem zou vloeken, zo kan onze God de vloek in een zegen veranderen.
- (3.) God zegent *op een geestelijke wijze*. De apostel zegt: "Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in den hemel in Christus," Efése 1:3. Hij schenkt Zichzelf aan Zijn volk. Hij is de algenoegzame Jehovah, het grote en eeuwige Goed. Hij schenkt Zijn Zoon aan Zijn volk als de allergrootste Zegen, die Hij reeds vanouds aan Zijn kerk had beloofd. In Christus hebben zij wijsheid, rechtvaardigmaking, heiligmaking en volkomen verlossing, zodat zij volmaakt zijn in Hem. Hij geeft Zijn Geest aan Zijn volk, om in hen te wonen en eeuwig bij hen te blijven, als hun Raadgever, hun Leidsman, hun Trooster in alle benauwdheden, en om hen indachtig te maken alles wat de Heere gesproken heeft. En met Hem ontvangen zij alle genaden die Hij werkt, geloof, liefde, vrede en blijdschap. En ten laatste ontvangen zij de eeuwige erfenis, de kroon der heerlijkheid. Doch wie zou alle

deze zegeningen kunnen tellen? Wie zou volledig kunnen verhalen alle de geestelijke zegeningen die op het volk van God worden uitgestort? Wij zouden even goed kunnen ondernemen de sterren aan de hemel of het zand dat aan de oever der zee is, te tellen.

- (4.) God zegent *overvloedig*. Niet dat Hij ieder persoonlijk zegent, want een grote menigte mensen ligt onder de vloek. Maar wie Hij zegent, die zegent Hij overvloedig. Zoals de vloek menigvuldig is, zo is ook de zegen menigvuldig. Voor iedere vloek die op de Goddelozen rust, is er een dubbele zegen op de rechtvaardigen.

Hij zegent hun *persoon*. Salomo zegt "Zegeningen zijn op het hoofd des rechtvaardigen," Spr. 10:6. In de Schrift worden zegeningen en vloeken gezegd op iemands hoofd te komen, dat wil zeggen op hun persoon, het hoofd figuurlijk voor de gehele mens genomen. Nu, God zegent hun persoon, door hen te brengen in een bevredigde staat met God, hen verzoenende met Zichzelf, en hen vernieuwende naar Zijn beeld.

Hij zegent hun *offeranden, gebeden en dankzeggingen*, daar Hij er vermaak in heeft, ze aanneemt en hen schenkt een antwoord van vrede. "Het gebed der oprechten is Zijn welgevallen," Spr. 15:8.

Hij zegent hen in hun *tijdelijke omstandigheden*. "Gezegend zult gij zijn in de stad, en gezegend zult gij zijn in het veld," Deuteronomium 28:3. Zij bezitten dikwijls zeer weinig, maar "het weinige dat de rechtvaardige heeft, is beter dan de overvloed veler Goddelozen," Psalm 37:16. O, hoe wonderlijk is de uitkomst van deze zegen. Zij vermenigvuldigt het weinige van de rechtvaardige gelijk de olie van de weduwe. Maar de vloek verteert de inkomsten van de Goddelozen gelijk een mot, en doet ze smelten als sneeuw voor de zon. De rechtvaardige, die een Goddelijke zegen heeft bij schrale kost, heeft vrede en rust in zijn eigen ziel, en kan soms van zijn weinige iets afstaan aan anderen. Doch de Goddeloze bij al zijn rijkdom is dikwijls verplicht te lenen, en wat erger is, het komt dikwijls voor dat hij het niet wil terug geven. Het is een opmerking van de wijze koning: "Daar is een die uitstrooit, denwelke nog meer toegedaan wordt, en een die meer inhoudt dan recht is, maar het is tot gebrek," Spr. 11: 24.

Hij zegent *hun kinderen*. "Ik heb nooit gezien de rechtvaardige verlaten, noch zijn zaad zoekende brood." Wanneer het slecht afloopt met hen, die overblijven in de woning van de Goddelozen, zo gaat het niet met hen die achterblijven in de woning der rechtvaardigen. God gedenkt Zijn verbond met hun vaders. Zij mogen bidden om de zegen van Abraham.

Hij zegent *hun huis*. "De woning der rechtvaardigen zal Hij zegenen," Spreuken 3:33. Huis(gezinnen) worden niet gezegend omdat zij nieuw en sterk zijn, maar terwille van *de staat der inwoners voor den Heere*. De vloek des Heeren treedt binnen in de paleizen der Goddelozen, maar Zijn zegen rust op de bouwvallige hut der rechtvaardigen. Hij zegent het huis terwille van de inwoners, en Hij zegent de Inwoners om Christus wil.

Hij zegent al de inzetten van het Evangelie voor hen, het Woord, de sacramenten en het gebed. Hij leert hen daaruit nut te trekken en het aan anderen door te geven, zodat zij zaaien aan alle wateren. Zij zijn gelijk de bij, zij zuigen honig uit iedere bloem, terwijl de Goddelozen, gelijk de wesp, overal vergif uit zuigen.

Hij zegent ieder *werk der Voorzienigheid* voor hen, hetzij voorspoed of tegenspoed. "Alle dingen werken hun mede ten goede," Romeinen 8:28.

- (5.) *God zegent eeuwig, en Hij verandert niet.* Zijn zegen is gelijk Zijn roeping, onberouwelijk. Gelijk Izak de zegen over Jakob niet wilde intrekken, niettegenstaande al het roepen, de tranen en smeekbeden van Ezau, zo zal God de zegen over de rechtvaardigen niet intrekken. Ofschoon satan, als de aanklager der broederen, vele beschuldigingen tegen hen inbrengt, ofschoon hun eigen geweten hen veroordeelt, ofschoon zij in vele zonden vallen, waarom de zegen rechtvaardig mocht worden ingetrokken, evenwel hun God verandert niet. Hij zegt van hen, wat Izak zei van Jakob: "Ik heb hem gezegend, ook zal hij gezegend wezen" Genesis 27:33. Gezegend hier, gezegend hiernamaals, ja gezegend voor eeuwig!
- (6.) *God zegent in Christus.* "Hij heeft ons gezegend met alle geestelijke zegening in den hemel in Christus," Efése 1:3. God zegent Zijn volk, eerst als de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, en dan als onze Vader in en door Hem. Zoals Jakob de zegen verkreeg in de klederen van zijn broeder, zo moeten wij bekleed zijn met de gerechtigheid van Christus, welke is het fijne lijnwaad der heiligen. Het is het kleed van onze oudste Broeder, waarin wij verkrijgen de zegen van onze hemelse Vader.

II. Wij willen nu bezien, wat behoort tot het heilig aanhouden en volharden in het gebed. "Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent." Het is alsof Jakob zeide, ik ben vast besloten U niet los te laten, tenzij Gij mij zegent.

1. Hier spreekt het gevoel van de *noodzaak* de zegen te verkrijgen. Dit gevoel veroorzaakte bij de verloren zoon de eerste gedachte om terug te keren tot zijns vaders huis. "En tot zichzelf gekomen zijnde, zeide hij: Hoeveel huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood, en ik verga van honger. Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan." Mijn vrienden, wat is de reden, dat de grote menigte die onder de vloek ligt, in plaats van den Heere aan te grijpen om een zegen, zoals Jakob deed, niet zoveel willen doen als tot Hem te naderen? Hoe komt het, dat in plaats van met de heilige aartsvader te zeggen: "Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent," velen zeggen: "Wijk van ons, want aan de kennis van Uw wegen hebben wij geen lust," Job 21:14. Wat is de oorzaak hiervan? Dit is de oorzaak, zij zijn tot op deze dag niet waarlijk gevoelig geweest van de verwoestende en verterende aard van de vloek, waaronder zij liggen. Daarom gevoelen zij de noodzaak van de zegen niet.

De eeuwige vloek des Heeren, of Zijn eeuwigdurende zegen, zal het deel zijn van elke ziel onder ons. Er is hier geen middelweg, maar een van beide moet onvermijdelijk ons deel zijn. En welk een verbaasd makend verschil is er tussen deze twee! De ene is alle zaligheid, de andere alle ellende. De ene is de hemel met zijn heerlijkheid, de andere is de hel met haar verschrikking. Nochtans leeft de grote hoop der mensen, alsof het hun onverschillig was, welke van deze twee in het einde hun deel zal zijn. Maar wanneer de Geest des Heeren het hart van de zondaar op krachtadige wijze aanraakt, zoals Hij deed bij de verloren zoon en bij de stokbewaarder, dan zal hij overtuigd worden dat de zegen onmisbaar nodig is, en dat hij daarbuiten ongelukkig is.

2. Tot het heilig aanhouden behoren *levendige verlangens* en uitgangen van de gehele ziel naar de zegen, en naar de Bron van alle zegen. Eertijds waren de begeerten van de ziel als zoveel beekjes, hier en daar heenlopende. Maar na de krachtadige aanraking van de Heilige Geest lopen alle verlangens als één grote rivier, met een bestendige koers naar de oceaan. Al de verlangens, begeerten en genegenheden worden in één punt verenigd, en zo gaat de gehele ziel uit naar de zegen van het verbond, gekocht

door het dierbaar bloed van de Verlosser. Deze zegen maakt rijk, en God voegt er geen smart bij.

Indien het zo is, dan denkt de ziel bij zichzelf: O hoe gelukkig zou ik zijn met deze zegen! Indien God Zijn gunst en goedertierenheid aan mij wilde bewijzen, hoe weinig bekommerd zou ik dan zijn omtrent alle andere dingen. Ik zou dan een overvloedige vergoeding hebben voor al de kruisen, verliezen en teleurstellingen, waarmee ik in een boze wereld kennis maak. Zijn goedertierenheid is beter dan het leven, en verre te verkiezen boven alle genietingen in de wereld. Laat de vleselijke wereld, die onheilige uitroep doen: "Wie zal ons het goede doen zien?" het is en zal zijn de begeerte mijner ziel, dat de Heere mij wil zegenen door het licht van Zijn aangezicht. Dit zou meer vreugde in mijn hart geven, dan de wereld heeft in het midden van haar overvloed.

3. Tot het heilig aanhouden behoren veelvuldige en *vrige smekingen* aan de troon der genade, om de zegen te verkrijgen. In deze weg verkreeg Jakob de zegen. De profeet, zegt ervan: "Hij weende en smeekte Hem en overmocht den Engel," Hosea 12:5. Uit de geschiedenis van vader Jakob blijkt, dat hij een buitengewoon dapper en moedig man is geweest. Dit is niet in strijd met zijn uitbarsten in tranen toen hij om de zegen smeekte. Dit was een bewijs dat zijn ziel teer en week was, en dat is heel goed bestaanbaar met ware eer en dapperheid. Wie twijfelt aan de moed van David? Evenwel, toen hij met God worstelde om de zegen, kon hij zo overvloedig wenen, dat hij zijn bedstede doornatte met zijn tranen. Doch waarom zou ik over mensen spreken? Heeft niet de Leeuw uit de stam van Juda, in de dagen Zijns vleses, gebeden en smekingen geofferd met sterke roeping en tranen? Hebrëen 5:7.

Wanneer de Geest der genade en der gebeden wordt uitgestort over een mens of over het volk, dan worden zij bekwaam gemaakt, met Hanna, hun ziel uit te storten voor God. Paulus zegt, dat de Geest Zelf voor hen bidt met onuitsprekelijke zuchtingen. Romeinen 8:26. Niet dat de Heilige Geest zucht, maar Hij geeft aan de heiligen verzuchtingen op te zenden, die de Heere goed verstaat, hoewel zij niet in staat zijn de zaak in woorden uit te drukken. Op andere tijden geeft Hij hun evenwel veel vrijmoedigheid in het spreken, wanneer zij smeken om de zegen. Hij vervult hun mond met zulke pleitredenen, als geen natuurlijke gave kan ingeven. Het zou iemand, die vreemdeling is van de Geest der gebeden zeer verbazen, wanneer hij hoorde welk een krachtige redeneerkunde vloeit van de lippen van hen, die overigens slechts geringe talenten hebben, wanneer zij geholpen worden door de Heilige Geest om in het gebed te worstelen om de zegen.

Zij zullen pleiten op Zijn Naam, zoals Jozua deed: "Wat zult Gij dan Uw groten naam doen?" Zij zullen pleiten op Zijn woord: "Gedenk des woords tot Uw knecht gesproken, op hetwelk Gij mij hebt doen hopen," Psalm 119:49. Zij zullen pleiten op Zijn deugden: "Houdt Zijn goedertierenheid in eeuwigheid op?" Op zijn getrouwheid: "Heeft de toezegging een einde, van geslacht tot geslacht?" Zij zullen pleiten uit betrekking op Hem. Zal een vader aan zijn kinderen een steen geven, wanneer zij om brood bidden? Mozes was zulk een krachtig pleiter bij God voor anderen, zowel als voor zichzelf. De Heere spreekt alsof Zijn handen door Mozes werden vastgehouden: "Laat van Mij af dat Ik ze verdelg, en hun naam van onder de hemel uitdoe."

4. Tot het heilig aanhouden behoort een nauw *vasthouden aan het woord der belofte*, zoals Job, die zeide: "Zie, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?" Job 13:15. Wij spreken van iemand te houden aan zijn woord; en waarlijk indien het een eerlijk en oprecht man is, zo is het de sterkste aandrang die op de Belover kan worden uitgeoefend, en de beste zekerheid voor de bidder. Nu, God, Die beloofd heeft, is

getrouw, Die het ook doen zal. Hij is geen man dat Hij liegen zou, of een mensenkind dat Hem iets berouwen zou. Er is geen mens op aarde, en geen duivel in de hel, die ooit zal kunnen zeggen: 'Hier is een woord van God, dat Hij niet vervuld heeft.' Wie van u overtuigt Hem van ontrouw aan Zijn belofte? Sinds Hij de zegen heeft beloofd, en ze u heeft getoond in het Evangelie, zo moet u door geloof op de belofte pleiten. Dat doende, zult u vat krijgen aan de grote Belover, Die geenszins zal uitwerpen, die tot Hem komt, op Zijn eigen woord en belofte.

5. Tot het heilig aanhouden behoort een naarstig *gebruik maken van alle middelen*, die God geboden heeft om de zegen te verkrijgen. Jakob worstelt om de zegen; hij bidt er om; hij weent er om, en ten laatste verkrijgt hij hem. De bruid zocht Christus bij nacht op haar bed, en zij vond Hem niet. Heeft zij toen van verder zoeken afgezien? Integendeel, zij zegt: "Ik zal nu opstaan en in de stad omgaan, in de wijken en in de straten, ik zal Hem zoeken, Dien mijn ziel lief heeft," en ten laatste vond zij Hem. Zij die de zegen zoeken moeten niet neerliggen noch stilzitten, wachtende tot hij hun in de schoot valt. Zij moeten er om bezig en werkzaam zijn. Zij moeten door de Heilige Geest zich in Christus' naam bij God vervoegen. "Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel," Jac. 5 16. Zij moeten het Woord van God, de gezegende Bijbel naarstig lezen, en om de grote zegen van zaligheid door het bloed van de Verlosser zoeken. Zij moeten zich voegen onder de prediking van het Woord en de bediening der sacramenten, inzonderheid het sacrament van het Avondmaal, daar de Heere Zich menigmaal aan Zijn volk bekend gemaakt heeft in het breken des broods.

6. Herhaalde teleurstellingen en moedbenemende ervaringen mogen geen oorzaak zijn, waarom zij het opgeven, maar zij moeten *aanhouden, totdat zij de zegen verkrijgen*. Jakob, in zijn worstelen met de Engel, kreeg zijn heup verwrongen, zodat hij kreupel werd. Wij zouden denken dat hij er genoeg van had. Hij had zijn beenderen uit het gewricht geworsteld, en men zou menen dat het hoog tijd was dat hij het opgaf. Maar het tegendeel vond plaats. De tegenslag versterkte de begeerte van deze heilige man naar de zegen, in plaats van ze te verzwakken. En daarom laat hij den Engel niet los, maar zegt vastbesloten: "Ik zal U niet laten gaan, tenzij Gij mij zegent." Hoeveel tegenslagen ontmoette de Kanaänese vrouw in het zoeken van de zegen. Maar zij bleef aandringen en overwon ten laatste. Toen een engel des satans werd gezonden om Paulus met vuisten te slaan, heeft hij driemaal gebeden. Hij bad de eerste en de tweede maal, doch hij kreeg geen antwoord. Doch hij voer voort in het gebed, en ten laatste ontving hij dit bemoedigend antwoord: "Mijn genade is u genoeg, en Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht."

Toepassing

Laten wij nu bezien, dat dit heilig aanhouden en volharden in de gebeden, *de enige weg is om de zegen te verkrijgen*.

1. De aanhoudende gebeden zijn de voetstappen der schapen. Wij vinden daarvan vele voorbeelden in de Bijbel. Wij hebben er een in onze tekst, en het voorbeeld van de bruid is een ander. Maar het voorbeeld van de Kanaänese vrouw is misschien het meest treffende voorbeeld in de hele Bijbel. Zij komt tot Christus en roept uit: "Heere, Gij Zone Davids, ontferm U mijner! Mijn dochter is deerlijk van de duivel bezeten." Zij wordt zeer ontmoedigd, want Christus schenkt geen aandacht aan haar. "Hij antwoordde haar niet een woord." Daarop volgde een andere tegenslag, want de discipelen zeiden: "Laat ze van U, want ze roept ons na." Maar zij houdt aan, en Christus spreekt, doch wat Hij zegt is meer ontmoedigend dan Zijn zwijgen. Want Hij schijnt haar af te wijzen, door haar te vertellen, dat "Hij niet gezonden was, dan tot de

verlorene schapen van het huis Israëls," terwijl deze vrouw behoorde tot het vervloekte geslacht der Kanaänieten. Maar zij is besloten het niet op te geven. De duivel was in haar huis, de duivel was in haar dochter, en zij kan er niet aan denken, terug te gaan, zonder verhooring. Daarom bidt zij opnieuw en zegt: "Heere, help mij!" Daarop volgt een vierde tegenslag, want de Heere vergelijkt haar bij een hond, want Hij zeide: "Het is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen en den hondkens voor te werpen." "Het is waar Heere," zegt zij, "maar de hondkens eten ook van de brodskens die daar vallen van de tafel hunner heren." Naäman de Syriër was zulk een hond als ik, Rachab de hoer was zulk een hond als ik, en toch verkregen zij de zegen. Zegen ook mij! Christus beproefde haar niet verder, doch gaf haar wat zij vroeg. En hij prees haar, zeggende: "O vrouw, groot is uw geloof!"

2. Wij mogen hierdoor zien op de overvloeiende goedheid *en weldadigheid van de Goddelijke natuur*. "Zal God dan geen recht doen Zijnen uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen? Ik zeg u dat Hij hun haastelijk recht doen zal." Indien het de natuur is van ouders, hun kinderen lief te hebben, en hen te helpen tot het uiterste van hun vermogen, hoeveel te meer zal God het roepen van Zijn kinderen horen, en hun geven wat zij vragen. "Indien dan gij, die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelse Vader den Heiligen Geest geven dengenen, die Hem bidden!" Lukas 11:13. De vergelijking wordt hier niet gemaakt tussen de gaven die natuurlijke ouders aan hun kinderen geven, en die welke onze hemelse Vader aan Zijn kinderen geeft, maar de vergelijking wordt gemaakt tussen de vriendelijkheid van de gevers jegens hun kinderen. Alle liefde en genegenheid die ouders van nature hebben jegens hun kinderen, is hun door God ingeplant, en daarom bezit God die liefde en genegenheid in een veel meer verhevene mate jegens Zijn kinderen. "Zal Hij Die het oor plant niet horen, en zal Hij Die het oog formeert, niet zien?"

3. *De Heere staat aan Zijn volk dat heilig aandringen om de zegen toe*. En daarom zal hij, die aanhoudt, overwinnen. Doch zij moeten leren bidden in Christus' Naam. Wij vinden in de Schrift verschillende voorbeelden en gelijkenissen van aanhoudend en dringend bidden, zoals in de gelijkenis van iemand die te middernacht tot zijn vriend ging, en zeide: "Vriend, leen mij drie broden." Deze man werd verhoord omdat hij aanhield en sterk aandrong. Christus past deze gelijkenis toe en zegt: "Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden. Want een iegelijk die bidt, die ontvangt; en die zoekt, die vindt; en die klopt zal opengedaan worden." Er is een trapsgewijze opklimming in deze woorden. Eerst bidt, en verkrijgt gij het nog niet, zoekt dan, wat wijst op meer moeite en naarstigheid. En indien gij uw begeerte niet kunt verkrijgen door zoeken, klopt dan, door welk woord een groter aandrang en vurigheid wordt aangeduid.

Uit de gelijkenis van de vriend die te middernacht om drie broden vroeg, mogen wij opmerken, dat 1. Gods volk tot Hem mag komen ter aller tijd, zelfs ter middernacht. 2. Dat Hij hun toestaat ruim te vragen, drie broden, terwijl misschien minder ook genoeg was. 3. Dat zij van Hem mogen lenen, zonder een woord te spreken over betaling. 4. Dat het geloof zich niet schaamt zijn armoede aan God te vertellen. Want de man in de gelijkenis zeide: "Mijn vriend is van de reis gekomen, en ik heb niets wat ik hem voorzette."

Laat mij u vermanen te handelen volgens het vermaarde voorbeeld in de tekst, het worstelen van Jakob om de zegen. Gaat tot de Engel des verbonds, en smeek met heilige aandrang, en met een voornemen niet los te laten.

1. Zonder de zegen ligt u onder de vloek, en die is als een vuur dat verteert. "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen." Zonder de zegen zijn uw ziel en lichaam vervloekt Uw ziel kan dan niet voorspoedig zijn, en indien uw lichaam gezond is, zo is het als de os die ter slachting wordt geleid. Er is een vloek in alles wat u bezit, en in alles wat u doet. Het wordt alles tot zonde gerekend, zelfs uw Godsdienstplichten. Zie dan de noodzakelijkheid van het Verbond der genade, waarvan Jezus Borg geworden is, Die Zelf de vloek op Zich heeft genomen om Zijn volk er van te verlossen en ze te zegenen en hun het eeuwige leven te geven.

2. Let op de uitgebreidheid van de zegen. Hij strekt zich uit over uw persoon, uw lichaam en uw ziel. De zegen komt over uw aardse bezittingen en over uw kinderen. "De Heere zal de zegen over ulieden vermeerderen, over ulieden en over uw kinderen," Psalm 115:14. Voorzeker, gezegend is hij, en gezegend is het volk, dat door God gezegend wordt. De woorden die de vijandige Balak sprak tot Bileam, mogen wij met grote eerbied spreken tot God: "Ik weet dat wie Gij zegent, die zal gezegend zijn, en wie Gij vervloekt, die zal vervloekt zijn," Numeri 22:6.

3. God is gewillig u te zegenen in Christus Jezus. "God opgewekt hebbende Zijn Kind Jezus, heeft Hem eerst tot u gezonden, dat Hij ulieden zegenen zoude, daarin dat Hij een iegelijk van u afkere van zijn boosheden," Handelingen 3:26. De zegen is verkregen door de dure prijs van Christus' bloed. U kunt de zegen niet kopen, maar u mag er ernstig om vragen, en hem nederig ontvangen, door de hand des geloofs. Weet dan, dat op deze dag, de zegen en de vloek, het leven en de dood, u zijn voorgesteld!

En nu, wat hen betreft die het geestelijk zaad van Jakob zijn, *gelovigen in Christus*, ik wens dat u meer zult vertoeven bij de Bron van alle zegeningen, dan zult u "gespijzigd worden met de erve uws vaders Jakob; want de mond des Heeren heeft het gesproken," Jesaja 58:14. Wanneer u een bijzonder verzoek hebt aan de troon der genade, enige bijzondere zegen begeert, beperk dan de Heere niet door aan uw tijden en gelegenheden vast te houden. Hij weet beter dan u, welke de beste tijden en gelegenheden zijn om te geven of in te houden. Hij weet wat nuttig voor u is. Houdt aan in de gebeden en worstel met Hem, en blijf uitzien en wachten, en u zult de zegen verkrijgen. Zegeningen waarop lang gewacht is en waarom veel gebeden is, gaan gepaard met grote vertroosting, wanneer wij ze ten laatste verkrijgen. Amen.

2. Het grote nut der beproeving voor Gods volk.

Toen zeide Jakob hun vader tot hen: Gij berooft mij van kinderen: Jozef die is er niet, en Simeon die is er niet, nu zult gij Benjamin wegnemen; alle deze dingen zijn tegen mij. Genesis 42:36.

Het moet onze verwondering opwekken, wanneer wij aanmerken de neerbuigende goedheid Gods, in het nauw verbinden van Zijn eigen eer aan het goede voor Zijn volk. Wanneer een christen een recht gebruik maakt van deze overweging, dan is dat voldoende om zijn ziel stil te maken onder de meest donkere en verwarrende beschikkingen der Voorzienigheid, die hem kunnen overkomen. Zullen wij ooit een groter zekerheid kunnen hebben, dat alle dingen ons ten goede moeten medewerken, dan dit, dat wat goed voor ons is, in nauwe betrekking staat met de eer van God? Maar hoe staan wij toch gedurig klaar om te scheiden wat God samengevoegd heeft! De christen is geneigd, in een samenloop van beproevingen, met Jakob te zeggen: *"Alle deze dingen zijn tegen mij."* En dat, terwijl de belofte zegt, dat alle deze dingen hem moeten medewerken ten goede.

In dit hoofdstuk wordt ons meegedeeld, dat Jakobs zonen waren vertrokken naar Egypte om koren te kopen, vanwege de hongersnood in hun eigen land. Jozef, hun broeder, die zij hadden verkocht, was nu heerser in het ganse Egypteland. Hij was het die het koren verkocht aan allen die er om kwamen. Hij kende zijn broederen toen zij tot hem kwamen, hoewel zij hem niet herkenden. Hij handelde gestreng met hen, waardoor hen hun oude schuld in herinnering kwam. Hij behandelde hen als spionnen; zette hen allen drie dagen in gevangenis; nam Simeon en bond hem voor hun ogen, om hem vast te houden tot zij zouden wederkomen. Hij gebod hen om hun jongste broeder Benjamin, de geliefde zoon van Jakob de eerstvolgende reis mee te brengen. Dit was Benjamin, die de vader in het eerst niet mede wilde zenden met zijn broederen, opdat niet enig onheil hem mocht overkomen op de weg.

Toen zij thuis kwamen en dit alles aan hun vader vertelden, riep de goede oude man uit, in een aanval van hevige droefheid: *"Gij berooft mij van kinderen."* Het ene verdriet volgde op het andere, en dit was de oorzaak dat Jakob zeide: Gij berooft mij van kinderen. De broeders hadden Jozef in de handen der Ismaëlieten verkocht, ofschoon hun vader dat niet wist, maar meende dat hij door wilde beesten was verscheurd.

De uitroep van Jakob was juist gepast op hetgeen de broeders hadden gedaan. Hun verkopen van Jozef was de oorzaak van wat aan de anderen overkwam, namelijk dat Simeon gevangen was, en dat Benjamin mee moest naar Egypte. Jakob, hoewel onwetend van hun misdrijf, beschuldigde hen terecht dat zij hem van kinderen beroofden. Nieuwe beproevingen herinnerden de broeders aan hun misdaad, en Jakob werd daardoor herinnerd aan het verdriet dat hem was overkomen in vroegere dagen. Het lot van Simeon en Benjamin roept het lot van Jozef voor Jakobs geest. Hij begint zijn verdrietige ervaringen op te sommen. Hij zegt: "Jozef is er niet." Hij rekende dat hij reeds overlang dood was. En dan: "Simeon is er niet." Hij was gebonden en gevangen door de heerser in Egypteland, en Jakob rekende dat hij ook dood was. En wat Benjamin betreft, die met de broeders mee moest trekken, het heeft alle schijn, dat Jakob meende hem nooit terug te zullen zien, wanneer hij eenmaal was vertrokken.

Hier was een reeks van droevige beproevingen. De oude man onder dat zware gewicht, riep uit: "Alle deze dingen zijn tegen mij." De oorspronkelijke tekst zegt, dat die dingen op hem lagen, dat is zij liggen buitengewoon zwaar op mij, zozeer dat ik het niet kan dragen; zij zullen mij in het graf doen zinken.

En toch had God in alle deze donkere omstandigheden een vriendelijk voornemen jegens Jakob en zijn gezin. God was voornemens veel goeds voor Jakob te doen voortkomen uit deze pijnlijke beproevingen. Maar hij kon in de hevigheid van zijn smart niet zien, hoe deze breuk op breuk, geslagen in zijn gezin, kon samengaan met hun welzijn. Daarom zeide hij: *"Alle deze dingen zijn tegen mij."*

Uit deze woorden mogen wij opmerken, dat, *welke gedachten de christen ook hebben mag onder de beproevingen in dit leven, het meest zeker is dat niet een enkele daarvan tegen hem is, maar ze alle hem ten goede zullen meewerken.*

Ik wil trachten dit aan te tonen.

1. *Alle beproevingen zijn, door Goddelijk bestel, geordineerd om mee te werken tot heiligmaking van de gelovige.*

- a. Wanneer de apostel spreekt over onze natuurlijke ouders, zegt hij: "Zij hebben ons wel voor een korte tijd, nadat het hun goeddacht, gekastijd, maar Deze kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden," Hebr. 12. Ouders kastijden hun kinderen naar hun eigen goeddunken, en dat gebeurt dikwijls niet in een goede gesteldheid. Zij zijn soms driftig en dan verliezen zij menigmaal het nut voor hun kinderen uit het oog. Maar onze hemelse Vader kastijdt Zijn kinderen altijd tot hun nut. En indien wij vragen, wat is het nut dat zij er uit ontvangen? Het antwoord is: Zij worden deelgenoten van hun Vaders heiligheid, en dat is een onuitsprekelijk voordeel.
- b. Moeiten en ellenden worden door God gebruikt als het mesje van de dokter om de kwade stoffen uit te laten. Zij zijn als de oven waarin Hij de vaten der barmhartigheid werpt, niet om ze te verteren, maar om ze klaar te maken voor de heerlijkheid. Hij zit als een bekwaam smelter, wakende over zijn metaal in de smeltkroes, opdat niets wordt weggenomen dan het schuim, en wat overblijft brengt hij ten laatste te voorschijn, glinsterende en zuiver als goud. Nu, mijn broederen, heiligmaking is absoluut noodzakelijk voor ons, "want zonder heiligmaking zal niemand den Heere zien," Hebr. 12. Heiligheid is het hoogste van de verlangens der heiligen. Indien er iets is, dat zij boven alle andere dingen begeren, dan is het, dat "zij Zijner heiligheid deelachtig zouden worden." En daar dit zo is, zo moet elk middel van aanwas in heiligmaking hun zeker nuttig zijn.
- c. Beproevingen behoren tot de middelen waardoor zij mogen aanwassen in de vreze Gods. Daarom moet de christen niet gelijk Jakob zeggen: "Alle deze dingen zijn tegen mij." Sommigen dragen een kruis, en volgen Jezus niet. Velen zijn onder zware beproevingen, en terzelfder tijd in een gal van bitterheid. Wij moeten bedenken, dat goede vruchten van de beproevingen voortkomen uit de genadige raad Gods. Daarom, wanneer de uitverkorenen Gods worden geroepen het kruis op te nemen, dan is dat de raad Gods over hen, en daarom zal er heiligmaking uit voortkomen. Het bittere hout des kruises, brengt door de genadige invloed des Heiligen Geestes, vruchten der gerechtigheid voort, tot lof en heerlijkheid Gods. Daarom wordt van de rechtvaardige gezegd dat hij zal bloeien als de palmboom, die te meer groeit naarmate hij meer wordt neergedrukt.

2. De moeiten en het verdriet die voorkomen in het leven van de christen, zijn niet tegen hem, doch voor hem, want hij wordt daardoor den beelde van Jezus Christus, zijn Hoofd, gelijkvormig. Wij moeten verbaasd en verrast zijn, wanneer wij van Hem geschreven vinden, dat "Hij was een man van smarten en verzocht in krankheid," Jes. 53:3. Deze woorden zijn sterk en veelzeggend. Een man van smarten wil meer zeggen, dan een man die smarten heeft. Het wil als het ware zeggen, dat Hij niets anders dan smarten was. Nu, daar de gelijkvormigheid aan Christus een onmisbare eigenschap van de christen is, zo is het ook zijn belang. Het is tegelijkertijd het grootste teken van eer, dat aan hen kan worden gegeven.

Doch wij moeten opmerken, dat gelijkvormigheid aan Christus niet is gelegen in enkel lijden. Het bestaat niet enkel in beproefd te worden, maar het dragen van de beproeving als een christen, maakt ons gelijkvormig aan Jezus Christus. Daarom zegt de apostel: "Zie, wij houden ze gelukkig die verdragen," Jac. 5:11. Dat is, te dragen met lijdzaamheid, onderwerping en bestendigheid, steeds volhardende in de oefening van genade, en aanhoudende in de plichten.

Er was een bijzondere gesteldheid in de geest van Christus, in de ganse weg van Zijn lijden. Nu, indien de christen, onder zijn beproevingen, meer of minder van deze zelfde gesteldheid bezit, juist zoveel is hij gelijkvormig aan Christus.

Toen de Zaligmaker de wereld verliet, en de apostelen Hem opvolgden in het prediken van het Evangelie, volgden zij Hem ook op in het lijden voor het Evangelie. In hun lijden gaven zij aan de wereld een helder beeld van de gesteldheid van hun Meester. De eerste man die stierf voor de naam en zaak van Christus, ik bedoel Stéfanus, had zoveel gelijkvormigheid aan de geest van zijn Meester, als iemand kon hebben. Hij verliet de wereld met zachtmoedigheid en geduld, het goede zoekende voor zijn naasten, ja zelfs voor zijn vijanden, zeer gelijk aan wat de Verlosser toonde toen Hij de wereld verliet. Christus zeide: "Vader vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen." Stéfanus zeide: "Heere, reken hun deze zonde niet toe."

3. De ellenden die de christen in zijn leven ervaart zijn ten zijnen nutte, omdat daardoor zijn genaden worden geoefend en geopenbaard. De hardnekkigheid en weerspanning van de Israëlieten in de woestijn, oefenden en openbaarden de zachtmoedigheid van Mozes. Wij zouden nooit gehoord hebben van het geduld van Job, indien hij niet had gezwoegd onder verscheidene droevige tegenheden. De smarten en ellenden die komen over Gods volk, ontdekken niet alleen de eigenschappen van genade in hen, en tonen niet alleen dat zij begenadigd zijn, doch de genaden die zij hebben worden werkzaam in de druk en onder het kruis, die hun worden opgelegd. De roest en dodigheid die in een tijd van vrede over hen uitgespreid waren, worden weggevaagd in de tijd van druk en ten dage des strijds, opdat zij weer schitteren als wapens

Het is een eer om afgezonderd te worden van de grote massa, en "een schouwspel te worden aan de wereld, aan de engelen en aan de mensen," 1 Kor. 4:9. De heilige engelen in de hemel verblijden zich in het geloof, de hoop, de lijdzaamheid en de onderwerping van de heiligen op aarde, in hun beproevingen.

Het is een eer geroepen te worden, om blijken te geven van de kracht der genade Gods en om een bewijs te zijn van de wezenlijkheid die in de dienst van Christus is. Er zijn velen, wier naam als een geurig reukwerk zijn in de Kerk van Christus tot op deze dag, en die reeds lang in vergetelheid zouden zijn geweest, indien zij niet geoefend waren geworden door een bijzonder kruis, waaronder zij op een verheven wijze getuigenis hebben gegeven van de genade van God, die in hen was.

4. *Welke sombere bevattingen de christen ook mag hebben van de moeiten en zwaarigheden in zijn leven, zij worden hem nochtans toegezonden ten zijn nut.* Want het kruis is dikwijls een middel om veel zonden te voorkomen, die anders zouden gedaan worden. Het is dikwijls de ontferming Gods over Zijn volk, dat "hun weg met doornen omtuind wordt, en een heiningmuur rondom hen wordt gemaakt," daar zij anders zouden doorbreken en op verboden grond zouden treden. Wanneer God iets in hun weg zendt om hen tegen te komen, zoals Hij Abigaël zond tegen David, dan mogen zij gelijk David zeggen: "Gezegend zij de Heere, de God Israëls, Die u te dezen dage mij tegemoet gezonden heeft," 1 Sam. 25:32. Zoals u weet, voorkwam deze ontmoeting onrecht en bloedstorting, die David, die zich beledigd gevoelde, had voorgenomen te bedrijven tegen Nabal en zijn gezin.

De Heere doet zo de tegenheden van Zijn kinderen dienen om hun verdorvenheid te bedwingen, die anders zou doorbreken.

- Sommigen verkeren in armoede en engten; de Heere voorkomt hierdoor hoogmoed, onderdrukking en vertrouwen in onbestendige rijkdom. De christen zou wellicht in deze zonden gevallen zijn, indien zijn omstandigheden gunstiger waren geweest.
- Anderen treuren over het verlies van kinderen, of van andere dierbare en aangename betrekkingen, en zeggen met Jakob: "Alle deze dingen zijn tegen mij." Het had kunnen zijn, indien deze aardse vertroosting waren voortgezet, dat de plaats waarop God recht heeft in het hart van de gelovige, was ingenomen door tijdelijke zegeningen. Indien zulk een groot kwaad wordt verhinderd door het wegnemen van tijdelijke vertroosting, dan heeft God dat zeker gedaan tot ons nut.

5. *Beproevingen in het leven van het kind van God zijn tot zijn voordeel, omdat zij hem kruisigen aan de wereld en haar begeerlijkheden.* Van de Hebreëen wordt gezegd, dat "zij veel strijd des lijdens hadden verdragen, en de beroving hunner goederen met blijdschap hadden aangenomen, wetende dat zij een beter en blijvend goed in de hemelen hadden." Waarlijk een geheiligd lijden!

Gods volk, zowel als anderen, zijn te veel geneigd om hun rustplaats te zoeken aan deze zijde der Jordaan. Zij zouden zich liefst neerzetten in de woestijn, tenminste in een aangename plaats, en indien mogelijk, zouden zij liefst de strijd ontlopen, die moet worden gevoerd op de weg naar het hemels Kanaän. Daarom doet God doornen en distelen groeien in die plaatsen waar zij hun rust zochten, opdat zij zullen opstaan en voorttrekken, en zullen zeggen: *Hier is de plaats onzer ruste niet.*

Hoe gereed zijn wij, niet alleen om te morren, maar zelfs om nog grote verwachtingen van het schepsel te hebben, temidden van herhaalde teleurstellingen. Wij zijn er gedurig op uit onszelf bakken uit te houwen, en de rotssteen te slaan, ofschoon de bakken geen water houden, en de vlammen van de rotssteen ons in het aangezicht slaan, in plaats van ons water te geven tot verkwikking.

Nu, daar deze aardsgezinde gesteldheid tot oneer van God is, en tot schade voor de heiligen, maakt God gebruik van druk en leed om onze aardsgezindheid te doden. Hij oefent Zijn volk, door hun beproevingen te zenden, dikwijls uitwendig en inwendig, en Hij laat ze op hen, zodat zij alle hun dagen doorbrengen in bitterheid van hun ziel. Hij laat toe, dat de ene tegenheid volgt op de andere, en dit is een middel waardoor zij, indien zij opmerken, sterven aan de wereld. Hun verwachting en genegenheden

worden van de wereld afgeleid, en opgeleid tot de toekomstige wereld, tot een beter en blijvend goed, hoewel het nog onder een sluier ligt. Zij worden aan de wereld gekruist, en zien er op als op een bloem, die door de Geest van God is geknakt, en is verdord. Daarom worden hun genegenheden er van afgetrokken. Zij keren aan de wereld de rug toe, en "hun aangezicht is als reizende naar Jeruzalem."

Voorzeker, wat zulke schone vruchten draagt, is goed. Daarom behoren zij, die het Lam volgen, niet met Jakob te zeggen: "Alle deze dingen zijn tegen mij," maar zij behoren met David te zeggen: "Het is mij goed dat ik verdrukt ben geweest, opdat ik Uw inzettingen leerde," Ps. 119:71.

6. *De zwaarigheden in het leven van een gelovige zijn niet tegen hem, doch voor hem, welke gedachten hij er ook van mag hebben.* De moeiten van dit tijdelijk leven zijn middelen waardoor hij een schat van kostelijke bevinding verkrijgt. "En niet alleenlijk dit, maar wij roemen ook in de verdrukkingen, wetende dat de verdrukking lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop," Rom. 5:3, 4. Beproevingen, inzonderheid wanneer zij aanhouden, verschaffen aan Gods kinderen veel ondervinding van Zijn liefde, ontferming, macht en trouw. In Zijn liefde en medelijden heeft Hij de gebogene menigmaal opgericht. In Zijn trouw heeft Hij de belofte vervuld, hoewel de gelovige in druk en leed verward, meende dat God had vergeten genadig te zijn. Zijn machtige arm heeft voor hun ogen, wanneer zij meenden dat de zaken hopeloos stonden, zulk een verrassende wending gegeven, dat zij uitgeholpen en vertroost werden.

- In deze wegen hebben de heiligen menigvuldige gelegenheden om op te merken hoe goed en genadig God is.
- Langs deze wegen komen zij tot een beter verstand van de werken der Voorzienigheid, zowel ten opzichte van de wereld in het algemeen, dan ten aanzien van Gods kinderen in het bijzonder.
- Daarbij komt, dat zij in een lange reeks van verdrukkingen vele ontdekkingen ontvangen van hun eigen bedrieglijk hart, en ofschoon deze ontdekkingen pijnlijk voor hen zijn, hebben zij ze nodig, en zijn hun zeer profijtelijk. Zij leren daardoor, wanneer en waar zij het meest op hun wacht moeten staan. Hierdoor zijn zij niet in zulk een gevaar, als zij die slechts door beschouwing of van anderen weten, dat hun hart arglistig is.
- Bovendien worden christenen onder een langdurig kruis bekend met de kracht van de grote tegenpartij. Daarom wordt gezegd, dat "zijn listen hun niet onbekend zijn." De vijand staat ten allen tijde gereed met zijn verzoeking. In dagen van beproeving zoekt hij Gods kinderen te ziften als de tarwe. Hij ziet zijn beste kans wanneer het koren onder de dorsvlegel is. Hoe goed is het op deze tijden terug te zien, en te erkennen dat de Heere hen heeft uitgeholpen. Daardoor wordt het hart de grote daden des Heeren wordt hun mond vervuld met de lof des Heeren.

7. *De moeiten van de christenen zijn zeer tot hun nut, omdat zij daardoor verlangen om verlost te worden van het lichaam des doods, en altijd met de Heere te wezen, waar heiligheid volmaakt zal zijn, zowel als blijdschap.* Zij weten dat zij, zolang zij in een onvolmaakte staat verkeren, niet kunnen worden vrijgesteld van druk en kruis. Zij zijn er gevoelig onder, dat de overblijfselen van de zonde in hen de oorzaken zijn dat zij neergeworpen worden, en als gebroken vaten in het midden der potten liggen. Daarom verlangen zij naar de komst van die dag, waarop zij volmaakt vrij van zonde zullen zijn, en zullen neerzitten onder de verkwikkende stralen van de Zon der gerechtigheid, die niet zal verduisterd worden, de ganse eeuwigheid door.

8. *De beproevingen, doen de christen goed, omdat zij vroeger bedreven zonden in herinnering brengen. Zoals wij geneigd zijn God de Wetgever te vergeten, zo zijn wij ook geneigd onze overtredingen van Zijn heilige wet te vergeten. Nu, ellenden en zwaarigheden brengen ons in gedachtenis ons voorleden kwaad, en wel op tweeërlei wijze.*

1. In het algemeen. Waren er geen zonden, er waren geen wonden. Door de zonde is de dood in de wereld gekomen, en daarom ook ellenden, die in nauwe verwantschap staan met de dood. De zonde ontbindt de band der natuur, en de ellenden verzwakken het lichaam en bereiden het voor op ontbinding. Het gevolg bepaalt ons bij de oorzaak. Wanneer druk en leed de christen overstelpen, wordt hij niet alleen herinnerd aan de oorzaak, de zonde, maar hij krijgt door de ellenden waaronder hij zucht, ook inzicht in de natuur, de verdienste en de gevolgen van de zonde. Dit nu is zeer nuttig voor hem.
2. De slagen, die de christen in dit leven ontvangt, herinneren hem niet alleen aan de zonde in het algemeen, doch zij roepen dikwijls bijzondere zonden in het geheugen terug. Zo ging het Jozefs broeders. De harde behandeling die zij in Egypte ondervonden, bracht hun misdaad, die zij aan hun broeder bedreven hadden, vers in hun geheugen terug. Een schuldige consciëntie is steeds bezwaard. Een oude zonde, inzonderheid een zeer snode zonde, verschijnt dikwijls als een boze geest aan de zondaar, en kwelt hem, wanneer nieuwe beproevingen over hem komen. Wanneer golven van schuld en golven van ellenden elkander ontmoeten, ontstaat een verbolgen zee in de ziel.

Indien men vraagt *hoe het komt dat kruis en slagen persoonlijke zonden in gedachtenis brengen*, zo antwoord ik dat dit op tweeërlei wijze geschiedt.

- Ten eerste. God kastijdt Zijn volk nooit van harte, of tevergeefs, en daarom doet de christen, die onder de roede is, onderzoek naar de oorzaak. En wanneer hij zijn wegen doorzoekt, zal hij spoedig een voorleden zonde of sommige zonden vinden, waarvan de schuld hem het meest drukt.
- Ten tweede. Er is dikwijls zulk een nauw verband tussen de kastijding en de zonde, die daardoor in gedachtenis wordt gebracht, dat de christen moet erkennen dat de straf hem wegens die zonde wordt opgelegd. Nu, het is nuttig voor een christen dat bijzondere zonden, door kruis en slagen, in zijn herinnering worden opgeroepen, ofschoon zij vergeven zijn. Dit is voor hem een oorzaak dat de verzoening die door Christus verworven is, hem opnieuw dierbaar wordt, dat zijn bekering wordt vernieuwd, dat hij de wacht verdubbelt en meer en meer waakzaam wordt.

9. *Het kruis van de christen is in geen geval tegen hem, maar het is zeer tot zijn nut, daar het een middel is, waardoor de heerlijkheid der Goddelijke deugden aan hem ontvouwd wordt. Want God heeft Zichzelf verbonden, om hem te ondersteunen in zijn moeilijke weg en hem er ten laatste uit te verlossen. Dit was de reden waarom Paulus roemde, en een welbehagen had in zwakheden, in smaadbeden en in noden. Deze dingen op zichzelf beschouwd kunnen nooit voor iemand aangenaam zijn. Doch wanneer wij ze mogen zien als middelen waardoor de Goddelijke macht, wijsheid, ontferming en getrouwheid worden ten toon gespreid, dan zijn zij zowel aangenaam als nuttig voor de oprechte christen.*

- Hoe heerlijk toont God Zijn macht in de beproevingen van Zijn volk. Hij, die de sterkte van Israël is, verheerlijkt Zich in Zijn beproefde en bedroefde volk. Hij

geeft de zwakken kracht, en vermenigvuldigt de sterkte degenen die geen krachten heeft. Hij maakt hen bekwaam om de lasten, die Hij hun oplegt, te dragen, en maakt hen tot een wonder, niet alleen aan velen maar het allermeest voor zichzelf. Des Heeren kracht straalt heerlijk uit in het bedwingen van de satan, die hem zoekt te ziften als de tarwe; in het bedwingen van hun eigen verdorvenheden, waardoor zij anders in opstand zouden komen, en in het bedwingen van de lieden van de wereld, die er op uit zijn om de kinderen Gods te onderdrukken.

- Welk een heerlijke verschijning is de wijsheid van God in het veld van des Christens beproevingen! Hij toont te zijn een bekwaam geneesheer, in het gereed maken van de geneesmiddelen voor Zijn volk. Hij kent onze gesteldheid, Hij weet wat maaxsel wij zijn. Hij is volmaakt bekend met de tere gesteldheid van de nieuwe mens in de christen, en die wordt door Hem versterkt, opdat Zijn beschikking over Zijn volk een goede uitslag heeft.
- Welk een vreugde heeft het aan Jakob gegeven, toen hij zag de menigvuldige wijsheid Gods, toen hij met zijn gezin in Egypte kwam, en Jozef zag, niet alleen in leven, maar verhoogd tot een heerser over Egypte.
- De getrouwheid Gods wordt ontvouwd in het midden van de moeilijkheden van de gelovige als in het geval van Abraham, de vader der gelovigen. Nadat de belofte was bevestigd op Izak, dat in hem zijn zaad zou worden genoemd, gebiedt de grote Belover hem te doen, wat naar menselijke berekening de belofte absoluut zou te niet doen. Hij gebiedt aan Abraham, met zijn eigen hand zijn zoon te doden, de zoon der belofte, en hem als een offerande op te offeren, wat gelijk stond met hem te gebieden de Messias te doden en de wereld van een Verlosser te beroven. Evenwel uit deze duistere voorzienigheid verrees voor Abraham de grootste heerlijkheid van Goddelijke trouw, en deze is bevestigd in de dadelijke komst van de beloofde Messias.
- Wat betreft de Goddelijke ontferming, wij lezen: "Gelijk een vader zich ontfermt over de kinderen, alzo ontfermt Zich de Heere over degenen die Hem vrezen." Daarom mogen zij met de psalmist luide zingen van Zijn ontferming. Nu, een ieder moet erkennen, dat zulke openbaringen van de Goddelijke volmaaktheden zeer nuttig en voordelig zijn voor de christen. En daar dit zo is, kan hij nooit naar waarheid zeggen, dat het kruis, waaronder hij veel onderwijs ontvangt, tegen hem is.

10. *Beproevingen zijn nuttig voor de kinderen des Heeren, omdat zij daaronder soms meer dan gewone gemeenschap met God mogen ontvangen.* Ik zeg niet dat dit altijd 't voorrecht is van de met tegenheden bezochte Christen. Integendeel, soms is het gemis van het vriendelijk aangezicht Gods zijn grootste beproeving. Doch menigmaal laat de Heere Zijn licht opgaan in het midden van de duisternis. Hij vergunt hun soms zulk een mate van licht, leven en troost, dat zij versterkt worden naar de inwendige mens, zodat zij voor zichzelf en voor anderen een wonder zijn. Zo ondervond Jakob het, toen hij de ganse nacht met de engel had geworsteld en zijn heup verwrongen werd. Hij gaf aan die plaats een nieuwe naam, en noemde ze Pniël, "want, zeide hij, ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht, en mijn ziel is gered geweest." Zoals gij weet, geschiedde dit op een tijd, dat Jakob zeer bevreesd was, dat zijn broeder Ezau op hem zou aanvallen, en hem zou slaan, de moeder met de zonen.

Ook de psalmist geeft getuigenis hieraan, wanneer hij zegt: "Als mijn gedachten binnen in mij vermenigvuldigd werden, hebben Uw vertroosting mijn ziel verkwikt." En zo is het gegaan met velen van Gods volk. Hij heeft hen ondersteund op het ziekbed, en in hun krankheid hun ganse leger veranderd, zodat het hen zoet en

gemakkelijk werd. Zij hebben gevoeld dat Zijn linkerhand onder hun hoofd was, en dat Zijn rechterhand hen omhelsde. Zij hebben zulke openbaringen ontvangen van Zijn liefde, Zijn genade, Zijn heerlijkheid, en zulke bewijzen van hun persoonlijk aandeel in Zijn gunst, dat zij met David mochten zeggen: "Het is mij goed dat ik verdrukt ben geweest."

De beproevingen van de kinderen Gods zijn zeer nuttig voor hen, daar het middelen voor hen zijn, waardoor zij meer nauw en ootmoedig met God wandelen, alle hun dagen. De goede koning Hiskia, nadat hij was hersteld van zijn ziekte, die hem scheen in het graf te zullen brengen, besloot, God de eer te geven en al zoetrens voort te treden alle zijn jaren.

David, in zijn voorspoed zeide: "Ik zal niet wankelen in eeuwigheid," doch ten dage zijns tegenspoeds kreeg hij onderwijs, en leerde dat zijn kracht in God lag. Een geheiligd kruis maakt een sterk gelovige, doch het maakt tegelijkertijd de gelovige nederig en verloochend.

Zie tot bevestiging van wat ik heb gezegd op het verheven voorbeeld van de Zoon van God. Wie onder de heiligen, wie onder de mensenkinderen, had verdrukkingen, beproevingen en smarten als Hij! Doch nooit was vertrouwen zo hoog, of nederigheid zo diep, als in Hem. Zijn geloof streed met de pijn, de smaad en de vloek van het kruis. Ja, wat erger was dan die alle, Hij kwam in verlatenheid en onder de gramschap van Zijn heilige Vader, en evenwel is Hij als overwinnaar te voorschijn getreden.

11. De druk en het leed, die de christenen in dit leven overkomen, zijn zeer nuttig voor hen. Zij zullen de rust die hen wacht zeer zoet en verkwikkend vinden. Er zal zeker in de hemel voor alle gelovigen, die uit de woestijn opkomen, een aangenaamheid en vrede zijn, die zij niet zouden hebben gehad, indien Adam was staande gebleven, daar na de val de gelovigen zullen overgaan uit de strijd in de eeuwige vrede, uit de vermoeidheid in de rust. De rust is voor iemand zo aangenaam als voor de dagloner in de avond. Ongetwijfeld zal de hemel der rust aan de andere zijde der Jordaan zeer welkom zijn voor de heiligen, daar zij in de tijd hevig werden geslingerd op de onstuimige zee des levens.

Voor ik overga tot de toepassing, wil ik kort onderzoeken, wat de reden is, dat christenen zo geneigd zijn een verkeerde uitleg te geven aan het doel der Voorzienigheid, wanneer hun moeite en zwaarigheden worden opgelegd. Waarom zijn zij zo gereed met Jakob, in de tekstwoorden te zeggen: "*Alle deze dingen zijn tegen mij?*"

1. Dit komt voort uit ongelooft, hetwelk is een bron van vrees en achterdocht jegens God. Ofschoon er in ware heiligen geen boos hart vol ongelooft is, is er toch veel ongelooft in hun hart. En het ongelooft is het meest boosaardige lid van het gehele lichaam der zonde. Het is een oorblazer die de voornaamste vrienden scheidt. Het werpt mist en stof op, en brengt duisternis over de ziel van de christen, zodat hij de liefde en goedheid Gods jegens hem niet kan zien, in de bedelingen van de Voorzienigheid.

Het gedrag van de Israëlieten in de woestijn vertoont ons duidelijk de kracht van het ongelooft. Ofschoon zij schuldig stonden aan vele andere zonden, was toch ongelooft de oorsprong van alle hun zonden, en de oorzaak van alle oordelen die over hen kwamen. De apostel verklaart nadrukkelijk, dat zij niet konden ingaan in Kanaän vanwege hun ongelooft. Zo spoedig zij in engten en in verlegenheid kwamen,

begonnen zij te murmureren tegen God, en tegen Mozes. Hun ongeloof deed hen aan alle beloften twifelen. "Zij spraken tegen God, zij zeiden: Zoude God een tafel kunnen toerichten in de woestijn? Zou Hij brood kunnen geven? Zou Hij Zijn volk vlees toebereiden?" Zondige en onbescheiden vragen! vooral in aanmerking genomen de bewijzen van Goddelijke almacht die deze vragers reeds hadden aanschouwd. Ziet dan toe, broeders, "dat niet te eniger tijd in iemand van u zij een boos en ongelovig hart, om af te wijken van de levende God." Want indien ongeloof de overhand krijgt in de ziel, en gij het toestaat om te oordelen over de weg der Voorzienigheid, zo zal het een uitspraak doen tot oneer van God en tot ontmoediging van uw ziel.

2. Het volk van God is geneigd om een verkeerde uitleg te geven van het voornemen van de Voorzienigheid jegens hen, omdat zij onwetend zijn van het einde dat God voor heeft met Zijn handelingen. "Gods weg was in de zee, en Zijn pad in grote wateren, en Zijn voetstappen werden niet bekend." Hij is een God van waarheid en in Hem is geen onrecht. Wij zien slechts op een of andere bijzondere bedeling der Voorzienigheid, en beoordelen die op zichzelf, zonder te bedenken dat het slechts een deel is van het gehele plan Gods.

Neem die beschikking, dat Jozef werd verkocht aan de Ismaëlieten, en neem dat op zichzelf, dan kunt gij niet zien, dat daaruit iets goeds kon voortkomen voor hemzelf of voor zijns vaders gezin. Doch beschouw die gebeurtenis in verband met de volgende werken der Voorzienigheid in Jozefs geschiedenis, en gij zult spoedig bemerken, dat God het ten goede had gedacht.

Er is een nauw verband, een schone overeenstemming tussen alle de bedelingen der Voorzienigheid. God handelt zó, als meest dient tot Zijn eigen eer en tot Zijns volks welzijn. Wanneer ons dan iets overkomt, dat wij niet kunnen begrijpen of niet kunnen goedkeuren, dan moeten wij dat toeschrijven aan onze eigene onwetendheid, en niet aan Hem, Die alle dingen wel doet.

3. Ons misvatten van het doel van God in pijnlijke beschikkingen over ons, moeten wij voor een gedeelte toeschrijven aan onze eigen schuld. Wij allen zijn zondige schepselen. Vrees en achterdocht zijn onafscheidelijke metgezellen van zonde. Wanneer er zwaarigheden in onze weg komen, dan staan wij klaar om God te verdenken, en zijn geneigd te menen dat er lagen tegen ons gelegd worden. Wij zijn er ons van bewust dat wij God hebben beledigd, en dat wij Zijn gramschap ons hebben waardig gemaakt. Dat is de oorzaak dat wij de beproeving niet zien als een kastijding van een vader, maar als de straf van een rechter.

TOEPASSING.

A. Uit deze leer mogen wij besluiten, *dat de mensen van de wereld geen reden hebben te juichen wanneer Gods volk in moeilijkheden raakt.* Davids vijanden hoonden hem, toen hij in ellende zat. Zij zeiden: "God heeft hem verlaten; jaagt na en grijpt hem, want daar is geen verlosser." De vijanden zijn zo dwaas en zo onbekend met de wegen Gods, dat zij uitwendige voorspoed aanzien voor een bijzonder teken van de gunst des hemels. Daarom zeiden zij tot David, toen hij in tegenheden verkeerde: "Waar is nu Uw God?"

Aan zulke vragers mag dit antwoord worden gegeven: "*Onze God is toch in de hemel; Hij doet al wat Hem behaagt.*" Ja, Hij is ook op de aarde, en overal, behalve in de harten van hen die aan Gods volk vragen, waar nu hun God is. Zij zullen Hem als een vertoornd God ontmoeten, indien zij hun kwade weg niet verlaten.

Laten dan de Goddelozen nooit juichen over de kinderen Gods, want Hij zal hen nooit begeven of verlaten. Ofschoon de Heere voor een tijd de gevoelige openbaring van Zijn liefde mag inhouden, toch blijft de liefde zelf, want God verandert niet, en ook de liefde tot Zijn volk is onveranderlijk. Hoewel Hij de koers van Zijn voorzienigheid mag veranderen, zij zullen er niet minder, maar beter door worden.

B. Indien alle dingen uitlopen op een zegen voor de gelovigen, zo besluiten wij dat alle dingen moeten uitlopen op de ondergang van de Goddelozen. In betrekking hiertoe, mogen wij opmerken dat de apostel zegt tot Titus: "Den bevlechten en ongelovigen is geen ding rein." De Goddelozen zijn als onreine vaten, die alles wat er in gedaan wordt, verontreinigen. Gelijk een vuile maag, het gezondste voedsel omzet in schadelijke stoffen, zo worden de beste dingen die de Goddelozen genieten, misbruikt tot hun verderf.

- Alle de inzetten van het Evangelie werken hun verwoesting uit. Christus Zelf is voor hen een steen des aanstoets. Zijn Woord is voor hen een reuk des doods ten dode. Het woord der prediking is voor hen, zoals wij lezen in Jes. 6:10, "Maak het hart dezès volks vet, en maak hun oren zwaar, en sluit hun ogen; opdat het niet zie met zijn ogen, noch met zijn oren hore, noch met zijn hart versta, noch zich bekere en Hij het geneze."
- Iedere voetstap der Voorzienigheid ten opzichte van hen, leidt tot hun verwoesting. Zijn zij in vijandschap, God is hun vijand. Gaan zij onder de roede door, zij zijn niet onder de band des verbonds. Hebben zij voorspoed, hun tafel wordt hun tot een strik. Hun omgang met de heiligen en met de zondaren, zij beide zijn tot hun schade. Indien hun dagen op aarde verlengd worden, het is, opdat zij de maat van hun ongerechtigheid zullen vervullen.

C. Uit de leer die wij u hebben voorgesteld mogen wij besluiten, dat de christen in elke omstandigheid verkeert in een troostrijke staat.

Laat mij hier overnemen enkele volzinnen uit de afscheidspredikatie van Mozes tot de stammen en het volk van Israël: "Welgelukzalig zijft gij, o Israël, wie is u gelijk? Gij zijft een volk verlost door den Heere, het schild uwer hulp, en die een zwaard is uwer hoogheid." Alle dingen zullen hun ten goede medewerken. Wanneer gij voorspoed hebt, zult gij er niet door verdorven worden zoals de dwazen. Indien gij moet lijden in uw lichaam, in uw ziel, in uw goede naam, in uw betrekkingen, of in iets anders, vreest niet. Zegt niet met Jakob: "*Alle deze dingen zijn tegen mij.*"

Geliefden, wij hebben u een leer voorgesteld die uw ziel gerust mag stellen onder alle schokken en beroeringen die gaan of zullen gaan over de wereld of over de Kerk. Hier is een vaste grond van absolute onderwerping aan de wil van God, in alle bedelingen van Zijn voorzienigheid. Kies daarom niet voor uzelf, maar laat God voor u kiezen, en zijt stil onder de keus die Hij voor u doet. onderwerping is uw onafwijsbare plicht, ofschoon God u niet zegt wat Hij voor heeft met het allerpijnlijkste kruis. Hij heeft gezegd dat gij niet te verontschuldigen zult zijn, indien gij tegen Hem opstaat. Laat daarom af, en weet dat Hij God is.

1. In deze leer kunt gij overvloedige redenen vinden voor blijdschap in de grootste smarten. "Verblijdt u in den Heere allen tijd; wederom zeg ik, verblijdt u." Hoe zwaar de beproevingen van gelovigen ook mogen zijn, met welke verzwarende omstandigheden zij ook mogen gepaard gaan, waarom zoudt gij moedeloos zijn, nadat gij uit de mond des Heeren hebt gehoord, dat gij in diepten van ellenden

wordt gebracht, opdat ze u ten goede zullen medewerken, wanneer gij door dezelve geheiligd wordt. Daarom richt op de trage handen en de slappe knieën. Waarom ligt gij dus op uw aangezicht? Sta op! en trekt voort want de Heere is met u, Hij is voor u, Hij is aan beide uw zijden.

2. God heeft Zijn kinderen lief, Hij heeft hen lief gehad met een eeuwige liefde, Hij heeft hen tot Zich getrokken met banden der liefde en koorden der goedertierenheid. Hij zal hen liefhebben tot het einde toe. In alle hun benauwdheden is Hij benauwd, en Hij zal zorgen voor hun troost en bewaring.
3. Zijn eigen eer is gemoeid met hun bewaring en veiligheid, opdat de wereld mag zien, dat zij een goede Meester dienen, en wat hun aangaat, dat zij zich niet tevergeefs hebben gesteld tegen een afvallig geslacht.

Ik zal eindigen met het maken van een paar gevolgtrekkingen.

- Zie uit alle deze dingen, dat niemand verliezer zal zijn, wanneer hij in Christus' handen is, hoe bezwaard hun harten ook zijn voor Zijn naam en zaak. De borden zullen worden verhangen, zoals wij lezen in Jes. 65:13, 14, Daarom zegt de Heere, Heere alzo: Zie, Mijn knechten zullen eten, doch gijlieden zult hongeren; zie, Mijn knechten zullen drinken, doch gijlieden zult dorsten; zie, Mijn knechten zullen blijde zijn, doch gijlieden zult beschaamd zijn; zie, Mijn knechten zullen juichen van goeder harte, maar gijlieden zult schreeuwen van weedom des harten en van verbreking des geestes zult gij huilen."
- Uit alle deze kunnen wij zien, dat oprecht wandelen is zeker wandelen, in de meest benauwde tijden. Het is beter te zuchten en te kermen met het overblijfsel, dan blijde te zijn en te juichen met de menigte, in de tijd van afval onder een afkerig geslacht. "Het zal den rechtvaardige welgaan, maar den Goddeloze zal het kwalijk gaan. Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien." Amen.

Het vergaderen van de bondgenoten. I

Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande. Psalm 50:5.

Wanneer wij zien op de andere wereld, die te komen staat, zien wij een grote vergadering; een vergadering van heiligen en een vergadering van zondaars. Waar wij bij zullen horen, zal afhangen van de wijze, waarop wij nu staan tegenover de plicht *tot Christus te vergaderen in het verbond*. Zij, die nu niet tot Christus zijn vergaderd onder de band des verbonds, zullen dan van Hem worden weggedreven en zullen met de zondaren vergaderd worden in de put des verderfs. Zij, die nu tot Hem vergaderen onder die band, zullen dan met Hem vergaderd worden in heerlijkheid. *Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande.*

Deze psalm ziet ongetwijfeld op de komst van Christus ten oordeel. Wij lezen in vers 3: "Onze God zal komen en zal niet zwijgen; een vuur voor Zijn aangezicht zal verteren, en rondom Hem zal het zeer stormen." Het is echter de vraag of deze psalm ook niet spreekt van de eerste komst van Christus om de ceremoniële wet af te schaffen, de eenvoudige Evangeliegodsdienst in te stellen en Zijn wraak uit te voeren over de vormelijke, bijgelovige Joden, in het vernietigen van hun tempel en het wegnemen van hun koninkrijk.

Naar mijn mening heeft deze Psalm betrekking zowel op *Zijn eerste komst in het vlees, als op Zijn tweede komst ten oordeel*. Onze Zaligmaler Zelf past het op beide gevallen toe, zoals gij kunt lezen in Matth. 24. De komst van de Rechter ten oordeel wordt uitgedrukt in woorden, die toepasselijk zijn op Zijn eerste komst. Wij hebben daarom alle grond, om onze tekst te beschouwen in betrekking tot Zijn komst ten oordeel in dit leven en tot de andere wereld.

In deze psalm hebben wij te bezien:

1. De partij in Wiens naam het hof wordt bijeen geroepen en het gericht gehouden. Het is in de naam van de heilige Drie-eenheid "De God der Goden, de Heere spreekt en roept de aarde." God zal de wereld richten door de man Christus.
2. Wij hebben te bezien de uitslag van de dagvaarding van de gehele wereld. De volkeren van de ganse aarde, van de opkomst van de zon tot haar ondergang; van het oosten tot het westen, van het ene einde tot het andere, alle natiën moeten komen, uit alle werelddelen, christenvolken en Joden, Mohammedanen en heidenvolken.
3. Dan, wanneer de Rechter zal komen, wanneer Hij heerlijk zal verschijnen. Bij het geven van de wet kwam Hij van Sinaï met vreeslijke majesteit. Doch bij Zijn verschijning ten oordeel zal Hij komen van Sion, de stad des levenden Gods, dat is van de hemel. Dan zal Hij komen in grote kracht en heerlijkheid. Hij zal komen uit Sion, daar Hij zal komen als de Zaligmaker van de Zijnen, en die het Evangelie gehoord hebben, zullen naar het Woord geoordeeld worden.
4. Zijn komst ten oordeel zal ontzaglijk zijn. Hij is God, zowel als mens. Een verterend vuur zal van Hem uitgaan. Zullen er dan sommigen zijn, die Hem met blijdschap zullen ontvangen? Het volk des Heeren zal Hem ontvangen met gejuich. Kom Heere Jezus, kom haastelijk! Zijt niet als dood voor het roepen en zuchten van Uw vrienden en voor het rumoer van Uw vijanden. Nu is dat volk

- somtijds vervuld met twijfel en vrees, bevende bij de gedachte van Zijn komst. Doch dan zullen zij dat te boven zijn en zij zullen zien dat die dag ook de hunne is.
5. Waarheen zal de dagvaarding gericht worden? Naar de hemelen, waar de zielen der verlostten zijn; naar de aarde waar de levenden wonen, goeden en kwaden, en waar de lichamen der doden zijn. Ook begrijpen wij daaronder de hel, waar de zielen der Goddelozen zijn. "De zee gaf de doden, die in haar waren; en de dood en de hel gaven de doden, die in hen waren."
 6. In de tekst vinden wij een bijzonder genadig bevel, ten gunste van Zijn volk. Dan zal het de dag en de tijd zijn, waarin alle hun zaken zullen worden uitgericht, hun begeerten volkomen zullen worden vervuld, en al hun verwachting van Hem volledig zal worden voldaan.
Wij lezen het bevel in de tekst: "*Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten.*"

Uit deze woorden willen wij beschouwen:

(1) *Wie het zijn, ten gunste van wie het bevel is uitgevaardigd.* Het zijn de heiligen, de gunstelingen des hemels, beweladigden, die nuttig waren in hun geslacht. Zij werden weinig geacht toen zij in deze wereld waren, maar dan zullen zij de enigste zijn, die geacht worden. Christus, de Rechter, zal hen erkennen als de Zijnen en Hij zal zeggen: Zij zijn Mijn heiligen. De wereld heeft ze miskend en veracht, en Ik heb gezwegen, zodat het menigmaal scheen, dat Ik ze niet voor de Mijnen erkende. Maar nu zal Ik spreken te hunnen gunst. Ik verklaar dat alle de heiligen de Mijnen zijn. Alle kentekenen van onderscheid zullen daar verdwijnen. Alle oorzaken van scheiding, rijk en arm, gezond en ziek, geleerd en ongeleerd te zijn, zullen daar wegvlieden. Het enige onderscheid dat er zal zijn, zal wezen: Heiligen en zondaren.

(2.) *Wat zal omtrent hen bevolen worden?* Het zal dit zijn: "*Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten.*" Vergadert ze tot Mij. Niet alleen de Mijnen, maar allen. Er zal daar een vergadering zijn van zondaren, zowel als van heiligen. "En vóór Hem zullen alle volkeren vergaderd worden en Hij zal ze van elkander scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt", Matth. 25:32. Christus, de Rechter, zal zeggen: Vergadert de Mijnen dicht bij Mij, opdat zij daar mogen zijn, waar Ik ben. Zij zullen met Mij zitten in Mijn troon en eeuwig met Mij zijn. Zij zijn hier en daar verstrooid geweest in de dagen van wolken en donkerheid. Brengt ze nu tezamen en vergadert ze tot Mij, als Mijn leden.

(3.) *Aan wie zal dit bevel worden gegeven?* Uit de oorspronkelijke tekst blijkt, dat het zal worden gegeven aan anderen dan zichzelf en wel aan velen in getal. Het is duidelijk dat het bevel zal worden gegeven aan de dienaren van de Rechter, de heilige engelen. "Alsdan zal Hij Zijn engelen uitzenden, en zal Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden", Markus 13:27. Dezen zijn het, die het onkruid zullen vergaderen en het in busselen binden, om het te verbranden en die de tarwe tezamen zullen brengen in Zijn schuur.

Zij, die tot Hem zullen worden verzameld, worden van anderen onderscheiden, met de woorden: "*Die Mijn verbond maken met offerande.*" Hoe zullen zij uit anderen gekend worden, daar hun namen niet uitdrukkelijk worden genoemd in het bevel? Wel, in de tekstwoorden vindt gij het onderscheidend kenteken. Christus de Rechter plant somtijds Zijn standaard in de wereld, om daarmee een verzamelplaats aan te wijzen voor zondaren. "Dezelve zullen de volkeren gehoorzaam zijn." Hij maakte in het Evangelie bekend, dat zondaars welkom zijn en nodigde ze uit tot Hem te komen in de band van Zijn verbond. Dezen, die Zijn verbond hebben gemaakt met offerande, zijn

gekomen en zijn tot Hem vergaderd door geloof. Anderen bleven weg, en hebben Hem en het verbond veracht. Nu, zegt Christus, allen die tot Mij zijn gekomen, in het aanvaarden van het verbond, dat hen in het Evangelie werd aangeboden, moeten nu tot Mij vergaderd worden, opdat zij hun kroon mogen ontvangen en dat de weldaden, die uit dat verbond voortvloeien, hun in volle mate worden gegeven. Doch de volledige verklaring van dit gedeelte van de tekst hopen wij in een volgende predikatie te geven.

Ik trek uit het eerste gedeelte van de tekst: "Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten", de volgende leer.

Wanneer Christus zal wederkomen in de voleinding der wereld en de andere wereld zal volmaken, zal Hij in het openbaar de heiligen voor de Zijnen erkennen en zij zullen op Zijn bevel op een eervolle wijze tot Hem verzameld worden.

In het verhandelen van deze leer zal ik beschouwen:

- I. De tijd van deze grote gebeurtenissen, wanneer het bevel zal worden gegeven, de heiligen tot Christus te verzamelen.
- II. Christus zal in het openbaar de heiligen voor de Zijnen erkennen.
- III. Zij zullen tot Hem verzameld worden.
- IV. Het bevel tot deze verzameling.
- V. Welk gebruik wij behoren te maken van deze leer.

I. Wij zullen spreken over *de tijd*, wanneer deze grote gebeurtenissen zullen plaats hebben, wanneer het bevel zal worden gegeven, de heiligen tot Christus te verzamelen. Het zal zijn bij Zijn tweede komst, de dag van het algemene oordeel. Wij weten niet, hoeveel jaren nog zullen voorbijgaan, eer die dag komt. Wij weten alleen dat die dag zal komen en nadert. Om de betekenis van de tekst in het volle licht te stellen, zullen wij enkele bijzondere omstandigheden noemen.

1. Christus zal zeker wederkomen en wel als Rechter van de wereld. Zo zeker als Hij de eerste maal kwam en voor de rechter werd gesteld, veroordeeld en gekruist door zondaren, zo zeker zal Hij ten tweede male komen met grote kracht en heerlijkheid om Zelf de wereld te oordelen. "Deze Jezus, Die van u opgenomen is in de hemel, zal also komen, gelijkerwijs gij Hem naar de hemel hebt zien henenvaren", Hand. 1:11. Het is een trap in de staat Zijner verhoging en het zal zijn het loon op Zijn lijden, waartoe Hij vertrouwd heeft op Zijnen Vader, doch Hij heeft het nog niet verkregen. Doch op grond van de goddelijke trouw, kan de vervulling niet uitblijven. "Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd, en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven allen naam is, opdat in de naam van Jezus zich zoude buigen alle knie dergenen, die in de hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn", Filipp. 2 : 9, 10. Het is het gemeenschappelijk verlangen van de heiligen, dat in hen gewerkt is door de Heilige Geest, dat Hij mag komen. "De Geest en de bruid zeggen: Kom." En uit Zijn mond weerklinkt: "*Ja Ik kom haastelijk.*" De bruid antwoordt met sterk verlangen: "*Ja kom, Heere Jezus!*" Openb. 22 : 20. Hij heeft het sacrament des Avondmaals ingesteld, niet alleen als een gedachtenis van Zijn eerste komst, doch ook als een onderpand van Zijn tweede komst. "Want zo dikwijls als gij dit brood zult eten en deze drinkbeker zult drinken, zo verkondigt de dood des Heeren totdat Hij komt", 1 Kor. 11 : 26.

2. Wanneer Christus zal wederkomen, zal er een grote menigte op deze aarde verschijnen en het zal een wonderlijke gemengde vergadering zijn, meer dan ooit tevoren. De zielen van hen, die ten hemel zijn gevaren en die in het verderf zijn gezonken, zullen worden teruggebracht in hun lichaam, dat in het stof ligt en zal opstaan.

- a. Er zal dan een ontzaglijke menigte van mensen op de aarde zijn, ofschoon er geen twist zal zijn over de ruimte, die er is. Zij, die nu twisten, zouden dan tevreden zijn, indien zij konden worden opgelost in de menigte. Doch, ik zeg, de aarde zal dan meer bezet zijn dan ooit. Want dan zal er niet alleen zijn het geslacht van degenen, die te dien dage zullen leven, maar alle geslachten, die er geweest zijn van het begin der wereld, zullen in het midden van het dan levend geslacht verrijzen. Zij zullen tezamen een zeer grote schare uitmaken.
- b. Er zal dan een gemengde hoop op aarde staan, zoals nooit tevoren. Daar zullen zijn de heiligen en de zondaars van de dan in leven, zijnde geslachten. Daarbij zullen alle de heiligen en zondaren uit vroegere geslachten tussen hen oprijzen. Daar zullen staan heidenen naast christenen, roomsen naast protestanten, goeden naast kwaden, ernstige christenen naast goddeloze en vormelijke huichelaars. Bijvoorbeeld, in ons eigen land zijn geweest geslachten die als heidenen leefden en stierven, en anderen die hebben geleefd en zijn gestorven als roomsen, behalve zij die geleefd hebben sedert de reformatie. Al dezen zijn begraven in ons land! Welk een groot getal ligt begraven in onze kerkhoven! Aan hun stof zullen zij niet te onderscheiden zijn. Want daar zal geen verschil zijn in het stof van het lichaam, dat was voor de hoerij en dat was voor den Heere. Doch wanneer zij zullen zijn opgestaan, zal het onderscheid zichtbaar zijn.
- c. Het zal een gemengde een schare zijn, die spoedig vaneen gescheiden zal worden. De scheiding zal ontstaan door de bijeenvergadering van de heiligen, hetwelk zal geschieden door de dienst der engelen, en wij kunnen er zeker van zijn, dat dit snel zal worden uitgevoerd.

3. Wanneer Christus zal wederkomen, zal Hij eerst een einde maken aan de bedrijvigheid in de wereld. Het eerste gevolg van Zijn verschijning zal zijn een einde van alle arbeid op de aarde. In één ogenblik zullen alle ambachten, bezigheden en zorgvuldigheden in de aardse dingen voor altijd ophouden. De schaapherder zal zijn schapen niet meer roepen en er geen blik meer op slaan. De ploeger zal zijn voren niet meer trekken, de jager zal geen voet meer verzetten. En vóór dat Christus weder zal opvaren met Zijn heiligen, zal Hij de wereld voleindigen, door ze in vuur te zetten. Door de algemene grote brand zullen steden en dorpen, bergen en valleien worden verteerd tot as. De aarde zal ongeschikt worden, om een verblijfplaats te zijn voor mensen en beesten. Bovendien zullen de hemelen, die uitgespannen zijn over de aarde, wegvlieden. "Maar de hemelen, die nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde woord als een schat weggelegd, en worden ten vure bewaard tegen de dag des oordeels en der verderving der Goddeloze mensen." "Maar de dag des Heeren zal komen als een dief in de nacht, in welke de hemelen met een gedruis zullen voorbijgaan, en de elementen branden zullen en vergaan, en de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden", 2 Petrus 3:7 en 10.

4. Wanneer Christus zal komen, zal Hij de staat van de toekomstige wereld voor eeuwig volmaken. "En Die op de troon zat, zeide: Zie, Ik maak alle dingen nieuw", Openb. 21:5. De staat van de wereld waarin wij leven, is geschikt gemaakt om te zijn een proeftijd en het is een staat waarin de mens wordt beproefd en is vol van

afwisseling. De staat van de toekomstige wereld zal geheel nieuw zijn en zal gepast zijn tot vergelding van de werken, die de mens zal gedaan hebben, opdat een iegelijk wegdrage naar dat in het vlees is geschied. Die staat zal eeuwig onveranderlijk zijn. Het is reeds begonnen in de scheiding van ziel en lichaam, van Godzaligen en Goddelozen. Doch dan zullen de Godzaligen zalig zijn, en de Goddelozen rampzalig, naar ziel en lichaam, het zal volkomen zijn, voor eeuwig; er zal geen verandering meer zijn.

II. *Ik ga nu over tot de beschouwing van het openlijk erkennen door Christus van de heiligen voor de Zijnen.* Wat zal het deel zijn van de gelovigen, wanneer Christus zal wederkomen met dit grote doel? Wel, Hij zal openlijk verklaren dat de heiligen Zijn volk zijn. Wij willen dit verklaren in de volgende punten.

1. Heiligheid zal dan het enige kenteken zijn, waardoor onderscheid zal worden gemaakt onder mensen. Mensen, die op aarde met onderscheiding behandeld worden, zijn zij, die afstammen van aanzienlijke families, de rijken en machtigen, bekwaam om zichzelf te laten gelden in een ijdele wereld, die alle dagen vrolijk en prachtig leven. Zij vergaderen zich nu bij elkander, terwijl anderen op een afstand moeten blijven. Doch dan zal al die soort van onderscheiding weggevaagd worden en zal er een absolute gelijkheid zijn. Dan zullen alleen de heiligen met onderscheiding worden behandeld, zij alleen zullen in gestikte klederen tot den groten Koning worden geleid. Dan zullen alle anderen weggeworpen worden uit des Heeren tegenwoordigheid, als het waardeloze afval van de wereld.

2. Heiligheid zal dan gezien worden als versierselen van Christus. Zij is in alle eeuwen van de wereld bespot door de Goddelozen en een doorn geweest in het oog der geveinsden, terwijl hypocrieten ze valselyk voorgewend hebben. Heiligen is altijd een naam van bespottig geweest, door velen. Maar in die dag zullen zij weten dat het een naam van ere is. Het geloof zonder de werken of zonder een heilig teer leven, zal de mens zonder het teken aan zijn voorhoofd laten. Velen wenden voor, in Christus te geloven, zonder heiligheid te tonen in hun leven. Slechts een geloof, dat hart en leven heiligt, is het merkteken van hen die het Lam volgen. "En ik zag en zie, het Lam stond op de berg Sion, en met Hem honderd vier en veertig duizend, hebbende de naam Zijns Vaders geschreven aan hun voorhoofden", Openb. 14:1.

3. Zij, die deze versierselen gedragen hebben, zullen niet door Christus verlaten en verloochend worden. Ofschoon zij lange tijd geborgen zijn geweest en door de wereld vergeten, door Hem zijn zij niet vergeten. Al hebben zij gelegen tussen twee rijen van stenen, onder vele rampen, onder smaad en een kwade naam, Hij zal ze niet verloochenen. Hijzelf was eens in een zeer lage staat, doch dan zal Hij verschijnen met heerlijkheid en zij zullen met Hem zijn. Al het vuil dat op hen geworpen is, zal in die dag volkomen van hen worden afgewassen.

4. Hij zal ze erkennen voor Zijn Vader en voor de heilige engelen. "Die overwint, Ik zal zijn naam belijden voor Mijnen Vader en voor Zijn engelen." Hij zal ze brengen in Zijns Vaders huis, opdat ze daar voor eeuwig wonen. Daarom belijdt Hij ze voor Zijnen Vader, omdat zij daarheen zullen gaan, alleen door Zijn verworven recht. Zij zullen voor eeuwig de metgezellen van de engelen zijn, en het zal zo zijn, omdat Christus zal zeggen: Zij zijn Mijn heiligen.

5. De gronden van het bijzondere recht dat Hij op hen heeft, zullen openbaar worden en blijken in die dag. "Zij zullen, zegt de Heere der heirscharen, te dien dage die Ik maken zal, Mij een eigendom zijn." Hij zal ze erkennen als des Vaders gift aan Hem; als Zijn eigen koop. Hij heeft ze uit de hand van de vijand verlost en ze zijn Zijn buit door Zijn genade. Ze hebben deel aan Zijnen Geest, ze zijn de Zijnen door een geestelijk huwelijk. Ze zijn Zijn volk, Zijn broederen, Zijn bruid, Zijn verborgen lichaam.

III. *Ik zal nu behandelen hun verzameling tot Hem.*

1. Wij stellen vooraf de opstanding van de gestorven heiligen en de verandering van hen die leven. Hier wordt geen melding gemaakt van de dienst der engelen. De stem van Christus Zelf zal hen uit de dood doen opstaan. "De ure komt, in welke allen die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen." Wij behoeven niet te onderzoeken of de archangel, die de laatste bazuin zal blazen, een geschapen engel is of niet. "Want de Heere Zelf zal met een geroep, met de stem des archangels en met de bazuin Gods nederdalen van de hemel." Die dan leven zullen terzelfder tijd veranderd worden. "In één punt des tijds, in één ogenblik, met de laatste bazuin; want de bazuin zal slaan, en de doden zullen onverbrekkelijk opgewekt worden, en wij zullen veranderd worden", 1 Kor. 15:22. Van hen, die uit het graf zullen opstaan en die verzameld zullen worden tot Christus, zullen ziel en lichaam verenigd worden.

2. De vergadering tot Christus bestaat in drie dingen.

- Ten eerste in het afscheiden der heiligen van de goddelozen. De gelovigen, die nog zullen leven, wanneer de grote dag aanbreekt, zullen wonen te midden van de zondaren. Doch ook de heiligen in de graven zullen liggen in het midden van de goddelozen. De engelen zullen een scheiding maken, een totale scheiding, zodat zij nooit weer zullen samen zijn. "Alzo zal het in de voleindiging der eeuwen wezen; de engelen zullen uitgaan en de bozen uit het midden der rechtvaardigen afgescheiden", Matth. 13:49. De rechtvaardigen hebben gezocht en gezegd: "O wee mij, dat ik een vreemdeling ben in Mesech, dat ik in de tenten Kedars woon! Mijn ziel heeft lang gewoond bij degenen, die de vrede haten", Ps. 120:5, 6. Doch het begin van de vergadering tot Christus zal daaraan voor goed een einde maken.
- Ten andere zal de verzameling bestaan in het vergaderen van hen in één gezelschap, vanuit alle hoeken der aarde. "Hij zal Zijn engelen uitzenden met een bazuin van groot geluid, en zij zullen Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het ene uiterste tot het andere uiterste derzelve", Matth. 24:31. Door de kracht van het Evangelie waren zij gescheiden van de wereld. ;gat betreft hun staat en hun wandel. Maar ten opzichte van leun lichamelijke tegenwoordigheid op aarde, leefden zij te midden van ongelovigen en op een afstand van andere heiligen. Zij waren ver uiteen verspreid over de ganse oppervlakte der aarde en er waren slechts weinig plaatsen, waar een groot getal van hen kon worden aangewezen. Maar in die dag zullen de heiligen uit het Oosten en het Westen, uit het Noorden en het Zuiden, verzameld worden in één groot, heerlijk gezelschap. Dan is de avond der wereld gekomen en de kudde van Christus wordt bijeen gebracht.
- Zij zullen, ten derde, allen worden samengebracht tot Jezus Christus, naar de plaats, waar Hij zal zijn, in de lucht, 1 Thess. 4:17. "Daarna wij die levend overgebleven zijn, zullen tezamen met Hem opgenomen worden in de wolken, den Heere tegemoet, in de lucht; en alzo zullen wij altijd met den Heere wezen." Aldaar zal de Rechter Christus zijn en Hij zal Zijn troon zetten. En waar het dode

lichaam is, aldaar zullen de arenden vergaderd worden. Daarheen zullen de heiligen, die opgestaan zijn en zij die veranderd zijn, opvaren in één heerlijk gezelschap. Zij zullen worden gezet aan Zijn rechterhand, als Zijn vrienden, terwijl de goddelozen zullen achterblijven op de aarde en deze zullen staan aan Zijn linkerhand, als veroordeelden. Zo zal de gelukkige verzameling volmaakt zijn.

3. Wij zullen u voorstellen, hoe deze vergadering zal zijn.
 - a. Het zal zijn een zeer grote vergadering, groter dan ooit in deze wereld gezien is. Het is waar, de heiligen zijn nu weinigen in vergelijking met anderen. Doch wanneer de heiligen uit alle geslachten, uit alle plaatsen van de wereld, zullen bijeengebracht zijn, moet het noodzakelijk een grote vergadering wezen. Zij zullen talrijk zijn als de sterren aan de hemel, die niemand tellen kan. Johannes zag "een grote schare, die niemand tellen kon, uit alle natie en geslachten en volken en talen, staande vóór de troon en vóór het Lam, bekleed zijnde met lange witte klederen, en palmtakken waren in hun handen", Openb. 7:9.
 - b. Het zal zijn een vergadering, die snel bijeen zal worden gebracht, daar ze zal plaats hebben door de dienst der engelen, die zich zullen bewegen als vlammend vuur. De lichamen der heiligen zullen dan niet meer zwaar en traag zijn, maar geestelijke lichamen, licht, vlug en vaardig, zijnde nu gevormd naar de gelijkenis met het lichaam van Christus.
 - c. Het verzamelen zal nauwkeurig plaats hebben, zodat geen enkel schaap zal achterblijven tussen de bokken, en geen enkele bok zal worden weggebracht met de schapen. Maar alle heiligen, die ooit leefden van het begin der wereld tot het einde, zullen verzameld worden tot Christus, en zij alleen, zodat er niemand van een andere soort onder hen gevonden zal worden.
 - d. Wanneer deze vergadering bijeengebracht zal zijn, zullen ze nimmermeer scheiden. Gezelschappen in deze wereld, goede zowel als kwade, blijven gewoonlijk niet lang samen. Zij breken op en verspreiden zich. Maar wanneer deze vergadering eens zal verzameld zijn, zal ze niet opbreken of ontbonden worden, doch voortduren tot in alle de eeuwen der eeuwigheid.

IV. Ik zal nu een enkel woord spreken over het bevel dat Christus zal geven, om Zijn heiligen te verzamelen en zal besluiten met een woord van vermaning.

- a. Het bevel wordt gegeven ten aanzien van Zijn gunstelingen, voor wie Hij een bijzondere zorg heeft. Hij zal wel komen met vlammend vuur om wraak te nemen op Zijn vijanden, maar Hij zal ook komen tot verlossing van Zijn vrienden. De engelen werden naar Sodom gezonden, om Lot uit te leiden, vóór de stad werd verbrand. Zo zal ook aan - de engelen bevolen worden om Christus' heiligen te verzamelen vóór de ondergang van de wereld en van de Goddelozen, die daarop zijn. De bozen hebben in dit leven veel gunsten genoten in algemene genade, doch dat zal dar ophouden. Te dien dage zullen er gene gunstelingen de hemels zijn, dan de heiligen alleen.
- b. Het bevel om de heiligen te verzamelen zal gegeven worden, omdat het 't voornemen van Christus is, hen te eren voor het oog van de gehele wereld. Het is een grote eer wanneer iemand in tegenwoordigheid van anderen wordt geroepen door een groot man. Gods volk heeft hier op aard zijn tijd van beproeving en zij moeten leven door geloof op de beloften des hemels. De wereld beschouwt hen als dwazen en haat dat volk. De wereld is hard tegen hen, omdat de weg van Gods volk lijnrecht staat tegenover de weg van de wereld. Maar op de dag van de

vergadering der heiligen zal een einde komen aan dat geschil en Christus zal ten slotte verklaren en beslissen, wie de wijzen waren en wie de dwazen. Hij zal de beslissing nemen door de rechtvaardigen tot Zich te verzamelen, terwijl de Goddelozen bevende zullen staan voor Zijn troon, wachtend om dat vreeslijk vonnis aan te horen: "Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is."

- c. Het bevel zal gegeven worden met het doel om hun begeerten te vervullen en hun geluk te volmaken. Het was hun begeerte met Christus te zijn, als zijnde zeer verre het beste. En nu op deze dag van hun algemene vergadering zal Hij zeggen: "Verzamel ze tot Mij." Zij waren vermoeid van Mesech en Kedar. Zij verlangden naar het gezelschap der heiligen, in wier midden vrede zal zijn en waar zij zullen bereiken het toppunt van hun gelukzaligheid. Wanneer Christus Zijn heiligen verzamelen zal, zullen alle deze begeerten vervuld worden.

V. *Ik zal nu sluiten met een gebruik van deze leer, opdat wij er door vermaand worden.*

- Bekommer u over niets zozeer, dan te behoren tot de heiligen van Christus. Veracht deze raad niet, want anders zult gij in het einde dwaas bevonden worden. Verzuim en versmaad deze vermaning niet, opdat gij niet versmaad en overgeslagen zult worden, wanneer de dag van deze verzameling aanbreekt. Het is beter uw naam door Jezus geschreven te hebben in de rol der heiligen, dan tussen de namen van de groten en aanzienlijken van de aarde.
- Verzamel u nu door geloof tot Christus als uw Hoofd. Hij heeft opdracht van Zijn Vader een volk voor Zichzelf te nemen uit de wereld, die in het boze ligt. "Tot Hem zal zijn de vergadering der volken." Hij heeft de einden der aarde met dit doel bezocht, Hij heeft Zijn standaard onder ons geplant. Wij worden nu, en zijn reeds dikwijls geroepen ons tot Hem te vervoegen en onder Zijn banier te vergaderen. Verzamel dan tot Hem, indien gij wenst verzameld te worden tot Hem in de voleindiging der wereld.
- Erken Hem openlijk als de uwe, nadat gij tot Hem verzameld zijt door geloof, onder de band des verbonds. Erken Hem als uw Hoofd, uw Priester, Profeet, Koning en Heere. Het sacrament van het avondmaal is met dat doel ingesteld, om in het openbaar te getuigen dat gij Hem toebehoort. Om te getuigen voor de wereld, voor engelen en mensen. En zij, die onverschillig staan tegenover het toebrengen van die eer aan Christus, zullen verstandig doen te overwegen, of zij verwachten kunnen, dat Hij zal verklaren dat zij Hem toebehoren, nu en in de grote dag der verzameling.

4. Het verbondmaken der ziel. II

Verzamelt Mij Mijn, gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande.

Psalm 50:5.

Bij deze gelegenheid zullen wij voornamelijk stilstaan bij het tweede gedeelte van onze tekst. Daarin wordt ons voorgesteld de aard en het karakter van hen, die tot Christus zullen worden verzameld bij Zijn wederkomst, want wij vinden hun naam in de woorden: "*Zij, die Mijn verbond maken met offerande.*"

Zij hebben deze naam niet te danken aan aardse voordelen, die zij te wachten hebben, want de wereld en haar begeerlijkheden gaan voorbij, maar zij danken hun naam aan het verbond des vredes, hetwelk niet zal wankelen, want het is een eeuwig verbond. Zij, die tot Hem zijn vergaderd onder de band des verbonds, zijn in waarheid bondgenoten. (Engels covenanters.)

1. Wij merken op, dat het verbond, waarnaar zij genoemd zijn, niet is een verbond van eigen vinding. Het is ook niet het verbond van de eerste Adam, maar het is het verbond van Christus. "Mijn verbond", zegt de Rechter van de wereld, Die opdracht geeft aan de engelen, ze tot Hem te verzamelen. Het is het verbond, dat de Vader heeft gemaakt met Christus als tweede Adam, en wordt gewoonlijk genoemd "het verbond der genade".
2. Wat betreft de natuur van dit verbond, het is een verbond, dat rust op een offerande, namelijk de offerande van Christus, het zoenoffer. Het verbond der werken werd niet opgericht op grond van een offerande, want toen was God niet beledigd. Doch het verbond der genade is gemaakt met een beledigd, rechtvaardig God en moest noodzakelijk rusten op een zoenoffer.
3. Zij, die in dat verbond komen, komen ieder persoonlijk voor zichzelf. Onder het Oude Testament werd een beest in tweeën gehouwen door hen, die een verbond maakten. Wij lezen daarvan in Jer. 34:13: "Ik zal de mannen overgeven, die Mijn verbond hebben overtreden, die niet bevestigd hebben de woorden des verbonds, dat zij voor Mijn aangezicht gemaakt hadden, met het kalf dat zij in tweeën gehouwen hadden, en waren tussen zijn stukken doorgedaan." Het aangaan van het verbond wordt aan het gehele volk toegeschreven in vers 19: "Al het volk des lands, die door de stukken des kalfs zijn doorgedaan." Op dit offer wordt ook kennelijk gezinspeeld in de tekst: "Mijn verbond maken met offerande", want de tekst in de grondtaal bepaalt ons bij het in tweeën houwen van het offer, wat geschiedde bij het verbondmaken. Het in tweeën houwen beeldde af de vloek van het verbond, die zou komen over de verbrekers. Het afhouden van een deel, zó dat de twee delen nooit weer zouden worden samengevoegd, wat afgebeeld werd in het "tussen de stukken doorgaan", duidt aan de onschendbaarheid van het verbond. Van deze ceremonie lezen wij in Gen. 15, "dat Abram aan den Heere moest brengen een driejarige vaars, en een driejarige geit en een driejarige ram, en een tortelduif en een jonge duif. Abram deelde ze middendoor en hij legde elks deel tegen het andere over, maar het gevogelte deelde hij niet. En het geschiedde dat de zon onderging en het duister werd, en zie daar was een rokende oven en vurige fakkel, die tussen de stukken doorging. Te dienzelfden dage maakte de Heere een verbond met Abram." De spreekwijze in de grondtekst wordt gebruikt voor het treden in een verbond, het teken genomen voor de betekende zaak. Het wil

derhalve zeggen, dat het verbond gemaakt is met offerande. De offerande, die het zoenoffer van Christus is, maakt duidelijk dat het in tweeën houwen betekent, dat wij onze hand leggen op het hoofd van het offer, dat gedeeld is door de Goddelijke rechtvaardigheid. Derhalve betekenen de woorden: "Die Mijn verbond maken met offerande", ons treden in het verbond door het geloof in Christus, waarbij wij voorop stellen, dat het aanbod van het verbond aan ons is gedaan.

Uit dit gedeelte van de tekst trekken wij de volgende leer:

Er is een verbond met God, hetwelk is het verbond van Christus, de tweede Adam, opgericht op Zijns Zelfs offerande, en aangeboden aan zondaren.

In het behandelen van deze leer, zal ik:

- I. Beschouwen de natuur van dit verbond in het algemeen.
- II. Aantonen in welk opzicht het Christus' verbond is.
- III. Onderzoeken wat het betekent, dat het is een verbond met een offerande, hetwelk is Zijns Zelfs offerande.
- IV. Een toepassing maken.

I. *Ik zal beschouwen de natuur van dit verbond in het algemeen.* Het is een verbond des vredes en der verzoening tussen God en zondaren, waardoor een beledigd God en veroordeelde zondaren kunnen vrienden worden, voor eeuwig. Zondaren kunnen hierdoor worden hersteld in Zijn gunst en daarin worden bevestigd.

Hieruit merken wij op:

1. Dat er geen noodzaak voor Christus was dit verbond te maken, dan alleen voor zondaren, voor wie het gemaakt werd. Christus was oneindig volzalig in Zichzelf en in Zijns Vaders liefde en had geen behoefte aan iets buiten Zichzelf. Maar zondaren hadden het nodig, en Hij heeft het voor hen gemaakt. Het is een verbond van genade want Zijn maken van dit verbond was een daad van zuivere liefde tot ons.

2. Het is het nieuwe verbond, dat is ingebracht om verdorven mensenkinderen op te richten, die te gronde waren gegaan door het verbreken van het werkverbond. God en Adam waren vrienden, toen zij traden in het eerste verbond. Doch toen het werkverbond verbroken werd, kwamen zondaren onder de vloek. Daarna is dit nieuwe verbond gemaakt, om hen te herstellen uit hun hopeloze staat.

3. Het is het verbond, waardoor zondaren leven en zaligheid mogen verkrijgen. "Mijn verbond met hem was het leven en de vrede", Mal. 2:5. Door dit verbond kunnen alle kwalen genezen worden. Daarin wordt gevonden rechtvaardigheid voor onrechtvaardigen, vergiffenis voor schuldigen, heiligmaking voor onheiligen en eeuwige gelukzaligheid in de andere wereld voor erf wachters van hel en toorn. Er is zoveel in dit verbond, als genoegzaam is om iemand gerust en blijde te doen zijn in het aangezicht van de dood. Toen David ging sterven, zeide hij: "Hoewel mijn huis also niet is bij God, nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel geordineerd en bewaard is; voorzeker is daarin al mijn heil en alle lust, hoewel Hij het nog niet doet uitspruiten."

O gezegend verbond! Uit hetgeen gezegd is, kunt u zien dat het in waarheid is het verbond der genade. O gelukkige vinding! Zegt uw hart niet in uw binnenste: aan wie hebben wij dit verbond te danken? Wiens verbond is het?

Het kwam zeker niet voort van ons beleid. Christus maakt er aanspraak op, dat het 't Zijne is. *Het is Mijn verbond*, zegt Hij. Daarom zullen wij nu aantonen:

II. *In welk opzicht het Christus' verbond is.*

1. Hij vond het uit, Hij beraamde het. Het ontstond niet in onze borst. Christus was met Zijn Vader en den Heiligen Geest de beledigde partij. Doch die uitvinding van het verbond des vredes hebben wij niet te danken aan de beledigers, maar aan de beledigden. Want het was beraamd en uitgevonden vóór dat de beledigers geboren waren. "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad", 1 Joh. 4:19.

2. Hij maakte het met Zijn Vader zonder ons, in alle zijn artikelen en regelen. "Want Ik heb gezegd: Uw goedertierenheid zal eeuwiglijk gebouwd worden; in de hemelen zelve hebt Gij Uwe waarheid bevestigd, zeggende: Ik heb een verbond gemaakt met Mijnen Uitverkorene", Ps. 89:3, 4. De overeenkomst werd van eeuwigheid gesloten tussen den Vader en den Zoon, ten onzen gunste, toen er nog niemand van ons in wezen was. Het geneesmiddel was reeds genadiglijk gereed gemaakt eer wij ziek werden, opdat het voor ons bereid zou zijn en wij niet aan onze ongesteldheid zouden sterven.

3. Hij was het Hoofd van dat verbond. Aan de zijde van zondaren ging Hij dit verbond aan, Hij alleen. Er was een eis in, waaraan voldaan moest worden voor zondaren, en Christus nam op Zich, die last alleen te dragen voor hen. Hij nam op Zich, hun schuld te betalen en hun straf te dragen. Hijzelf heeft de last alleen gedragen. "Ik heb de pers alleen getreden, en daar was niemand van de volkeren met Mij", Jes. 63:3. Hij nam op Zich, Borg te zijn voor de uitverkorenen, hetwelk de Vader aannam, om nu niet op hen te zien, maar op Hem, om voldoening te verkrijgen. "Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden", Hebr. 7:22. De voorwaarde van het verbond rust op Hem alleen, namelijk dat Hij alle gerechtigheid zou vervullen. Zondaren konden hierin niets doen, maar Hij nam op Zich het te doen, door Zijn volmaakt heilige geboorte, door Zijn volmaakt heilig leven en door voldoening op te brengen door Zijn dood.

4. De beloften van het verbond werden aan Hem gedaan, niet alleen van een heerlijk loon voor Hemzelf, maar ook van eeuwig leven voor alle de Zijnen. Nu, zo zijn de beloftenissen tot Abram en zijn zaad gesproken. Hij zegt niet: En den zaden, als van velen; maar als van één: "En uwen zade, hetwelk is Christus", Gal. 3:16. En ten aanzien van de uitverkorenen lezen wij: "In de hope des eeuwigen levens, welke God, Die niet liegen kan, beloofd heeft vóór de tijden der eeuwen", Tit. 1:2. Het is als wanneer een vader overeenkomt met een heelmeester om het gebroken been van zijn zoon te helen; de belofte wordt gedaan aan den vader, die de kosten aan den geneesheer betaalt, ofschoon de weldaad neerdaalt op den zoon.

5. Christus ontvangt zondaren in dit verbond daar het beheer ervan geheel aan Hem is opgedragen. Het komen tot Hem door geloof is ons komen in het verbond. "Ik ben de deur: indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden", Joh. 10:9. Het wordt met recht gerekend Zijn verbond te zijn, daar de Vader het aan Hem overgelaten heeft, daarin op te nemen die Hij wil. En niemand krijgt daarin een plaats, dan alleen om, in en door Hem.

6. Alle de weldaden van het verbond zijn in Zijn hand. Zij zijn door Hem verworven, en de Vader heeft ze in Hem opgelegd en ze aan Hem toevertrouwd, van de kleinste tot de grootste weldaad toe. "Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijnen Vader; en niemand kent den Zoon dan de Vader, noch iemand kent den Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren", Matth. 11:27. Hij heeft de beschikking over die alle. Indien de zondaar begeert de schuldvergiffenis uit het verbond, dan moet hij daarom tot Christus gaan. Indien hij begeert de heiligende invloeden uit het verbond, zo moet hij daarom een beroep doen op Christus. Hij is onze Jozef, Die alle de rijkdommen van genade en heerlijkheid in Zijn hand heeft.

7. Het is alleen door het recht, dat Christus verkregen heeft, waardoor zondaren de weldaden van het verbond verkrijgen kunnen en waardoor zij er aanspraak op mogen maken. "En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het gelove Christi is", Filipp. 3:9. Zij kunnen er op geen andere wijze aanspraak op maken, dan als Zijn leden, Zijn bruid, Zijn kinderen. Daarom zal in de laatste dag, wanneer zij tezamen zullen verkrijgen de volmaakte genieting van de verbondsweldaden, het bevel gegeven worden: "Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten." Zij kunnen niet ten hemel ingaan, dan door Mij. Zij kunnen de weldaden niet beërven, dan zoals zij in Mij zijn.

III. *Ik zal nu het verbond beschouwen, zoals het is een verbond met een offerande en dat Hijzelf deze offerande is.* Ik zal onderzoeken:

1. Waarom dit verbond moest gemaakt worden op een offerande.
2. Waarom het moest berusten op Christus, Die Zichzelf opofferde.
3. Wat het betekent, dat het is "een verbond met offerande".

Ten eerste. Overweeg, waarom dit verbond moest worden gemaakt op een offerande. De reden is, dat de eer van God was tekort gedaan door des mensen zonde. Daarom was vereist, dat indien er zou zijn een ander verbond tot leven en zaligheid van de mens, die nu een zondaar geworden was, dit noodzakelijk moest gevestigd zijn op een offerande, die verzoening deed over het verbreken van het werkverbond. De mens kon het eerste verbond niet ongestraft verbreken, want waar was anders de eer van de heiligheid, van de rechtvaardigheid en van de wet van God? "Welke God voorgesteld heeft tot een verzoening door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid door de vergeving der zonden, die tevoren geschied zijn onder de verdraagzaamheid Gods", Rom. 3:25. Daarom wordt die waarschuwing toegevoegd: "Heere, Heere God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid, Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid en zonde vergeeft; Die de schuldige geenszins onschuldig houdt", Ex. 34:6, 7.

Wanneer een verbond des vredes voor zondaren wordt voorgesteld, staat Rechtvaardigheid op en spreekt: Er zal geen vrede zijn, tenzij Ik voldaan word. De apostel spreekt daarvan in Hebr. 9:22 en zegt: "Alle dingen bijna worden door bloed gereinigt naar de wet en zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving." Daarom is in een offerande voorzien, waarop het verbond des vredes rust. Alle de eisen van het verbroken werkverbond worden beantwoord in het genadeverbond.

Ten tweede. Maar waarom is het een verbond, gemaakt op de offerande van Christus Zelf? De reden is, dat er geen ander zoenoffer was, hetwelk kon voldoen. "Want het is onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneme. Daarom komende in de wereld, zegt Hij: Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar

Gij hebt Mij het lichaam toebereid; brandofferen en offer voor de zonde hebben U niet behaagd; toen sprak Ik: Zie, Ik kom, in het begin des boeks is van Mij geschreven om Uwen wil te doen, o God!" Hebr. 10:4-7. Het is niet te veronderstellen, dat de eniggeborene Zoon van God tot een offerande zou zijn gemaakt, indien het verbond kon zijn gesloten op een geringere offerande, "Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft." Er was een noodzakelijkheid van Christus' dood, indien zondaars het leven zouden ontvangen.

- (1) De Levitische offerande van beesten kon hier nooit voldoen, want zij hadden geen gelijke waarde met hen, die schuldig waren. Beesten staan in waarde ver beneden mensen. Door het offeren van beesten, zoals plaats had onder het Oude Testament, werd wel de schuld erkend en de wijze van betaling aangeduid, doch de schuld werd niet betaald.
- (2) Mensen konden in dit, geval geen offerande zijn voor zichzelf, om daarop een verbond des vredes op te richten. Want indien eens het offermes op hun keel was gezet. Zo zouden zij verteerd worden, maar zij zouden geen aangenaam reukwerk zijn, waarin de vertoornde Rechtvaardigheid kon rusten.
- (3) Engelen konden geen offer zijn tot verzoening. Zij hadden nooit het gewicht van de toorn Gods te boven kunnen komen, doch zij zouden er onder weggezonden zijn. Hun lijden, dat niet was van een oneindige waarde, kon niet worden aangenomen als vergelding voor het kwaad, dat was bedreven tegen een oneindig God. Daarom kon niemand anders dan Christus de offerande zijn, waarop het verbond des vredes kon worden opgericht.
 - a. Alleen Christus kon de vloek dragen, en het oordeel uitbrengen tot overwinning. De vloek van het werkverbond moest worden uitgevoerd, zou het verbond des vredes voor zondaren kunnen worden opgericht. "Christus heeft ons verlost van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons", Gal. 3:13. Hij alleen kon de vloek dragen en God bevredigen. De Goddelozen in de andere wereld zullen inderdaad de vloek dragen voor zichzelf en een offerande voor zichzelf zijn. Wij lezen daaromtrent in Ps. 94:23: "Hij zal hun ongerechtigheid op hen doen wederkeren, en Hij zal ze in hun boosheid verdelgen; de Heere onze God zal ze verdelgen." Doch zij zullen nooit in staat zijn de beker van Gods gramschap te ledigen en daarom zullen zij ook nooit God kunnen voldoen. Derhalve zullen zij in eeuwigheid geen vrede hebben.
 - b. Alleen in Christus was een oneindige waarde, en daarom was in Zijn lijden alleen een gelijkheid met de belediging, de oneindige God aangedaan door de zonden der wereld. "Christus heeft Zichzelf voor ons overgegeven tot een offerande en een slachtoffer, Gode tot een welriekende reuk", Ef. 5:2. Het is een Oud Testamentische uitdrukking, zoals wij lezen in Gen. 8:21, waar beschreven wordt dat Noach brandofferen offerde op het altaar, "en de Heere rook die liefelijke reuk." De Hebreeuwse tekst laat ook toe de vertaling: "een geur van volle rust." In Zach. 6:8 wordt gezegd: "Zij hebben Mijn Geest doen rusten." De zonden van de uitverkoren wereld, die meest gruwelijk zijn voor God, zijn als een stank in Zijn neusgaten. Geen lijden van het schepsel kon dit goed maken, maar het lijden van Christus deed het volkomen.

Ten derde. Laten wij beschouwen, welke betekenis de woorden in onze tekst hebben: "Die Mijn verbond maken met offerande", dat wil zeggen dat het verbond rust op een offerande.

1. Dit zegt, dat de toorn Gods is gestild, dat Rechtvaardigheid voldoening heeft ontvangen voor de zonde. De sluitboom, die door het verbroken werkverbond was

gesteld in de weg van des zondaars vrede met God, is weggenomen. Want het nieuwe verbond is gemaakt op een offerande, waardoor verzoening is gedaan over de verbreking van het werkverbond. Rechtvaardigheid heeft van de zondaar door de Borg alles verkregen wat zij kon eisen. "Want Die, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem", 2 Kor. 5:21.

2. Het is bestaanbaar met de eer van God, zondaars aan te nemen in dit verbond, en ze in gunst te ontvangen als Zijn bondgenoten. Want al het kwaad dat bedreven is tegen de heiligheid, rechtvaardigheid en waarheid van God, is hersteld door dat zoenoffer. De Borg, Die Zijn eigen ziel tot een rantsoen gesteld heeft, moest uitroepen: "Wat Ik niet geroofd heb, moet Ik alsdan wedergeven", Ps. 69:5. Genade en ontferming hebben door Zijn offerande een vrije uitgang gekregen.
3. Zondaren hebben vrije toegang tot dit verbond. Salomo merkt op: "De gift des mensen maakt hem ruimte, en zij geleidt hem voor het aangezicht der groten", Spr. 18:16. Wat zal dan de gift van Christus, Die Zichzelf gegeven heeft tot een offerande, niet doen? Voorzeker, nu mag de zondaar komen en toegaan onder de bedekking van dat dierbaar bloed. Het zwaard, dat de boom des levens bewaarde, heeft het zoenoffer Christus doorstoken en is terzijde gelegd. "Want zie de winter is voorbij, de plasregen is over, hij is overgegaan", Hoogl. 2:11.
4. Er is een feest voor zondaren bereid, een feest op de offerande. De verbondmakende partijen houden tezamen feest. Op het verbond, dat gemaakt werd tussen Jakob en Laban werd feest gehouden. Er is ook een feest op dit verbond gemaakt, op de offerande van Christus. Er is een feest: "Want ook ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus. Zo dan, laat ons feest houden", 1 Kor. 5:7, 8. Het vlees en bloed van den gekruisigden Christus is waarlijk spijs en drank, en wij worden geroepen om ons daarmee te voeden en daarbij feest te houden, door geloof.
5. Het is een vast verbond, daar het gemaakt is op die offerande, waarvan de waardigheid en de kracht eeuwig is. Niemand kan daar uit vallen. De ontferming en de genade van God tot zondaren hebben een vast fundament. , "Gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Uws troons, goedertierenheid en waarheid gaan voor Psalm 89:14. Wat kan een zondaar uit Uw aanschijn henen", dit verbond doen vallen, wanneer hij er eenmaal wezenlijk in is? Niets kan verondersteld worden oorzaak te zullen zijn van het vallen van een zondaar uit dat verbond, dan alleen zonde. Maar indien iemand zondigt, zo is het een verbond op een offerande, waardoor de zondesschuld is betaald, en daarom kan de zonde van hen, die in dit verbond zijn, dit kwade gevolg niet hebben, dat zij er worden uitgeworpen. Dit is in overeenstemming met de belofte van het verbond, welke wij vinden in Jer. 32:40, "Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hun weldoe; en Ik zal Mijn vreze in hun hart geven, dat zij van Mij niet afwijken."

IV. *Ik zal nu deze leer toepassen.*

1. Zie dan hoe lief Christus ons had! Toen de Joden zagen, dat Christus weende bij het graf van Lazarus, zeiden zij: "Zie, hoe lief Hij hem had." Hoeveel te meer behoren wij zo te spreken, wanneer wij Hem zien, makende een verbond met Zijn Vader, tot verlossing van verloren zondaren uit de mensenkinderen, en dat Hij dit verbond aanging op Zijns Zelfs offerande! Het was reeds veel, dat Hij enige aandacht schonk aan ons rechtvaardig verderf, toen wij vijanden waren geworden van Hem, zowel als van Zijnen Vader. Het was nog meer, dat Hij een verbond maakte tot ons herstel; maar

het allergrootste was, dat Hij, om het verbond te bevestigen, Zijn ziel stelde tot een schuldoffer, en gewillig Zijn dierbaar bloed stortte.

2. Laten wij dit Zijn verbond aannemen en er in rusten, zoals het door Hem is gemaakt. Laten wij Hem de lof en de roem toebrengen. Want

- a. Hij is de enigste Maker van dit verbond, met Zijn Vader. "En spreek tot Hem, zeggende: Alzo spreekt de Heere der heerscharen, zeggende: Zie, een man Wiens Naam is Spruite, Die zal uit Zijn plaats spruiten, en Hij zal des Heeren tempel bouwen; ja Hij zal de tempel des Heeren bouwen, en Hij zal het sieraad dragen, en Hij zal zitten en heersen op Zijn troon, en Hij zal Priester zijn op Zijn troon, en de raad des vredes zal tussen die beiden wezen", Zach. 6:12, 13. Laten wij niet voorwenden, dat wij een verbond van onszelf ordenen of verzinnen, dat onderscheiden is van het Zijne, wanneer wij het aanvaarden. Laten wij niet twisten over Zijn verbond, laten wij er niet op uit zijn het opnieuw te vormen en te regelen, om het aangenaam te maken voor onze verdorven zin en wil. Laten wij er geen uitzonderingen op maken, geen uitzondering ten gunste van een geliefkoosde begeerlijkheid, geen uitzondering tegen enige van de plichten van het verbond, noch tegen de tucht ervan, welke is de kastijding. Laten wij niets afdoen van hetgeen Hij heeft ingesteld en niets toevoegen aan hetgeen Hij heeft ingezet. Laten wij met Saulus zeggen: "Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?" Oprechte bondgenoten zien op dit verbond, als zijnde in alles wel geordineerd. "Hij heeft mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel geordineerd en bewaard is", 2 Sam. 23:5.
- b. Christus alleen heeft het op Zich genomen. Hij alleen heeft het met den Vader gemaakt en Hij stond alleen toen het werd vervuld. "Ik heb de pers alléén getreden, en daar was niemand van de volken met Mij", Jes. 63:3. Laat dan niemand, pogen een deel van het verbond op zich te nemen. Sommigen, in hun voorgewend verbondmaken met God, nemen op zich, dat, indien God hen om Christus' wil verlost van hel en toorn, zij goede dienstknechten van God zullen zijn, Zijn geboden zullen onderhouden en zo hun deel op zich nemen. Nu, dit is niets anders dan de eer met Christus te willen delen. Doch Hij zal Zijn eer aan geen anderen geven. "Degene die werkt, wordt het loon niet toegerekend naar genade, maar naar schuld; doch dengene die niet werkt, maar gelooft in Hem, die de goddelozen rechtvaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot rechtvaardigheid", Rom. 4:4. Dezulken, die een deel van het verbond op zich willen nemen, bedenken niet, dat zij zonder kracht zijn, en niets kunnen doen. Zij bedenken niet, dat zij evenzeer de genade van Christus nodig hebben tot heiligmaking als tot rechtvaardigmaking. Kom tot Christus in Zijn verbond, om verandering van uw natuur, om verbreking van de macht der zonde en om in Zijn kracht te wandelen in nieuwe gehoorzaamheid.
- c. Hij alleen heeft een onmiddellijk recht op de beloften des verbonds. "Nu, zo zijn de beloftenissen tot Abraham en zijn zaad gesproken. Hij zegt niet: En den zaden, als van velen, maar als van één: En uwen zade, hetwelk is Christus", Gal. 3:16. Gij zijt welkom in het aanspraak maken op de beloften, overeenkomstig uw behoefte. Maar u moet er aanspraak op maken alleen in het recht van Christus en u moet er tevreden mee zijn, dat zij, alleen op Zijn verdiensten, aan u worden geschonken. Dit was de weg, die de heiligen volgden, zoals Daniël: "Neig Uw oor, mijn God, en hoor; doe Uw ogen open en zie onze verwoestingen, en de stad die naar Uwen naam genoemd is; want wij werpen onze smekingen voor Uw aangezicht niet neder op onze gerechtigheden, maar op Uwe barmhartigheden, die groot zijn",

Dan. 9:17, 18. En Paulus zegt: "En in Hem gevonden worde, niet hebbende mijn rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het gelove van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid die uit God is, door het geloof", Fil. 3:9. Geen zondaar kan voor God staan, dan onder de bedekking van het bloed van den Middelaar. Geen zondaar kan pleiten bij God, dan in Zijn naam.

3. Om u te bewegen het verbond in te willigen, dat het Zijne is, en om alle eer en lof alleen aan Hem toe te schrijven, en die aan Hem alleen te laten, zo overweegt:

- Dat dit verbond het beste voor ons is, zoals Hij het gemaakt heeft. "Ik weet, dat al wat God doet in eeuwigheid zal zijn, daar is niet aan toe te doen, en daar is niet af te doen, wij zouden het zonder twijfel bederven. Oneindige wijsheid wist best, wat goed voor ons was en oneindige liefde was de oorzaak. Christus zag beter dan wij, wat in ons wezenlijk belang was. Hij had ons meer lief, dan wij onszelf liefhadden, want Hij had ons oneindig lief. "En bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot al de volheid Gods", Ef. 3:19.
- Christus alleen was bekwaam dit verbond aan te gaan. "Want ons schild is van den Heere en onze koning is van den Heilige Israëls. Toen hebt Gij in een gezicht gesproken van Uwen Heilige, en gezegd: Ik heb hulp besteld bij een Held, Ik heb een Verkorene uit het volk verhoogd", Ps. 89:19, 20. Het werk kan in geen andere hand worden gelegd, of het zal bedorven worden. Waarom zouden wij lasten op onszelf nemen, daar Hij gewillig is de grote Lastdrager te zijn, om ons gewicht te dragen en alle gewichten die aan ons hangen, zij het plicht, schuld of beproeving? Christus is machtig en zeker, en kan nooit struikelen of vallen onder ons gewicht. Doch wij zijn ieder ogenblik geneigd te vallen.
- De belofte is vast in het recht van Christus en onze aanspraak daarop kan niet feilen. "Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen, en hetgeen uit Mijn lippen gegaan is, zal Ik niet veranderen", Ps. 89:35. Wanneer wij op de belofte pleiten om de weldaden, dan zien wij in onszelf niets dan schuld, zonde, onwaardigheid en allerlei kwalen, die onze hoop afsnijden. Maar indien wij op Christus zien, zo zien wij volmaakte heiligheid en gerechtigheid, oneindige waardigheid en volheid. Dan mogen wij zeggen: "Heere, ik ben onwaardig, doch mijn Verlosser is waardig en om Zijntwil kunt Gij dit voor mij doen."
- Laten dan arme, bevende zondaars moed vatten om tot dit verbond te komen, daar het een verbond is, dat rust op een offerande. Het is een benauwende gedachte voor een schepsel, dat overtuigd is van zijn schuld, om met een heilig God in een verbond te komen, want onze God is een verterend vuur. Hoe kunnen wij dan voor Hem staan, zonder verteerd te worden?
- Nu, de offerande is tussenbeide gekomen en wij zijn veilig. Christus is tussengetreden als Middelaar, en heeft vrede verworven door Zijn verzoenend bloed. De toorn is afgewend en de zondaar wordt ontvangen in gunst en vriendschap.

5. De verwelkoming bij Christus. III

Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande.

Psalm 50:5.

Bij vorige gelegenheden hebben wij uit deze tekst aangetoond, dat Christus zal wederkomen in de voleinding der wereld. Wij hebben verklaard, dat Hij dan de heiligen openbaar voor de Zijnen zal erkennen, en dat zij op Zijn bevel op een eervolle wijze tot Hem zullen worden verzameld.

Meer bijzonder hebben wij uit het tweede gedeelte van de tekst de leer behandeld, dat er een verbond is met God, hetwelk is het verbond van Christus, de tweede Adam. Wij hebben daarbij bewezen, dat dit verbond is opgericht op het zoenoffer, dat Christus heeft gebracht in Zijns Zelfs offerande, en dat dit verbond wordt aangeboden aan zondaren.

Wij zullen uit het tweede gedeelte van onze tekstwoorden nog een andere leer trekken, en deze leerstelling verklaren.

De leer is deze: *Zij, die nu persoonlijk en oprecht tot Christus vergaderen en treden in Zijn verbond der genade, hetwelk hun in het Evangelie wordt aangeboden, terwijl anderen Hem en Zijn verbond verachten, zullen in de laatste dag met grote blijdschap tot Hem vergaderd worden in de lucht, om verwelkomd te worden in het koninkrijk der hemelen, terwijl anderen zullen achterblijven op de aarde, om van Hem het oordeel te ontvangen en in de put te worden gedreven.*

In het bespreken van deze leer, zal ik:

- I. Vooropstellen enige zaken betreffende dit punt in het algemeen.
- II. Beschouwen des zondaars oprechte, persoonlijke treden in Christus' verbond der genade, nu in de tijd, wat een waarborg zal zijn voor hun vergadering tot Hem met grote blijdschap in de laatste dag.
- III. Een nuttig gebruik maken van deze leer.

I. Ik zal dan betreffende dit punt enkele zaken in het algemeen vooropstellen.

1. Alle mensen waren door Adams val afgeweken en gescheiden van God, als schapen die van de rechte weg zijn afgedwaald. De mens was eerst aan God verbonden in de band van het werkverbond, en zo waren zij Zijn huisgezin onder Zijn hand, met eer gekroond en in het genot van Zijn gunst. Doch door de zonde braken zij door en liepen van Hem weg, en nadat zij Hem als het middelpunt van éénheid verlaten hebben, zijn zij ook van elkander gescheiden, gelijk de apostel getuigt: "In boosheid en nijdigheid levende, hatelijk zijnde en elkander hatende", Titus 3:3. In deze staat, buiten Christus zijnde, blijven zij verspreid en dwalende op de bergen van ijdelheid.

2. Om uiteen gedreven zondaars weder tot God te brengen, werd Christus aangewezen als het Hoofd, tot hetwelk zij zouden worden vergaderd. De apostel Petrus schrijft: "Want gij waart als dwalende schapen, maar gij zijt nu bekeerd tot de Herder en Opziener uwer zielen", 1 Petrus 2:25. En in 1 Petrus 3:18: "Want Christus heeft ook eens voor de zonden geleden, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen." De eerste Adam was het hoofd onder wie zij afweken, en hij liet hen dwalen, als een gereede prooi voor de verslinder. De Tweede Adam is het Hoofd waaronder zij wederkeren, door Wien zij kunnen worden teruggebracht tot God en met Hem in behouden haven worden gebracht, voor eeuwig. "En niet alleen voor

dat volk, maar opdat Hij ook de kinderen Gods, die verstrooid waren, tot één zoude vergaderen", Joh. 11:52. Hij is de grote Herder, aan Wie de Vader heeft toevertrouwd, de afgedwaalden uit het menselijk geslacht te vergaderen en samen te brengen in één kudde.

3. Er is een tweeërlei vergadering van uiteen gedreven zondaars tot Christus. De ene heeft nu plaats, is geweest van het begin der wereld en zal worden voortgezet tot de voleindiging. Dat is de vergadering van zondaren, door het Evangelie tot Hem, onder de band van het verbond der genade. De andere zal zeker plaats hebben bij het einde van de wereld. Dat zal zijn hun vergadering door de engelen, om Hem te ontmoeten in de lucht en altijd met den Heere te wezen. Die verzameling zal snel geschieden, gelijk blijkt uit de tekst.

4. Er zijn velen, die niet willen verzameld worden tot Christus, welke moeite Hij ook doet ze tot Hem te vergaderen. "Hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkterwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild", Matth. 23:37. Hij plant Zijn standaard in hun midden; Hij roept ze tot Hem te komen, maar ze lopen van Hem weg. Zij willen liever dwalen, dan wederkeren. Zij verkiezen een ijdele wereld en misleidende begeerlijkheden, boven Christus. Zij leven liever in hun vrijheid, dan dat zij worden gebracht onder de band van Zijn verbond. Zij kunnen niet verdragen zo ingesloten en omheind te zijn, doch zij spreken: "Laat ons hun banden verscheuren, en hun touwen van ons werpen." Daarom weigeren zij tot Hem te vergaderen.

5. Er zijn evenwel sommigen, die met hart en hand tot Hem willen vergaderen, en met gewilligheid komen onder de band van Zijn verbond. Krachtdadige genade maakt hen gewillig. "Uw volk zal zeer gewillig zijn op de dag Uwer heirkraft", Ps. 110:3. Zij zijn vermoeid van hun afstand van God en van hun dwalend leven. Zij zien hoe zij daardoor zijn blootgesteld aan het uiterste gevaar en niet veilig zijn voor de briesende leeuw, die rondgaat, zoekende wie hij zou mogen verslinden. En zo vergaderen zij gewillig tot Christus, en komen onder de band des verbonds, als hun enigste veiligheid.

6. Welke scheiding er nu ook is tussen mensen, namelijk tussen de dwalenden en hen, die zijn onder de band des verbonds, in de voleindiging der wereld zal die scheiding veel groter zijn. De afwijkers en de vergaderden zullen beiden uit hun graven opstaan, bij het geluid van de laatste bazuin. Allen die vergaderd waren onder de band des verbonds, zullen tot Christus verzameld worden in de lucht, om met Hem te gaan en alsoo eeuwig met den Heere te wezen. En die in het afdwalen hebben volhard, zullen tezamen vóór Hem verzameld worden op de aarde. Zij zullen hun vreeslijk vonnis ontvangen van Hem weg te gaan, en nadat de heiligen opgenomen zullen zijn, zal de aarde in brand gestoken worden.

II. Ik zal beschouwen het oprechte, persoonlijke treden van de zondaar in Christus' verbond der genade nu in de tijd, wat hem zal verzekeren van een blijde verzameling tot Hem in de laatste dag. Hier moeten drie dingen worden onderscheiden.

1. Het aanbod van het verbond.
2. Des zondaars intreden in het verbond op een zaligmakende wijze, waardoor zijn vergadering tot Christus in de laatste dag verzekerd is.

3. De verklaring of de belijdenis van dat intreden door enig, voor anderen waarneembaar bewijs.

1. Wij zullen spreken over het aanbod van het verbond. Het moet ons voorgesteld en aangeboden worden, vóór wij er kunnen intreden. En het wordt ons inderdaad voorgesteld, opdat wij het zullen aanvaarden.

Ten eerste, zullen wij onderzoeken, hoe het aan ons kan worden aangeboden of voorgesteld. Het verbond der genade is uitdrukkelijk vastgesteld, Christus' verbond te zijn, van eeuwigheid gemaakt en vastgesteld tussen Zijn Vader en Hem. De voorwaarden van het verbond zijn reeds volmaakt vervuld door Christus en alle de beloften van het verbond zijn aan Hem gedaan. Nu is het voor sommigen moeilijk te verstaan, hoe dit verbond, dat reeds is vastgesteld, aan ons kan worden voorgesteld of aangeboden, opdat wij het zullen aanvaarden. Ik merk op:

(1) Veronderstel, dat iemand in een stad een overeenkomst sluit met de burgemeester, in zijn eigen naam en in de naam van zijn medeburgers. Hij vervult de voorwaarden, en de voordelen moeten alleen nog uitgedeeld worden. Dit alles is gedaan zonder de medeburgers te raadplegen, zonder dat zij er enige kennis van hadden. Mag dan niet die man, wanneer hij thuiskomt, dat verbond aan zijn stadgenoten aanbieden en mogen zij dat verbond niet aanvaarden., alleen door er in toe te stemmen? Indien enigen van hen niet willen, het zal hun niet opgedrongen worden. Maar indien zij toestemmen en de overeenkomst aannemen, zo is het voor hen zo goed en geldig, alsof zij zelf de overeenkomst hadden gesloten. Zo is het in dit geval.

(2) Het verbond met Adam was ook gemaakt zonder ons, in de naam van het menselijk geslacht en het werd verbroken toen wij nog niet waren. Evenwel door onze afstamming van hem, als uit hem voortgesproten, hebben wij persoonlijk een plaats in dat verbond, tot onze veroordeling. En wel zonder dat gewacht is op onze inwilliging of onze toestemming in dat verbond. Hoeveel te meer mag het verbond van de tweede Adam aan ons aangeboden worden en wij een plaats daarin krijgen tot onze zaligheid, door onze uitdrukkelijke goedkeuring en aanvaarding daarvan.

Ten tweede. Overweeg hoe dit verbond wezenlijk aan ons wordt voorgesteld en aangeboden. Het wordt ons voorgesteld en aangeboden in het Evangelie, door Jezus Christus in Zijn eigen en Zijns Vaders Naam. Daarom wordt Hij genoemd: "*De Bode des verbonds*" (Engelse vertaling van Mal. 3:1, waar de Statenvertaling heeft: "de Engel des verbonds"). Hij kwam van de hemel en kondigde dit verbond af en bood het zondaren aan. En nu wordt het ons aangeboden in het Evangelie.

1. In ruime zin wordt het ons aangeboden in zijn verschillende artikelen en delen, zowel in het voorwaardelijk deel, als vervuld zijnde, als in het belovend deel dat nog moet vervuld worden. "Dan zal Ik rein water op u sprengen en gij zult rein worden; van alle uw onreinheden en van alle uw drekgoden zal Ik u reinigen. En Ik zal u een nieuw hart geven en zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vlezen hart geven. En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u, en Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen en Mijn rechten zult bewaren en doen." En zie Hebr. 8:10-12 en alle de overige beloften des verbonds door de gehele Bijbel heen. Alle worden voorgesteld en aangeboden onder de naam van het verbond in ruime zin. "Neigt uw oor en komt tot Mij, hoort en uw ziel zal leven; want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden Davids", Jes. 55:3. In deze en dergelijke schriftgedeelten zijn alle beloften ingesloten.

2. In engere zin wordt het ons aangeboden in het aanbod van Christus Zelf, het Hoofd van het verbond. Zeg niet: Hoe zullen wij het verbond aanvaarden, hetwelk bestaat in zulk een uitgebreide werkzaamheid, terwijl bovendien de delen daarvan door de gehele Bijbel verspreid zijn! Het wordt u voorgesteld in een paar woorden, namelijk Jezus Christus, hetwelk is te overzien met één blik van uw oog. "Ik zal U geven tot een verbond des volks", Jes. 49:8. Het aanbod van Christus aan u is het aanbod van het verbond. Het is gelijk wanneer een vader een voordelige overeenkomst heeft gemaakt voor zijn gezin, aanbiedt u als kind aan te nemen. Het aanbod voor u een vader te willen zijn, staat gelijk met het aanbod van de voordelen van de overeenkomst. Nu, dit aanbod van het verbond komt tot u.

(1) U hebt dit aanbod uit Christus' hand in Zijn geschreven Woord, hetwelk u vindt in de Schriften. Een wijs en eerlijk man zal aan niemand in geschrifte een aanbod doen, wat hij niet van plan is te volbrengen. Zijn handschrift zal hem binden en verplichten, wanneer het aanbod wordt aangenomen. En kan het aanbod van het verbond, dat u in geschrifte gedaan is door de hand van den groten God, onzen Zaligmaker, u in dit opzicht niet voldoen? Hoed u dan, opdat God niet van u behoeft te zeggen: "Ik schrijf hem de voortreffelijkheden Mijner wet voor, maar die zijn geacht als wat vreemds", Hosea 8:12.

(2) U hebt dit aanbod door openbare afkondiging in Zijn Naam, door de stem van de dienaars van het Evangelie, die daarom de verkondigers van een goede boodschap worden genoemd. "De opperste Wijsheid heeft haar dienstmaagden uitgezonden, zij nodigt op de tinnen van de hoogten der stad." Christus zendt hen uit: "Tot u, o mannen! roep Ik en Mijn stem is tot de mensenkinderen." Indien een vorst laat afkondigen een aanbod van pardon voor opstandelingen, moet dat hen niet voldoende zijn? Betekent deze afkondiging niet de wezenlijkheid van het aanbod? En daar in het Evangelie door de gezanten van Christus dit aanbod van genade voor u, zondaars, wordt uitgeroepen, moet u dit niet ten volle bevredigen?

Tegenwerping. Leraars zijn slechts feilbare mensen.

Antwoord. Dat is waar, doch hun boodschap is onfeilbaar. En in zoverre zij zich daaraan houden en daaraan getrouw zijn, hetwelk zij doen in het aanbieden van het Evangelie, zo hebt gij een onfeilbare grond van geloof in hetgeen zij zeggen. En daar de stem van de heraut in een proclamatie inderdaad des konings stem is, zo is dit ook waar van de stem der gezanten van Christus. Daarom zegt de apostel: "Ziet toe, dat gij Dien, Die spreekt niet verwerpt; want indien dezen niet zijn ontvloden, die dengene verwierpen, die op aarde Goddelijke antwoorden gaf, veel meer zullen wij niet ontvloden, zo wij ons van Dien afkeren, Die van de hemelen spreekt", Hebr. 12:25. En onze Heere Jezus zegt: "Wie u hoort, die hoort Mij, en wie u verwerpt, die verwerpt Mij; en wie Mij verwerpt, die verwerpt Dengene, Die Mij gezonden heeft", Luk. 10:16.

Ten derde. Aan wie wordt het aangeboden? *Christus' verbond der genade wordt onbepaald aangeboden aan zondaars uit het menselijk geslacht; dat is, het wordt hen aangeboden en aan een ieder van hen, wie het ook zij, zonder onderscheid.* Het aanbod is vast in het geschreven Woord en zo moet het gedaan worden door de leraars. Dit is duidelijk uit verscheidene getuigenissen: "Tot u, o mannen! roep Ik en Mijn stem is tot de mensenkinderen", Spr. 8:4. "En Hij zeide tot hen: Gaat henen, in de gehele wereld, predikt het Evangelie allen creaturen", Markus 16:15. "Want alzó lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijnen eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat

een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe", Joh. 3:16. "O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs wijn en melk", Jes. 55:1. "Die "dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet", Openb. 22:17. Daarom wordt het u aangeboden, en aan een ieder van u, en u wordt toegestaan in te treden in het verbond.

1 Tegenwerping. Maar mogelijk was ik niet uitverkoren, en vertegenwoordigde Christus mij niet in dat verbond.

Antwoord. Uw volmacht om in te treden in Christus' verbond, hangt in het geheel niet af van uw verkiezing of verwerping, maar van de geopenbaarde wil van God, Die daarvan een wezenlijk aanbod aan u doet. "De verborgene dingen zijn voor den Heere onzen God, maar de geopenbaarde zijn voor ons en voor onze kinderen tot in eeuwigheid, om te doen de woorden dezer wet", Deut. 29:29. Dat u het niet hebt, en dat u het niet gelooft, dat is uw ongeloof van het Evangelie. "Wie heeft onze prediking geloofd, en aan wien is de arm des Heeren geopenbaard?" Jes. 53:1. U maakt God tot een leugenaar. "Die in den Zoon Gods gelooft, heeft de getuigenis in zichzelf; die God niet gelooft, heeft Hem tot een leugenaar gemaakt, dewijl hij niet geloofd heeft de getuigenis, die God getuigd heeft van Zijnen Zoon", 1 Joh. 5:10. En daarom moet u omkomen. "Die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden", Markus 16:16. Waar vindt u dat ooit iemands verkiezing de grond was van zijn geloven of van zijn intreden in het verbond? Dat wordt niet aan de gelovigen geopenbaard om ze tot het geloof in Christus te brengen; maar zij geloven eerst, en dan, door dat middel, zien zij dat zij uitverkoren waren.

Daarenboven worden de beloften onbepaald voorgesteld. Zo was de eerste belofte: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en deze vrouw, en tussen uw zaad en haar zaad: datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen", Gen. 3:15. Zo zijn andere beloften van het verbond: "Neigt uw oor en komt tot Mij, hoort en uwe ziel zal leven; want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden Davids", Jes. 55:3. "Want dit is het verbond, dat Ik met het huis Israëls maken zal na die dagen, zegt de Heere: Ik zal Mijn wetten in hun verstand geven, en in hun harten zal Ik die inschrijven; en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn. En zij zullen niet leren een iegelijk zijn naaste en een iegelijk zijn broeder, zeggende: Ken den Heere, want zij zullen Mij allen kennen, van de kleine onder hen tot de grote onder hen; want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn, en hun zonden en hun overtredingen zal Ik geenszins meer gedenken", Hebr. 8:10, 11 en 12. "Dan zal Ik .rein water op u sprengen, en gij zult rein worden: van alle uw onreinheden en van alle uw drekgoden zal Ik u reinigen. En Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vlezigen hart geven. En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u, en Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen en Mijn rechten zult bewaren en doen", Ezech. 36:25-27. Waar vindt gij hier enige beperking of onderscheiding van personen?

2. Tegenwerping. De voorwaardelijke beloften zijn inderdaad voor allen, doch niet de onvoorwaardelijke.

Antwoord. Er is in sommige beloften een verband van plicht en recht. Maar ik ken geen beloften, die eigenlijk `voorwaardelijk zijn, dan alleen voor Christus, Die de voorwaarden daarvan reeds vervuld heeft. "Nu, dengene die werkt, wordt het loon niet toegerekend naar genade, maar. naar schuld; doch dengene die niet werkt, maar

gelooft in Hem, Die de Goddeloze rechtvaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot rechtvaardigheid, gelijk ook David de mens zalig. spreekt, welken God de rechtvaardigheid toerekent zonder werken, zeggende: Zalig zijn zij welker ongerechtigheden, vergeven zijn, en welker zonden bedekt zijn, zalig is de man welken de Heere de zonden niet toerekent", Rom. 4

5-8. De beloften van het verbond, noem ze zoals gij wilt; voorwaardelijk of onvoorwaardelijk, zijn voor allen onbepaald. Waar de wet geen onderscheid maakt, moeten wij geen onderscheid maken. Daarom legt de apostel het tot een grond van geloof voor de moordenaars van den Heere der heerlijkheid: "Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in de naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen. Want u komt de belofte toe en uwen kinderen, en allen die daar verre zijn, zovelen als er de Heere onze God toe roepen zal", Hand. 2:38, 39.

3. *Tegenwerping.* Indien deze beloften voor allen zijn, dan moeten zij ook vervuld worden aan allen.

Antwoord. Die gevolgtrekking is onjuist. Dit blijkt uit de woorden van de apostel Paulus: "Laat ons dan vrezen, dat niet te eniger tijd, de belofte van in Zijn rust in te gaan, nagelaten zijnde, iemand van u schijne achtergebleven te zijn", Hebr. 4:1. Wel moeten de beloften vervuld worden aan allen, die ze aannemen door geloof. En dat zal zeker geschieden. Maar niet aan hen, die ze niet willen aannemen, geloven of er zich toe wenden. De Belover is nooit gebonden door een belofte, indien ze niet wordt aangenomen door de persoon aan wie ze gedaan is. Gods getrouwheid kan niet beschuldigd worden, omdat de beloften niet worden vervuld aan de ongelovigen.

II. *Wij zullen nu beschouwen des zondaars intreden in het verbond op een zaligmakende wijze, wat een waarborg voor hem zal zijn van zijn vergadering tot Christus in de laatste dag.*

Dit wordt in de tekst uitgedrukt door "het in tweeën houwen van het offer, om in het verbond in te gaan." Daar dit is de offerande van Christus Zelf, kan niet anders bedoeld worden, dan het leggen van de hand op het hoofd van het offer, hetwelk moest in tweeën gehouwen worden door de Goddelijke rechtvaardigheid. Dit is in Evangelietaal het oprecht geloven in Jezus Christus, Die voor ons is geofferd. Zo is het, dat wij persoonlijk en zaligmakend in het verbond intreden, door te geloven in Christus en Die gekruist.

Het is zeer aangenaam in de natuur van het verbond, en voor ons meest gepast, dat dit de weg is, waardoor wij in het verbond moeten intreden. Het verbond is niet gemaakt met ons onmiddellijk als partij, die het voor zichzelf ondernemen. Was dit wel het geval, dan zouden wij alleen in het verbond kunnen treden op belofte, dat wij een of andere voorwaarde van het verbond van onze kant zouden vervullen. Doch Christus de Middelaar, Die optrad als representerend Hoofd, nam op Zich de voorwaarde van het verbond te vervullen, waarom de belofte van het verbond aan Hem gedaan werd. Het is duidelijk, dat er geen weg kan zijn tot ons persoonlijk intreden in het verbond op een zaligmakende wijze, dan door vereniging met Hem, hetwelk de Schrift bepaalt als te zijn door geloof alleen, zoals in Ef. 3:17: "Opdat Christus door het geloof in uwe harten wone." Op dezelfde wijze wordt het bepaald door de woorden van Christus: "Ik ben de Deur: indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden", Joh. 10:9.

Nu, dit geloven in Christus gekruist of opgeofferd voor ons, waardoor wij in het verbond overgaan, bestaat in drie dingen.

1. Het bestaat in het geloven in de absolute genoegzaamheid van de offerande van Christus tot verlossing van zondaren, en van uw verlossing in het bijzonder en in de volkomen zekerheid en vastheid van het verbond, tot zaligheid van allen die onder de band des verbonds zijn. "Keert weder, gij afkerige kinderen. Ik zal uw afkeringen genezen. Zie hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de Heere onze God. Waarlijk tevergeefs verwacht men het van de heuvelen en de menigte der bergen: waarlijk in den Heere onze God is Israëls heil", Jer. 3:22, 23. De ziel die ziet het onuitsprekelijke kwaad, dat is in de zonde, als een belediging en gruwel tegen een oneindig God, moet ook zien op de oneindige waarde van de offerande van Christus, voortvloeiende uit de oneindige waardij van Zijn Persoon, zal zij de genoegzaamheid van het zoenoffer kunnen geloven. Ook moet de ziel zien op de onveranderlijke trouw van God, als de grond van het geloven in de volmaakte vastheid van het verbond.
2. Het bestaat in het geloven dat de voorwaarden van dit verbond zijn vervuld door Christus in Zijns Zelfs offerande. Ook dat de beloften van het verbond, die gedaan worden op het zoenoffer van Christus en die tot zaligheid zijn, wezenlijk en waarlijk worden aangeboden aan u in het bijzonder, door Jezus Christus, met het welbehagen van Zijnen Vader. Daarom is het geoorloofd voor u toe te gaan tot dit verbond en er gebruik van te maken als uw eigen. Dit wordt ons bekend gemaakt in het Evangelie. "En dit is de getuigenis, namelijk, dat ons God het eeuwige leven gegeven heeft; en dit leven is in Zijnen Zoon", 1 Joh. 5:11. En de profeet zegt: "Neigt uw oor en komt tot Mij, hoort en uw ziel zal leven; want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden Davids", Jes. 55:3. Het wordt aan de uitverkorenen inwendig door den Heiligen Geest aangetoond, waardoor zij de deur van het verbond voor zich geopend zien. Wie deze dingen niet gelooft, kan nooit komen in het verbond, doch hij maakt God tot een leugenaar door Zijn ongelooft.
3. Het bestaat in het vertrouwen op het zoenoffer van Christus, tot verlossing van zonde en toorn, op grond van de getrouwheid van God in het verbond. "Maar wij geloven door de genade des Heeren Jezus Christus zalig te worden, op zulke wijze als ook zij", Hand. 15:11. De ziel ziet af van alle vertrouwen in zichzelf, of in iemand anders, en rust volkomen op de offerande van Christus. De ziel vindt in Hem de vervulling van de voorwaarden van het verbond en door het geloof in Hem, Die alle voorwaarden nagekomen is, worden de beloften aan de ziel vervuld. God heeft Zich daartoe verbonden in het verbond dat Hij heeft afgekondigd en Hij kan niet anders dan daarin getrouw zijn.
Zo is de ziel formeel ingetreden in het verbond, Christus ontvangende in Zijn hogepriesterlijk ambt en aldus met Hem verenigende.
Dit brengt noodzakelijk mee, dat hij, die deel heeft in het verbond:
 - a. Christus ontvangt als zijn Profeet, verwerpende zijn eigen wijsheid en de wijsheid van de wereld en zich aan Hem toevertrouwende, om geleid te worden door Zijn woord en Geest. "Toen zeide Jezus tot Zijn discipelen: Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op en volg Mij", Matth. 16:24. Wanneer wij met Hem verenigd zijn, moet Hij noodzakelijk ons Hoofd wezen, om ons te besturen en te geleiden.
 - b. Ook ontvangen de bondgenoten Hem als hun Koning en hun Heere, verwerpende de heerschappij van zonde, duivel en wereld. Zij geven zich geheel aan Hem over, opdat Hij als hun Hoofd over hen regere en over hen heerschappij hebbe naar Zijn welbehagen. "Heere onze God, andere heren

behalve Gij hebben over ons geheerst; doch door U alleen gedenken wij Uwe naam", Jes. 26:13.

Aldus gaat de ziel over in het verbond, neemt Christus aan in alle Zijn ambten, neemt God in Christus aan als zijn God, en geeft zichzelf over om één van Zijn volk te zijn voor eeuwig, toestemmende in het aanbod dat God gedaan heeft. "Want dit is het verbond dat Ik met het huis Israëls maken zal na die dagen, zegt de Heere: Ik zal Mijn wetten in hun verstand geven, en in hun harten zal Ik die inschrijven; en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn", Hebr. 8:10. Wie nu aldus in het verbond treedt, zal in de laatste dag met grote blijdschap tot Hem verzameld worden, als één van hen, die ingetreden zijn in Zijn verbond, gemaakt met offerande.

III. Wij zullen besluiten met de behandeling van ons derde punt, hetwelk is: *De verklaring of de belijdenis van dit intreden door enig, voor anderen waarneembaar bewijs.*

Dit is een plechtige verklaring van het intreden in het verbond, waarin iemand kan zijn oprecht of geveinsd. "Gij staat heden allen voor het aangezicht des Heeren uws Gods; om over te gaan in het verbond des Heeren uws Gods, en in Zijn vloek, hetwelk de Heere uw God heden met u maakt", Deut. 29:10, 12. Deze belijdenis zal geen waarborg zijn voor onze verzameling tot Hem in de laatste dag, *indien ze niet in het geloof wordt gedaan.* Het is inmiddels een plicht, die nu van ons geëist wordt tot Gods eer en tot onze troost. "Heden hebt gij den Heere doen zeggen, dat Hij u tot een God zal zijn en dat gij zult wandelen in Zijn weten, en houden Zijn inzettingen en Zijn geboden en Zijn rechten, en dat gij Zijn stem zult gehoorzaam zijn; en de Heere heeft u heden doen zeggen, dat gij Hem tot een volk des eigendons zult zijn, gelijk als Hij tot u gesproken heeft, en dat gij alle Zijn geboden zult houden", Deut. 26:17.

Deze belijdenis wordt op drieërlei wijze gedaan.

1. Door deze belijdenis met woorden uit te spreken. Dit geschiedt in het gebed tot God, waarin een persoon plechtig en in daartoe gepaste woorden in de eenzaamheid voor God verklaart, dat hij het verbond aanvaardt en er in overgaat. Of voor mensen, waar de zaak door één voorgesteld zijnde, anderen te kennen geven, dat zij mede in dat verbond berusten en het inwilligen, door enig gepast gebaar of door het buigen van het hoofd. "En Aäron sprak alle de woorden, die de Heere tot Mozes gesproken had, en hij deed de tekenen voor de ogen des volks; en het volk geloofde, en zij hoorden dat de Heere de kinderen Israëls bezocht, en dat Hij hun verdrukking zag, en zij neigden hun hoofden en aanbaden", Exod. 4:30, 31.
2. Sometijds wordt deze verklaring afgelegd en deze belijdenis gedaan, door te schrijven met de hand, dat zij het verbond aanvaardden. "Deze zal zeggen: Ik ben des Heerera, en die zal zich noemen met de naam Jakobs, en gene zal met zijn hand schrijven: Ik ben des Heerera, en zich toenoemen met de naam Israëls", Jes. 44:5. Dit is voor velen zeer nuttig geweest in hun leven, en troostrijk voor hun betrekkingen wanneer zij gestorven waren, wanneer zijhun geschreven aanvaarding van Gods verbond der genade vonden.
3. Ook wordt deze goede belijdenis gedaan bij ingestelde, gewichtige plechtigheden. Eén daarvan is het deelnemen aan de tafel des Heeren. Het eten van het brood en het drinken van de wijn aan des Heeren tafel, is een plechtige verklaring voor de wereld, engelen en mensen, dat wij het verbond van Christus intreden. Indien dit

plaats heeft, afgescheiden van geloof, zonder hetwelk wij het niet zaligmakend kunnen aanvaarden, zo zullen wij worden behandeld als verbondsbrekers.

IV. Tot gebruikmaking van deze leer smeed ik u, indien gij tot Christus wenst verzameld te worden in de laatste dag, gij nu tot Hem vergadert in Zijn verbond. Om deze reden beveel ik in uw overweging aan:

1. Dat uw tijd des levens is een bijzondere tijd om u te laten vergaderen. Het is de tijd, waarin de grote bazuin van het Evangelie geblazen wordt. Deze bazuin heeft een sterk geluid en roept tot verzamelen. Het is de tijd, waarin de Heere de engelen der gemeente, de leraars uitzendt, om u te vergaderen. Laat niet de bazuin van het Evangelie tevergeefs voor u klinken, en laten de engelen der gemeente niet tevergeefs roepen om u te verzamelen. Zij brengen de stem van Christus en het aanbod van het verbond aan u over.
2. Zo zeker als de bazuin van het Evangelie nu in uw oren klinkt, en de engelen der gemeente arbeiden om u nu tot Christus te vergaderen, wier pogingen u nu zoekt ijdel maken; zo zeker zal de laatste bazuin klinken in dezelfde oren, en de engelen van de hemel zullen met grote blijdschap hen vergaderen, die nu tot Hem komen. De engelen zullen hen den Heere tegemoet voeren in de lucht, terwijl zij de anderen op de aarde zullen laten.
3. Wat meent u te zullen zien op die dag? Anderen opgenomen in de band des verbonds en uzelf er buiten gebleven? Met welke bleke aangezichten en bevende harten zult u zien op de Rechter, komende op de wolken des hemels? Hoe zult u kijken naar uw bureu, Christus' bondswolk, gedragen door de engelen, en wegvliegende boven u, de Heere tegemoet in de lucht, met een blinkende heerlijkheid op zich?
4. Hoe zult gij uw laatste blik op hen verdragen, wanneer zij eerst hun welkom in hun koninkrijk zullen hebben ontvangen van den Rechter op de troon, eer gij zult ontvangen uw vonnis van Hem weg te gaan? Te vertrekken uit Zijn tegenwoordigheid in het eeuwige vuur, dat bereid is voor de duivel en zijn engelen. Hoe zult gij het verdragen, uw rug te moeten keren en u te haasten naar uw plaats, terwijl zij uit hun begonnen heerlijkheid aanschouwers zullen zijn van uw begonnen ellende, terwijl uw beminde wereld in brand gestoken is?

Denk tijdig om deze dingen, en wie gij ook zijt of zijt geweest, weet dat u nu wordt toegestaan een vrije toegang tot het verbond. Neem het daarom ernstig en oprecht aan. Ga alleen met uzelf, overdenk uw verloren staat van nature, onderzoek uzelf wat betreft uw gedachten over het verbond. Mocht gij bevinden dat uw hart er behagen in heeft, ga op uw knieën, en verklaar plechtig voor God, dat gij het aanvaardt en er in berust, Christus aannemende in alle Zijn ambten, en God in Christus als uw God en deel voor eeuwig. En wordt zo overreed, dat van dit uw vergaderen tot Christus onder de band des verbonds, in de tijd, afhangt uw verzameling tot Hem in heerlijkheid in de laatste dag.

6. Christus' nodiging aan Zijn bruid

Bij Mij van de Libanon af, o bruid! Kom bij Mij van de Libanon af; zie van de top van Amána, van de top van Senir en van Hermon, van de woningen der leeuwinnen, van de bergen der luipaarden. Hooglied 4:8

Engelse vertaling: "Kom bij Mij van de Libanon af, mijn bruid, bij Mij van de Libanon af."

Deze wereld werd nooit bestemd als vaste verblijfplaats voor de mensen en derhalve werd er op onze eerste ouders in het paradijs een weerhouding gelegd, wat betreft de verboden boom, die aantoonde dat het hen betaamde om naar een andere wereld voor hun gelukzaligheid uit te zien. De mens werd eenmaal goed en recht geplaatst op de weg naar het land waar de heerlijkheid woont, doch hij is zijn weg kwijtgeraakt en arme zondaren worden thans zwervende aangetroffen op de bergen der ijdelheid. De eerste Adam is gevallen en heeft ons in deze toestand gebracht. Maar ziet, de Tweede Adam is gekomen om de verstrooiden Israëls bijeen te vergaderen, om hen voor te gaan op de weg naar het betere vaderland. Hoort Zijn stem in de tekst, waarin Hij Zijn volk roept om deze vermoeide wereld te verlaten en met Hem huiswaarts te keren.

De tekst wordt verdeeld in twee gedeelten:

1. *Christus' genadige roeping tot Zijn volk om de wereld te verlaten als bergen der ijdelheid.* Hier treffen wij een tweeledige roeping aan, die in de oorspronkelijke taal nadrukkelijker wordt weergegeven: "*Bij Mij van de Libanon af, o bruid, kom bij Mij van de Libanon af!*"

Merk in de *eerste* roeping op, de partij aan wie de roeping is gericht, namelijk aan Christus' bruid, de personen, die met Christus zijn gehuwd door Hem te omhelzen in het verbond.

- Het dient te worden opgemerkt, dat dit de eerste maal is dat de Kerk in dit lied deze naam krijgt. Wij lezen tevoren van de bruiloft in hoofdstuk 3:11. Hier begint Hij de betrekking te eigenen en dat zekerlijk om een bijzondere reden en naar ik geloof is het deze, namelijk om ons een recht denkbeeld van de roeping te geven. Het was onder de Joden een gewoonte, dat de bruidegom de bruid uit de stad meenam in de velden, waar zij hun bruiloftsliederen zongen en haar daarna weer terugbracht, op hem leunende terwijl zij naar de stad van zijns vaders huis gingen. Op deze gewoonte schijnt in hoofdstuk 8:5 gezinspeeld te worden: "Wie is zij, die daar opklimt uit de woestijn en lieflijk leunt op haar Liefste?" En eveneens hier in de tekst. Het is dus een roeping van Christus' bruid om op te staan en met haar Bruidegom mee te gaan naar de stad hierboven, naar Zijns Vaders huis.
- Merk eveneens op: De plaats waar zij vandaan moet komen: "van de Libanon af." Het was een schone en aangename berg. Het was een gedeelte van dat goede land, dat aan gene zijde der Jordaan ligt. Voorwaar een omvangrijke en aangename berg! Het was een welriekende plaats, Hosea 14:6. En alzo mag de lachende wereld wel voorgesteld worden, die toch maar een grote ijdelheid is, een plaats waar Christus' bruid niet moet denken haar verblijfplaats te vestigen.
- Merk eveneens op: Het gezelschap dat op haar reis huiswaarts wordt aangeboden: "bij Mij, bij Mij". Het is de vereniging van haar Bruidegom en Heere. In de wereld kan zij niet verwachten dat zij voortdurende gemeenschap met Hem zal hebben. In zover als de bedrieglijke wereld veld wint in haar hart, in die mate verliest zij haar

gemeenschap met Christus. De wijze van de roeping verdient de aandacht. Het is een schielijke en haastige uiting die te kennen geeft haar groot gevaar als zij stil blijft zitten; dat zij derhalve spoedig moet weggaan en niet talmen; dat Hij zeer welmenend was om haar als het ware uit het vuur te rukken. De heerlijkheid van de wereld verblindt de ogen en neemt de harten gevangen, zelfs van het volk des Heeren, totdat zij de allesovertreffende heerlijkheid van hun Heere zien, en dit maakt hen ervan los, het maakt hen gewillig om liever met Christus te gaan, dan stil te blijven zitten in de omhelzingen der wereld.

- Merkt nog eens op dat de roeping ten volle wordt uitgedrukt: "Kom bij Mij van de Libanon af." Het goede resultaat van de Romeinen in hun oorlogen werd toegeschreven aan het woord van bevel dat hun militaire officieren gebruikten. Het was niet: ga, maar: kom! Hoe terecht mocht dat ook verwacht worden van de harten van des Heeren volk bij het horen van dat woord van hun Heere en Man. Indien de weg steil en moeilijk is, zo beveelt Hij hen niet alleen te gaan. Wat zij ook om Zijnentwil verlaten, zij zullen Hem ervoor in de plaats krijgen.

2. Christus' goedgeunstige roeping om de wereld als roofbergen, als gevaarlijke bergen te verlaten.

- Merk hier op een ander zinnebeeld van de wereld. Zij wordt afgebeeld door drie andere bergen: Amána, Senir en Hermon. Sommigen denken dat de twee laatste slechts twee toppen van één gebergte zijn. Wij lezen in Psalm 133 van de aangename dauw van Hermon en het is waarschijnlijk dat zowel deze bergen als de Libanon aangename bergen waren. Maar evenwel waren zij voorzeker gevaarlijk, want de leeuwinnen hadden daar hun woningen en de luipaarden hun holen. Derhalve is de wereld voor Christus' bruid een gevaarlijke plaats. Zij is in gevaar terwijl zij erin vertoeft. Zelfs temidden van 's werelds geluk zijn er gevaarlijke valstrikken. De woningen der leeuwinnen worden hier met klem benadrukt om haar met afschuw voor de plaats te vervullen, opdat zij zich mocht haasten.
- Merk eveneens op de plicht waartoe de bruid wordt geroepen en wel om van de top van deze bergen te zien. Zij moet dit doen met een oog des geloofs. Het gezicht dat zij zal zien bij het aanschouwen van Zijns Vaders huis vanaf deze bergen, zou haar doen ontvlammen om met Hem daarheen te gaan, evenals Mozes Kanaän zag vanaf Pisga. Het is voorzeker een zien dat zal leiden tot het verlaten van deze bergen: dit woord kan het besturen van iemands wandel betekenen; in Jesaja 57:9 wordt dit weergegeven met: "gij trekt", wat inhoudt een statigheid in het gaan, overeenstemmende met de edele minachting van de verhevenheid der wereldse uitnemendheden, die in begenadigde zielen ontstaat door hun gemeenschap met hun HEERE op hun weg huiswaarts.

LEER: Het is Christus' roeping aan Zijn bruid om met Hem mee te gaan naar Zijns Vaders huis, vanuit de bedrieglijke en gevaarlijke wereld.

Tot verklaring en gebruik van deze leer, zal ik:

1. Kennis nemen van enkele zaken, die verondersteld worden in deze vriendelijke roeping en uitnodiging.
2. Ik zal dit komen uit de wereld verklaren.
3. Ik zal het belang aantonen van dit komen uit de wereld met Christus.

I. Ik moet dan kennis nemen van enkele zaken, die verondersteld worden in deze vriendelijke roeping en uitnodiging om uit deze bedrieglijke en gevaarlijke wereld te komen.

1. Het veronderstelt dat Christus' bruid nog in de wereld is. Zij is nog niet naar haars Vaders huis gedragen, waar het huwelijk zal worden voltrokken. Onze HEERE neemt hiervan kennis in Zijn gebed voor Zichzelf en voor Zijn volk: "Ik ben niet meer in de wereld, maar deze zijn in de wereld, en Ik kom tot U, Heilige Vader." Christus' bruid is nog in een staat van onvolmaaktheid. Hoewel zij uit Egypte is gebracht, zo is zij nog niet in Kanaän gekomen, maar is nog in de woestijn.

2. Hoewel zij daar is en wellicht vele jaren daar heeft verkeerd sinds zij met Christus is verenigd, toch heeft Hij haar niet vergeten, maar denkt in goedgunstigheid aan haar, hoe zij ook anders mag denken. "Doch Sion zegt: de HEERE heeft mij verlaten, en de HEERE heeft mij vergeten. Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Ofschoon deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten! Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd; uw muren zijn steeds voor Mij", Jes. 49:14-16. Noch afstand van plaats tussen de bergen der mirre en de bergen der ijdelheid, noch lengte van tijd vaagt Christus' goedgunstige gedachtenis uit aan hen, die zich eens aan Hem hebben gegeven.

3. De wereld is niet een plaats voor Christus' bruid om in te rusten, zij is er in groot gevaar. De leeuwinnen hebben daar hun woningen en de luipaarden zwerven daar rond. Ofschoon zij er door moet wandelen op haar reis naar Immanuëls land, zo moet ze toch niet zó ingenomen zijn met de bedrieglijke bergen die het oog kunnen behagen, of zichzelf doen neerliggen om erdoor vertroost te worden, want ze kan een vreselijk ontwaken te beurt vallen, gelijk Simson in de schoot van Delila: "De Filistijnen over u!"

4. Toch liggen soms de dwaze schepselen zelfs neer bij de woningen der leeuwinnen en betoverd zijnde door de bedrieglijke bergen, zijn zij er afkerig van om weg te komen. Zij koesteren de slang in hun armen, maar denken niet aan de beet; zij nestelen zich als de botte duif, daar, waar zij menigmaal zijn beroofd: "Efraïm is als een botte duif, zonder hart; zij roepen Egypte aan, zij gaan henen tot Assur." Wellicht was de ziel, toen zij voor het eerst aan Christus verbonden werd, zeer ingenomen, zodat er slechts een enkele schrede was tussen de tenten der ondertrouw en de huwelijkskamer in het huis van de vader des Bruidegoms. Doch nu is die begeerte weg. Zij heeft onderweg een gevaarlijke huisvesting ingenomen en kan nauwelijks bewogen worden om op te staan en de deur voor haar Liefste open te doen.

5. Onze HEERE neemt kennis van en is bezorgd om het gevaar van de bedrieglijke wereld voor de ziel. Derhalve roept Hij met grote ernst om weg te komen. Hoewel gij slaapt in gevaarvolle plaatsen, de Bewaarder Israëls zal niet sluimeren noch slapen. Hij weet dat er gevaar aanwezig is in plaatsen waarin onze ogen niets kunnen onderscheiden. Hij toont dat Hij er over aangedaan is, opdat wij ervan verlost mogen worden. Daarom roept en wekt Hij ons op om ervan te scheiden.

II. Wij gaan voort tot het verklaren van dit komen uit de wereld, of tot het aantonen van wat er in vervat ligt.

1. Er is een *natuurlijk* komen uit deze wereld. Wij zijn allen door de loop der natuur op weg om uit deze wereld te gaan. Het ene geslacht gaat en het andere komt. In dit opzicht bestaat er geen vertoeven in deze wereld. De tijd vliegt met een snelle vaart voorbij en hetzij wij slapen hetzij wij waken, het voert ons stroomafwaarts en zal ons allen eerlang voeren in de oceaan der eeuwigheid en dan zal het zijn: Vaarwel, eeuwig vaarwel, bedrieglijke wereld! Wij zullen er voor eeuwig niets meer mee te maken hebben.

2. Er is een *geestelijk* komen uit deze wereld, namelijk, met het hart en de genegenheid. "Vergadert u geen schatten op de aarde, waar ze de mot en de roest verderft, en waar de dieven doorgraven en stelen: maar vergadert u schatten in de hemel, waar ze noch mot, noch roest verderft, en waar de dieven niet doorgraven noch stelen." Gelovigen in de oefening der genade banen hun weg om van deze wereld los te raken. Zij komen uit de woestijn, leunende op hun Liefste. Hoewel zij in de wereld zijn, leven zij nochtans als een volk van een andere wereld; hoewel hun lichamen op de aarde zijn, zijn evenwel hun harten in de hemel. Dit is hetgeen waartoe Christus u heden roept. De inhoud daarvan kunt ge samenvatten in deze enkele dingen:

Christus zegt tot u:

(1) Neemt uw laatste gezicht, de afscheidsblik van de wereld door het geloof evenals Mozes zijn afscheidsblik nam van, de voordelen en genietingen van Egypte. Achtende de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom te zijn, dan de schatten in Egypte: want hij zag op de vergelding des loons. U zag met een onvoorzichtig oog en legde u neer; zie nog één keer waar u ligt, onder de woningen der leeuwinnen, sta op en haast u weg! Neemt een gelovig gezicht van de wereld, zoals zij wordt voorgesteld in Gods Woord, bedrieglijk en gevaarlijk voor de ziel, als iets dat velen verwond heeft, ja zijn tienduizenden heeft verslagen. Doet toch als hem, die zich bij het ontwaken bevindt aan de opening van de woningen der leeuwinnen, beschouwt haar met afschrik en loopt hard weg. U zult niet eerder weggkomen dan wanneer gij uw gevaar ziet.

(2) Keert uw rug naar de dingen van de wereld. Leer te sterven aan deze dingen. Zegt: Het zij verre van mij dat ik zou roemen anders dan in het kruis van onze Heere Jezus Christus, door Welken de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld. Onze harten zitten van nature vastgekleefd aan de wereld. Laat de band op Christus' roeping krachtadig verbroken worden, opdat u mag opstijgen. "Wie is zij, die daar opkomt uit de woestijn, als rookpilaren, berookt met mirre en wierook, en met allerlei poeder des kruideniers." Hoeveel, helaas, lijken wij op de vogel die aan zijn poot een steen heeft vastgebonden, die op wil staan om te gaan vliegen en dat niet kan vanwege het gewicht. "Laat ons afleggen alle last, en de zonde, die ons lichtelijk omringt, laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan die ons is voorgesteld; ziende op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs."

Heft uw harten op uit de toelaching der wereld, besluit heden door het geloof en door de genade niet weer door hen bedrogen te worden zoals gij bedrogen zijt. Velen zeggen: "Wie zal ons het goede doen zien? Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o HEERE"

U hebt lang genoeg gelegen onder de rijen van stenen en ik ben er zeker van, dat ge niet anders kunt zeggen dan dat ge, hoewel ge daar genoegzaam zijt berookt, evenwel nooit zift bevredigd. Komt dan, laat ons 's werelds zilveren koorden des doods verbreken; laat ons onze oren stoppen voor de verleidelijke liederen der

wereld die alrede bitterheid zijn geweest en ten laatste ook bitterheid zullen zijn indien wij ze niet loslaten.

De lachende wereld omhelst sommigen. Ze werpt velen in haar schoot en ze kan rekenen op meerderen. Maar o! hoedt u voor de gevaarlijke omhelzingen, opdat zij u niet tot de dood omklemmen, daar zij u dat zekerlijk zullen doen, indien u ze niet van u afschudt, want de afkering der slechten zal hen doden, en de voorspoed der zotten zal hen verderven. Ik wilde daarom in de woorden van Salomo tot u zeggen: "Zie de wijn niet aan als hij zich rood vertoont, als hij in de beker zijn verven geeft, als hij recht opgaat. In zijn einde zal hij als een slang bijten en steken als een adder." Spreuken 23:31 en 32.

De wereld vlucht van anderen, evenwel, volgen zij nog de grote ijdelheid na, roepende: Wie zal ons het goede doen zien? Maar o! staakt de jacht, opdat u niet valt op de bergen der ijdelheid en uw zielen niet verwond worden, terwijl gij deze schaduwen achterna jaagt, die, indien ge ze had, u niet zouden kunnen verzadigen. "Doch die rijk willen worden, vallen in verzoeking en in de strik en in vele dwaze en schadelijke begeerlijkheden, welke de mensen doen verzinken in verderf en ondergang", 1 Timothéüs 6:9.

Let niet op de afkeuringen van de wereld. Door het geloof heeft Mozes Egypte verlaten, niet vrezende de toorn des konings; want hij hield zich vast als ziende de Onzienlijke, Hebréeën 11:27.

Besluit heden door genade om uzelf te verheffen boven deze dingen, uw gezicht te zetten tegen de storm, en welk weer er ook moge zijn, voorwaarts te gaan. Wat ons ook mag wedervaren, laat ons met Habakuk zeggen: "Zo zal ik nochtans in de Heere van vreugde opspringen, ik zal mij verheugen in de God mijns heils." Habakuk 3:18. O wat is het een schande om te zien dat de bruid van Christus altijd haar hoofd heeft neergebogen als de wereld haar teleurstelt. De wolken zullen in deze benedenwereld na de regen wederkomen en er is geen herstel van de kwalijke lucht, die in dit vermoeide land waait. Laat ons voornemen om het te nemen zoals het komt, als degenen die er niet behoeven te blijven, als die zaken hebben lopen in een andere wereld en noodzakelijk door moeten gaan, op welke wijze dan ook.

- (3) Doet heden afstand van de mensen dezer wereld om u nooit meer te vermengen met de inwoners van het vermoeide land, die nergens anders voor arbeiden als voor het vermaak van de Libanon en die zich hebben gevestigd bij de woningen der leeuwinen: Daarom, gaat uit het midden van haar, en scheidt u af, zegt de HEERE en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal ulieden aannemen", 2 Korinthe 6:17. Gij hebt u lang genoeg met hen verlustigd bij het hol van de leeuw en hebt er velen in zien vallen, evenwel zijt gij gespaard en bewaard. Komt nu daarbij weg en verlaat ze, opdat gij niet de volgende maal erin valt. Zijt vermaand "om behouden te worden van dit verkeerd geslacht". Handelingen 2:40.

Doet afstand van de weg van de mensen dezer wereld. "Kom niet op het pad der Goddelozen, en treed niet op de weg der bozen. Verwerp die, ga er niet door; wijk er van, en ga voorbij." Doet afstand van hun manieren, hoewel het manieren zijn waarmee gij zijt grootgebracht. "Hoor, o Dochter! en zie, en neig uw oor, en vergeet uw volk en uws vaders huis", Psalm 45:11. Indien ge lust hebt om met Christus weg te komen, zo moet u heden non-conformisten¹ worden.

En wordt deze wereld niet gelijkvormig; maar wordt veranderd in de vernieuwing uws gemoeds", Romeinen 12:2. Besluit van nu af aan een ander deel te zoeken dan

¹ Afgescheiden van de Engelse Staatskerk

wat zij najagen, hogere en edelere doeleinden na te volgen dan zij doen en dat uw vreugde en droefheid in een ander kanaal zal stromen dan in het hunne.

Doet afstand van hun gezelschap. "Die met wijzen omgaat, zal wijs worden; maar die der zotten metgezel is, zal verbroken worden", Spreuken 13:20. Indien gij hebt besloten om met Christus weg te gaan, dan volgen zij niet uw weg, daarom moet gij hen verlaten. Waarom zoudt ge met hen leven, terwijl ge niet met hen begeert te sterven? Kwaad gezelschap heeft velen verwoest; het is het graf geweest van hun overtuigingen, de kuil waarin goede oogmerken en voornemens zijn omgekomen, de middelmuur des afsheidsels tussen God en menige ziel en zo in het einde de absolute ondergang van velen voor de eeuwigheid.

III. *Laat ons thans overgaan om aan te tonen het belang of het gewicht om met Christus uit de wereld weg te komen.*

1. Onze Heere heeft een betere plaats voor uw onthaal dan de wereld kan zijn in zijn beste gewaad. "Want die zulke dingen zeggen, betonen klaarlijk, dat zij een vaderland zoeken. En indien zij aan dat vaderland gedacht hadden, van hetwelk zij uitgegaan waren, zij zouden tijd gehad hebben om weder te keren; maar nu zijn ze begerig naar een beter, dat is naar het hemelse. Daarom schaamt Zich God hunner niet, om hun God genaamd te worden; want Hij had hen een stad bereid", Hebrëen 11:14-16. Dit is het nieuwe Jeruzalem. Daar staat Zijns Vaders huis. En in dat huis zijn vele woningen. Indien u vraagt: waar is deze stad gelegen? In het betere vaderland, Immanuëls land, het land dat gezegend is met een eeuwige lente waarin geen wolken zijn, geen nacht maar een eeuwige dag. Indien u vraagt naar de voordelen van het huis? Daarin is een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid. De bezitter daarvan zal alle dingen beërven. Rivieren van genot zijn daar. Wat de waardigheid van het huis betreft, de inwoners zijn Gode gemaakt tot koningen en priesters. Het gezelschap der heilige engelen, en eeuwig met de Heere te zijn, maken de gelukzaligheid van deze plaats uit.

2. Onze Heere kan u gewis en zeker in deze heerlijke en gelukkige plaats brengen. Maar o! zal ik toegang verkrijgen? Wel, kom bij Mij, zegt Christus, er zal geen beletsel zijn, indien gij samen met Mij binnentreedt. Zijn Vader heeft Hem Heere van het land gemaakt. Hij is de allerhoogste beheerder van het huis. "Alle macht", zegt Jezus, "is Mij gegeven in hemel en op aarde." Hij heeft het huis gekocht; het land verworven met Zijn bloed en Hij moet óf Zijn duur landgoed verliezen, óf het met gevallen kinderen van Adam bevolken.

3. Die plaats is Zijn eigen keuze. Het is lang geleden dat Hij bevel gaf om Zijn volk te zeggen waar Hij was: "Ga heen", zegt Hij, "tot Mijn broederen, en zeg hun: Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader en tot Mijn God en uw God." Johannes 20:17. Wel, zegt Hij, kom bij Mij. Toen Hij in de wereld was, beogde Hij niet om te vertoeven, want Hij verachtte dezelve. Hij achtte de toelachingen en het gevele der wereld niet hoog. Een kroon waardeerde Hij hier niet. Hij verachtte goedkeuringen van de wereld en verduurde het kruis. Wel mag Hij zeggen: Kom. Hij zegt niet: Ga, want Hij gebied u geen plaats te doorwaden die Hij Zelf niet vóór u heeft doorwaad.

4. Christus is op Zijn weg daarheen, uit de wereld naar Zijns Vaders huis, het betere vaderland. Wat, is Christus daar niet alrede? Gewis, persoonlijk is Christus daar, maar mystiek nog niet. Er is een verrukkend gezicht in de woestijn te aanschouwen, indien u het kon zien. Daar hoort men de optocht in de woestijn; Christus' legerplaats is

verheven en het schone leger is op zijn tocht naar Immanuëls land, en ze zijn zover gevorderd in hun tocht, dat hun Voorloper, de Generaal en de wagen de Jordaan alrede is gepasseerd en de achterhoede komt op met uitgestalde banieren en ook zij zullen daar eerlang zijn. Wat heeft de slapende wereld in de zin dat zij niet zien hoe zij achtergelaten zijn en dat ze de stem van de Generaal niet horen zeggen: Kom weg met Mij!

5. Onze Heere verlangt zeer uw gezelschap onderweg, ja Hij verlangt dat u geheel met Hem zult gaan. Kom, geeft uw namen op, gij inwoners der bergen, en verlaat de woningen der leeuwinnen. Komt, achterblijvers, neemt uw plaatsen in achter Zijn rug; dat bemint Christus, opdat u het woord van bevel en bemoediging, dat altijd door het leger ruist, mag opvangen. Is daar een dwaas die teruggevallen is en zichzelf verbergt in enig hol, beschaamd om Zijn Overste in het aangezicht te blikken, of zijn hoofd te laten zien onder dat schone gezelschap? Tot dezulken zegt Hij: Kom weg! Kom voorwaarts en huiswaarts. Ja, Hij wil dat gij met Hem thuis zult zijn. "Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; want Gij hebt Mij liefgehad voor de grondlegging der wereld", Joh. 17:24.

6. Onze Heere stalt Zijn heerlijkheid aan u uit in het Evangelie, om uw harten te winnen opdat gij met Hem zoudt meegaan. Kom, zegt Hij, bij Mij, bij Mij. Alsof Hij zou hebben gezegd: Wilt gij op Mij zien, Die de dwaasheid en razernij waarin de betoverende wereld u gebracht heeft door op hem te zien, kan helen. "Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde; want Ik ben God en niemand meer." Gelijk wanneer de zon verschijnt, de sterren zich verbergen en geen schoonheid hebben vanwege hetgeen dat overtreft, zo zal de Zone Gods, onderkent door het geloof, de heerlijkheid van de wereld tot een kleine kaars voor de zon maken, uitgaande als rook.

7. Onze Heere biedt u niet alleen aan uw hoop te vermeerderen, maar ook uw aardse goed, ja meer dan de wereld u kan geven. Klaag dan niet dat Hij u afrukt van de borsten, daar het slechts is om u van de droge en vuile borsten der aarde af te rukken en u te zetten aan betere: "Opdat gij moogt zuigen, en verzadigd worden van de borsten harer vertroosting; opdat gij moogt uitzuigen, en u verlustigen met de glans harer heerlijkheid", Jesaja 66:11. Hij kent de gesteldheid van onze harten, dat zij altijd iets moeten hebben waarmee zij zich kunnen voeden en dat zij nooit met de wereld zullen breken dan alleen als zij er iets beters voor terugkrijgen. "Schud u uit het stof, maak u op, zit neder, o Jeruzalem! Maak u los van de banden van uw hals, gij gevangene dochter van Sion! " Gij zult bij Hem zijn, bij Hem thuis, dat is de hemel. Bij Hem op de weg, dat is de hemel op aarde. Gemeenschap met Hem. Hebbelijke gemeenschap in de omgang met Hem in Zijn gerechtigheid, dood, Geest en verwerving. Dadelijke gemeenschap in de mededelingen Zijner genade en openbaringen van Zichzelf.

8. Indien gij met Hem zult weggaan, zo zult gij gaan gelijk Hij gaat. Handelen gelijk Hij handelt in het stuk van de verplichting. Acht alle dingen, gelijk Hij ze acht. Laat Zijn keuze uw keuze zijn. Verheugt u in die dingen waarin Hij Zich verheugt; en zijt bedroefd om hetgeen Hij bedroefd is. Hebt lief wat Hij liefheeft en haat wat Hij haat. Zullen twee tezamen wandelen, tenzij dat zij bijeengekomen zijn? En gij zult in Zijn voorrechten delen. Gij zult uw deel met Hem hebben. Kiest altijd Zijn zijde, wie Hem ook tegenstaat en ge zult delen met alle voordelen welke Zijn vrienden zullen genieten

van de tegenwoordige wereld of van de toekomstige. Waar de wereld u ook verjaagd en verstrooid zal doen zuchten, Hij zal bij u zijn.

9. Hij zal u leiden en ondersteunen gedurende uw hele reis. U bent nu in de velden van de wereld en daar zullen moeilijke stappen zijn op uw weg naar de stad. Zij zullen niet gemakkelijk te onderscheiden zijn, maar kom bij Hem, Hij zal uw voeten weerhouden van te stoten aan de schemerende bergen. "En Ik zal de blinden leiden door de wegen die zij niet geweten hebben, Ik zal ze doen treden door de paden die zij niet geweten hebben; Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken, en het kromme tot recht; deze dingen zal Ik hun doen, en Ik zal hen niet verlaten." Jesaja 42:16. Hij zal u steunen en u er doordragen met heel het gewicht van uw schuld, plichten en verdrukkingen, want ge moet leunend op Hem tot Hem komen, gelijk de bruid op de Bruidegom.

10. Eindelijk, Hij zal voor u alles en in allen zijn. Verlaat de gehele wereld en kom bij Hem voor alles, gelijk de ondertrouwd bruid met haar man gaat. Welke troost, genot en genoegen gij put uit de modderige stromen, gij moogt nu op een voortreffelijker wijze putten uit de Fontein. Dus zal het uw plicht alsmede uw voorrecht zijn om als een volk van een andere wereld te leven. "Maar onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk onze Heere Jezus Christus." Een hemelse gesteldheid te onderhouden, zal heel uw wandel hemels maken. Veelvuldig en vurig in de plichten te zijn, zal u leiden tot gemeenschap met Hem in voorzienigheden en ordinantiën. Dat zal het aangenaam maken. "Wie is zij, die daar opkomt uit de woestijn, als rookpilaren, berookt met mirre en wierook, en met allerlei poeder des kruideniers?"

TOEPASSING

Hoort dan, o zondaren, naar deze roeping die Christus aan Zijn kerk geeft. Kom bij Hem, gij die aan Hem ondertrouwd zijt en ook u die in de zichtbare kerk zijt, waar Hij Zijn bruid zoekt. Kom toch tot Hem, kom bij Hem, vanuit deze wereld en de woningen der leeuwinnen. Neem uw afscheidsblik van de bergen der ijdelheid en kom weg. Als beweegredenen mogen dienen:

1. Bedenk dat deze bergen gewis en zeker verwoest zullen worden. Een vuur zal ze als Sodom verwoesten en verteren. "Maar de dag des Heeren zal komen als een dief in de nacht, in welke de hemelen met een gedruis zullen voorbijgaan, en de elementen branden zullen en vergaan, en de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden", 2 Petrus 3:12. Christus roept allen jegens wie Hij genadig is, om te vluchten van deze bergen, zoals Lot uit Sodom vluchtte, en dit is een vast bewijs dat zij overgeleverd zijn ter verwoesting. Daarom, kom weg en ziet niet om. Indien Hij de Zijnen eens ongehinderd daaruit zal hebben laten gaan, zo zullen de pilaren worden verwijderd en deze vermoeide wereld zal in het vuur vallen.
2. Is het niet de plaats van de woningen der leeuwinnen? Hoe kunt u er dan veilig in zijn? Heeft niet de grote briesende leeuw zijn woning daarin? En gaat hij niet rond, zoekende wien hij zou mogen verslinden? 1 Petrus 5:8. Is zij niet vol van goddeloze mensen die jonge leeuwen zijn? Mogen niet de gillen die gij hoort in hun godslasteringen tegen God en de Godsdienst, hun briesen tegen de kerk en het werk van God en het verslindende werk dat zij herhaaldelijk verrichten aan hun

medeschepselen, mogen deze dingen het niet een vermoeid land in uw ogen maken?'

3. Zijn er enigen onder ons, voor wie het een plaats van woningen der leeuwinnen is geweest? Laat uw consciëntie dan spreken en zeggen of het niet in vele gevallen een onvriendelijke wereld is geweest? Hoe vaak heeft zij u bezeerd en een slag aangebracht waar u het het minst kon verdragen? Hoe vaak zijn de leeuwen en luipaarden als het ware op u aangevallen uit plaatsen waar gij niets anders verwachtte dan dat gij daar gemak en veiligheid zou genieten? En wilt u toch nog de slang koesteren en datgene liefkozen hetwelk zo vaak uw gebeente heeft verbrijzeld? Doet het toch niet langer, maar kom met Christus weg. Want,
4. In de genieting van Christus zult u niet bedroefd worden door teleurstellingen gelijk de wereld u dat zo vele malen heeft gedaan! Wereldse zaken zijn het dan in zal uw schoonst van veraf; groter in verwachting genieting. Maar de genieting van Christus verhevenste gedachten ver te boven gaan. "Het oog heeft niet gezien, en het oor heeft niet gehoord, en in het hart des mensen is het niet opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben", 1 Korinthe 2:9. De schat van het Evangelie zal al de eeuwen der eeuwigheid verduren. Hoe vaak hebt ge uw hand niet uitgestoken om hetgeen ge van de wereld nodig had aan te nemen, en ziet, u hebt niets ontvangen. Bij iedere teleurstelling van de wereld waarmee gij in aanraking komt, getuigt Christus: Kom uit! Hij zal uw liefde niet met haat belonen, zoals de wereld dat duizendmaal heeft gedaan. "Ik heb lief, die Mij liefhebben, en die Mij vroeg zoeken zullen Mij vinden", Spreuken 8:17. Hebt ge uzelf niet hartelijk uitgestrekt op de bedrieglijke bergen en heeft de slang u niet gebeten en gewond weggezonden eer u in het bezit of in het verlies ervan? Hebt u niet, waar ge het hardste hebt gezwoegd voor zoetigheid, bloed in plaats van melk uitgewrongen? Hebt u niet vuurvlammen in uw aangezicht gekregen, toen u op de rotssteen sloeg om water?
5. U zult een steviger houvast aan Christus hebben dan u ooit aan de wereld had. "En Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren opdat Ik hun weldoe; en Ik zal Mijn vrees in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken", Jeremia 32 :40. Hoe vaak dacht ge zeker te zijn van het schepsel, maar ge zijt bedrogen geworden? Ge hebt gedroomd en ziet ge waart verzadigd, doch toen ge opwaakte, vond ge uzelf ledig. Alle wereldse dingen zijn in het leven onbestendig en bij de dood zullen ze u altexamen verlaten. Geen van hen zal met u naar de andere wereld gaan.
6. Christus is de gans Begeerlijke en dit was de wereld nooit voor u was. Lag u ooit, of iemand van Adams kinderen, op een plaats van de bedrieglijke bergen waar geen doorn onder was? Hebt u ooit een goed ontvangen waaraan geen gebrek kleefde? De mooiste roos heeft zijn stekels. Doornen en distelen komen op aan de zijde van de zoetste aardse vertroosting.
7. Indien u met Christus uit deze wereld wilt komen, zult ge niet bekommert hoeven te zijn voor het weer dat op de bergen zijn zal. Hevige stormen woeden daar gewoonlijk en hoe schoon het nu ook is, ge weet niet hoe spoedig de storm kan opsteken en de leeuwen en luipaarden zullen worden losgelaten. Wee dan de inwoners der wereld, die al hun kapitaal op deze bergen hebben. Maar als u op uw weg met Christus zijt, zo zal Hij voor u zorg dragen en de wind mag ook zo scherp zijn als hij maar wezen wil, hij zal op uw rug staan, zodat gij op uw weg zult worden bespoedigd.
8. Eindelijk, Hij zal de verlangens van uw hart vervullen en verzadigen, hetwelk de wereld nooit kon en nooit zal kunnen. "Doe uw mond wijd open", zegt Hij, "en Ik

zal hem vervullen", Psalm 81:11. Alle dingen die op deze bergen groeien zijn slechts kaf voor de ziel. Indien gij de gehele wereld tot uw beschikking had, zou zij u verlaten met een hart vol van onverzadigde verlangens. Kom dan, rusteloos schepsel. Kom en rust in Jezus Christus. Geef nu gehoor aan de roeping. U zult wensen dat u het had gedaan bij de dood, wanneer u uit de wereld gedreven wordt, en bij het oordeel, wanneer u van Christus verdreven wordt. Hij is nu gewillig om de slechtsten van u in Zijn gezegende stoet te ontvangen. "Zie", zegt Hij, "Ik sta aan de deur en Ik klop; indien iemand Mijn stem zal horen, en de deur opendoen, Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal met hem avondmaal houden, en hij met Mij", Openbaring 3:20. Amen.

7. De eeuwigdurende ondertrouw.

Uitgesproken bij de bediening van het Heilig Avondmaal te Ettrich, 24 augustus 1714.

"En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid." Hoséa 2:18.

Deze plechtige ordonnantie waartoe wij worden geroepen deel te nemen is de maaltijd van de ondertrouw tussen Jezus Christus en de gelovigen, alsmede de bezegeling daarvan. Tot dit einde is het noodzakelijk dat de genoden diegenen zijn die aan Christus zijn ondertrouwd en onder de band van het huwelijksverbond zijn gebracht, daar anders de bezegeling maar wordt ontheiligd.

De tekst toont ons aan dat aan Christus' zijde alles gereed is voor deze bruiloft; indien zondaren gewillig zijn, is er niets om het gelukkige huwelijk te belemmeren. Onze ogen zien heden dat zelfs de bezegeling van het verbond, het heilig sacrament voor ons gereed is en op deze wijze

hebben wij een schone gelegenheid om ons eeuwig aanbelang te bevorderen. Er is zulk een verwantschap tussen het huwelijk en de dood, dat er in ieder huwelijkscontract onder de mensen een artikel van de dood staat. Onze huwelijksgevolgen luiden in deze woorden: "Totdat God ons door de dood zal scheiden." Zodat de sterfdag de partijen noodzakelijkerwijs op hun huwelijksdag in het gezicht moet staren. Het huwelijksbed is slechts een inleiding op het sterfbed. Maar ziet, hier is een huwelijkscontract zonder dat ontstellende artikel, ja wat meer is, zij sluit het duidelijk uit: *"Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid."*

Ik heb deze woorden reeds verklaard, maar ik zal u de natuur van de ondertrouw, zoals het onder de Joden de gewoonte was, in herinnering brengen, aangezien dit licht geeft over de tekst.

Bij de ondertrouw sloot de bruidegom een huwelijksverbond met de bruid. Dat werd in het openbaar en in het bijzijn van getuigen gedaan onder een gewelf of in een tent die voor dat oogmerk werd gesteld. Het wordt ervoor gehouden dat de psalmist hierop zinspeelt in Psalm 19:5 en 6: "Hij heeft in dezelve een tent gesteld voor de zon. En die is als een bruidegom, uitgaande uit zijn slaapkamer."

Er lag behoorlijk wat tijd tussen de ondertrouw en het vieren en voltrekken van het huwelijk. Door de ondertrouw waren zij niettemin waarlijk man en vrouw, zoals blijkt uit Matth. 1:18, 19 en 20, waar Jozef Maria's man en Maria Jozefs vrouw wordt genoemd, terwijl zij nog maar net ondertrouwd waren. En als een ondertrouwde maagd in de stad verontreinigd werd, werd derhalve zowel de man als de vrouw de dood gestenigd: "De jonge dochter, ter oorzaak dat zij niet heeft geroepen in de stad" (en derhalve haar toestemming gaf), "en de man, ter oorzaak dat hij zijns naasten vrouw heeft vernederd," Deut. 22:23 en 24. Zo werden zij gehouden voor en gekastijd als echtbrekers.

U ziet dus dat het verbond dat onze God voorstelt een huwelijksverbond is, opdat onze Maker onze Man moge zijn. Hoe de mens in het hoogtepunt van zijn verdorven wijsheid het ook onbetamelijk mag vinden om vanwege het groot gewicht en belang der zaak te spreken over de grote onderhandeling tussen een Zaligmaker en verloren zondaren onder het denkbeeld van een huwelijk: toch is het ons genoeg dat de oneindig wijze God het niet onbetamelijk heeft gevonden, maar het als een nederbuigende minzaamheid beschouwt welke nodig is voor onze zwakheid. En het moet noodzakelijkerwijs gevaarlijk zijn om met die manier van spreken te spotten,

welker gebruik het Woord des Heeren rechtvaardigt: "En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid," zegt de Heere in onze tekst.

De partijen in dit huwelijksverbond zijn *Jezus Christus, de Zoon van God, én de gevangen dochter Sions, de verloren zondaren*. De Vader heeft deze bruiloft Zijn Zoon bereid, Matth. 22:2. En de apostel vertelt ons dat het Christus is aan wie zondaren worden ondertrouwd: "Want ik heb u ondertrouwd aan een man, opdat Ik ti als een reine maagd aan Christus moge voorstellen," 2 Kor. 11:2 (Engelse vertaling). Het is de heerlijke Bruidegom Die het huwelijkscontract voorstelt, bevordert en bewerkstelligt: "Ik zal u Mij ondertrouwen." Het is een bijzondere eigenschap van dit huwelijksverbond dat het in eeuwigheid is. De Heere bracht Israël in een zichtbare kerkstaat door het Sinaïverbond. Maar dat verbond duurde niet voort en Israël werd weggeleid. Hier belooft Hij hen weder te zullen brengen door het nieuwe verbond, het Evangelieverbond van de berg Sion, én dat dit verbond eeuwigdurend zal zijn, voortdurende zolang de wereld staat.

Omdat deze woorden zien op het geestelijk Israël, de uitverkorenen uit zowel Joden als heidenen, wordt er te kennen gegeven dat het verbond eeuwigdurend is, verwerpende om binnen de enge grenzen van de tijd te worden beperkt, maar zich uitstrekkende over alle de eeuwen der eeuwigheid.

Leerstelling 1:

Het ondertrouwen van verloren zondaren aan Jezus Christus is de weg welke in Gods wijsheid is uitgedacht en gevolgd wordt in het Evangelie tot hun herstel in de gunst van God.

Over deze leer heb ik alrede uitvoerig gesproken en daarin de natuur van de ondertrouw eens zondaars aan Jezus Christus in verscheidene bijzonderheden verklaard.

Er blijven nog twee punten over die ik tezamen in een tweede leerstelling zal voorstellen.

Leerstelling 2:

Gelijk zondaren aan Christus kunnen ondertrouwd worden, zo ondertrouwt Hij Zich diegenen, (aan wie Hij Zich ook ondertrouwt), in eeuwigheid om nimmer van hen te scheiden.

In het verhandelen van deze leer:

- I. Zal ik aantonen dat zondaren aan Christus kunnen ondertrouwd worden.
- II. Zal ik de oneindige duur van dit huwelijksverbond beschouwen en het vervolgens toepassen.

Maar voordat ik hiertoe overga, zal het noodzakelijk zijn om enige bijzonderheden weer op te nemen die de natuur van de ondertrouw tussen Christus en de zondaren betreffen en u daarvan met enkele woorden een denkbeeld geven.

Onze Heere Jezus Christus komt door middel van Zijn boodschappers in het huis van de moeder van de bruid (de openbare inzettingen) en vraagt haar toestemming; alleen woorden zullen echter in dit, geval nooit baten. Door Zijn Geest treedt Hij in de verborgen kamers baars harten naar voren en aldaar stelt Hij het huwelijkscontract voor en brengt het tot een gelukkige afloop. Wij kunnen dit samenvatten in drie dingen.

- Allereerst treedt Christus door Zijn Geest de verborgen kamer des harten binnen en de vlammende wet gaat als Zijn voorloper voor Zich heen; en zó vreselijk is dat gezicht, dat de zondaar begint te vrez en te beven, maar hij heeft alsnog geen vriendelijkheid voor de bruidegom, geen hart voor het huwelijk. Zo wordt er een vierschaar in zijn boezem gespannen: hij wordt beschuldigd, overtuigd en veroordeeld als een wetsovertreder en dan ziet hij zijn volsterkte behoefte aan een Zaligmaker, Hand. 16:29 en 30.
- Ten tweede openbaart God Zijn Zoon in de verbroken, verbrijzelde en gevoelige zondaar door het licht van het Evangelie dat in zijn hart schijnt, Gal. 1:16. De koninklijke Bruidegom wordt geopenbaard aan de ziel in. Zijn glansrijke voortreffelijkheden en volstrekte gepastheid voor haar toestand en tevens in Zijn gewilligheid om het armzalige schepsel aan Zich te ondertrouwen.
- De Geest van Christus raakt ten laatste krachtadig het hart van de zondaar aan, die daardoor gewillig wordt gemaakt om Christus te omhelzen en de handen in het huwelijksverbond ineen te slaan, Ps. 110:3. Aldus wordt het contract van de ondertrouw afgesloten wat wij kort kunnen samenvatten in deze drie bijzonderheden:
 - (1.) De partijen zijn met elkander ingenomen; Christus is met de zondaar ingenomen en de zondaar met Hem. Dan is het de taal van het hart van de bruid: Ik ben ingenomen met Zijn persoon. Ik heb lang gezocht naar een huwelijk voor mijn ziel, een rust voor dit rusteloos hart; maar waarop ik ogen ook heb gericht, toch bemerkte ik er iets aan dat mij kwelde; het had iets wat ik nooit kon liefhebben; er ontbrak iets aan wat ik niet kon missen. Maar hier is er een bedekking van mijn ogen: "Hij is volkomen lieflijk," Hoogl. 5:16 (Engelse vertaling). Ik ben ingenomen met al Zijn ambten. Voor mijn toestand ligt in elk daarvan een heerlijke gepastheid, 1 Kor. 1:24-30. Ik ben zwak, dwaas en onwetend; het is goed dat Hij een Profeet is. Ik ben beladen met schuld, ik kan die schuld niet verwijderen; het is goed dat Hij een Priester is. Het gezicht van Zijn dierbaar bloed doet mijn kwijnende ziel herleven. Mijn begeerlijkheden zijn mij sterk, te sterk; het is goed dat Hij "een Koning is Die geweldig is in de strijd," Ps. 24:8. Ik ben ingenomen met het huwelijksverbond; het is goed opgesteld, niets is eraan toe te doen of af te doen, 2 Sam. 22:5. Ik ben ingenomen met de huwelijksplichten en wetten van de koninklijke Bruidegom, Ps. 119:128. Tenslotte, ik ben ingenomen met het kruis, tevreden om Zijn zijde te kiezen in alle omstandigheden, om Hem in voor- en tegenspoed aan te hangen, Lukas 14:26.
 - (2.) Evenals Christus Zijns Vaders huis om haar heeft verlaten, evenzo doet zij voor Hem afstand van haar volk en haars vaders huis. Haar hart breekt met alle andere liefhebbers opdat zij de Zijne alleen zijn mag. Zij zegt haar eerste man, de wet, als een verbond der werken, vaarwel om nooit meer haar leven van de wet te verwachten en ook niet langer haar troost, Rom. 7:4. Zij zegt haar begeerlijkheden en afgoden vaarwel en doet er voor altijd afstand van; zij zet een bijzonder stempel van ongenade op die beminde begeerlijkheid die zij bijzonder heeft gekoesterd, Job 34:32.
 - (3.) De toestemming van de glorierijke Bruidegom om haar Hoofd en Man te zijn, vindt zij in het Woord, hetwelk de Geest aan haar toepast en zij door het geloof op zichzelf toepast. Haar ziel stemt erin toe om Hem aan te nemen zoals Hij Zichzelf aanbiedt; also geeft Christus Zich aan haar, zij ontvangt Hem en geeft zichzelf aan Hem, joh. 1:12, 2 Kor. 8:5. Vanaf dat gezegend ogenblik mag zij zeggen: "Mijn Liefste is mijn en ik ben Zijn," Hoogl. 2:16.

Aldus wordt zij met Christus verenigd en hangt de Heere aan en wordt tot één geest met Hem gemaakt, 1 Kor. 6:17. En uit deze vereniging vloeit een gemeenschap voort tussen de partijen overeenkomstig de natuur van het geestelijk huwelijk.

I. Nadat ik u dit korte verslag heb gegeven van de natuur van de ondertrouw zal ik aantonen *dat zondaren aan de Zoon van God kunnen worden ondertrouwd*. "Ziet ik verkondig u grote blijdschap!" Als gewillig bent om aan Christus ondertrouwd te worden, Hij is gewillig; alles is voor de toestemming van de bruid gereed. Beschouwt. om dit op te helderen, deze volgende bijzonderheden die even zovele beweegredenen kunnen zijn om u op te wekken tot de aanvaarding van Christus in het huwelijksverbond.

Ten eerste, dit huwelijk werd van eeuwigheid beraamd en besloten in de Vrederaad van de Drie-eenheid, Jer. 31:3: "De Heere is mij verschenen van verre tijden! Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid." Aangezien God van eeuwigheid voorzag dat het ganse mensdom door de val van Adam in het verderf zou storten en niet wilde dat het ganse geslacht zou verloren zijn, bewerkstelligde dit ontwerp: een gepast ontwerp om verloren zondaren terug te winnen en hen in veiligheid te brengen wanneer zij zijn teruggewonnen.

Aanvankelijk was de mens met God verenigd in een gewoon verbond van vriendschap, maar dat verbond werd een te slappe band bevonden voor zulk een onbestendig schepsel, want wat onder de nauwste banden van vriendschap een scheiding zal maken tussen vrienden, zal geen scheiding maken tussen man en vrouw. Welnu, des Konings vriend is in Zijn vijand veranderd door de breuk van het eerste verbond; om nu de misdadiger uit de gevangenis te brengen en om haar wederom uit te lokken en in gunst te herstellen, zo is er besloten dat zij aan des Konings Zoon moet worden ondertrouwd en op deze wijze met Hem verenigd worden, wil daar nooit weer zulk een noodlottige breuk komen tussen God en de zondaar.

Ten tweede, de Bruidegom en al Zijn betrekkingen zijn met het huwelijk zeer ingenomen. In de tekst vinden wij daarover Zijn gedachten: "Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid." De zondaar mag zeggen: "Maar wil Hij mij werkelijk ondertrouwen?" "Ja, Ik zal u Mij ondertrouwen," zegt onze Heere in de volgende woorden, tweemaal in één vers en weer een derde keer in het vers dat onmiddellijk volgt.

Ja werkelijk, het is moeilijk voor gevoelige zondaren om dat te geloven, ja, dat Hij er niet van af te brengen is, getuigt van Zijn vastbeslotenheid in deze. Indien u wilt weten hoe dit met Zijns Vaders gedachten overeenstemt, zal Jesaja het u zeggen: "De Heere had lust aan Hem, om Zijner gerechtigheid wil," Jesaja 42:21.

Ja, Hij wordt u een minnaar ten gunste van Zijn Zoon, Hij verzoekt voor Hem, Matth. 17:5: "Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem.- Het komt zeer overeen met de gedachten van Zijn Geest, want de woorden die Hij dienaangaande in de monden van Zijn dienaren geeft, zijn vol van welwillendheid jegens het huwelijk: "Alle dingen zijn gereed; komt tot de bruiloft," Matth. 22:4.

Toen de Bruidegom voor het eerst persoonlijk in het land van de bruid kwam, overeenkomstig het gezegend ontwerp, zongen de engelen, deze heerlijke inwoners van het Hogerhuis, bij Zijn komst: "Ere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen," Luk. 2:13 en 14. Ja, het gehele land van de

Bruidegom is er ten volle mee voldaan; vreugde verschijnt op ieders gelaat vanwege dit goede gevolg. "In de hemel zal er blijdschap zijn over één zondaar, die zich bekeert," Lukas 15:7.

Ik zou u hier kunnen vertellen dat de grote beroering die er in het land van de bruid is gemaakt omtrent dit huwelijk om dat te verhinderen, een duidelijk bewijs is van de werkelijkheid van deze zaak. Al haar betrekkingen zijn er tegen. Toen de koninklijke Bruidegom voortging om Zijn ontwerp van liefde tot verloren zondaren voort te zetten, richtte zich hun vader, de duivel, tot Hem en bood Hem "al de koninkrijken en hun heerlijkheid aan," als Hij het aanzoek maar zou laten varen.

Toen dat niet gelukte, viel hij op Hem aan en vermoordde Hem door zijn helse werktuigen opdat zo het ontworpen huwelijk zou kunnen worden bedorven; maar de gezegende Jezus heeft dood en graf overwonnen en is gezeten aan de rechterhand des Vaders zodat hij Hem niet meer kan bereiken. Hij keert nu zijn woede tegen de bruid en gebruikt zijn kracht tegen haar tot het uiterste om het tegen te houden. Nauwelijks begint zij de aangeboden ondertrouw ter harte te nemen of zij ondervindt dat haar eigen volk en haars vaders huis er hevig tegen gekant zijn en moet met hevig woelen, waarmee zij voorheen niet bekend was, rekenschap geven. Haar vader, de duivel, geeft een verkeerde voorstelling van Christus als zijnde een man waarmee zij nooit een genoeglijk leven kan hebben.

Als dat niet baat om haar de gedachten daaraan terzijde te doen leggen, dan woelt en dreigt hij dat, indien zij hiermee voortgaat, hij er voor zorgen zal dat zij berouw zal krijgen dat zij ooit het voorstel in overweging heeft genomen en hij zal haar van haar nieuwe man terugbrengen tot haar grote verwarring: daarom is het maar verstandig en beter voor haar om zich bijtijds terug te trekken en de aanbiedingen die anderen haar gedaan hebben in overweging te nemen.

Haar vrienden, zelfs de wereld die in het boze ligt, maken van alle methoden gebruik om haar te ontmoedigen. Zij beweren dat zij de goede naam van hun familie wil bezoedelen en hen allen te schande wil maken. En wees er zeker van dat zij haar tenminste de dwaas van het gezelschap zullen maken als hun handen gebonden worden, zodat zij ze niet kunnen dopen in haar bloed. En om het bezwaar het allergrootst te maken, de hongerige kinderen die zij gewend was te voeden, namelijk haar begeerlijkheden en inzonderheid de lieveling, de beminde lust, hangen wenend rond haar omdat zij van honger moeten sterven als het huwelijk doorgaat.

Dit alles bewijst dat zondaren aan Christus kunnen worden ondertrouwd.

Ten derde, de wettelijke verhinderingen van dit huwelijk zijn alle op kosten van de Bruidegom uit de weg geruimd. Toen het oogmerk van dit huwelijk werd afgekondigd, stonden er partijen op om er bezwaar tegen te maken, welke monden niet met mooie woorden konden worden gestopt.

- De gerechtigheid zegt: *de bruid is mijn schuldenaar en ik zal haar niet kwijtschelden; en aangezien zij niet heeft om te betalen, moet zij verkocht worden in de handen van de wraak om haar schuld te voldoen*, Matth. 18:25.
- *Zij is mijn misdadiger*, zegt de wet en ik zal haar geen gratie verlenen; *het vonnis des doods is over haar uitgesproken*, Galaten 3:20. Waarheen iemand ook mag gaan om zich een bruid te verkiezen, de gevangenis mag hij niet ingaan en naar zijn believeen een veroordeelde vrouw voor de dag brengen teneinde aan hem ondertrouwd te worden. Want ook al verbreekt het huwelijk de tijd waarin zij de straf moet uitzitten, nochtans mag het huwelijk de wet niet schenden. Er moet daarom eerst een dag komen waarop zij het heeft volbracht voordat er een huwelijksdag kan zijn.

- *Zij is mijn wettige gevangene, zegt de duivel, en ik zal haar niet prijsgeven: "Zou ook een machtige de vangst ontnomen worden, of zouden de gevangenen eens rechtvaardigen ontkomen?"* Jes. 49:25.

Deze verhinderingen waren inderdaad wettelijk en indien zij niet uit de weg zouden zijn geruimd, zou het voor eeuwig een krachtig einde hebben gemaakt aan het huwelijk tussen Christus en zondaren; maar Zijn hart was uit op het huwelijk en daarom heeft Hij er Zich op toegelegd om ze uit de weg te ruimen. Derhalve werd Hij vanwege haar schuld, Borg voor de gerechtigheid en betaalde tot de laatste kwadrantpenning. Hij heeft Zijn leven gegeven voor de misdadiger; en daar nu het rantsoen betaald is, moet de gevangenisbewaarder de gevangene laten gaan.

Ten vierde, het huwelijkscontract is reeds opgesteld en door de Bruidegom ondertekend; het bevat Zijn toestemming om met de gevangen dochter Sions te huwen. Ge vindt het in deze Bijbel, ge vindt het in onze tekst en in de woorden die volgen: "Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid; ja, Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in gericht en in goedertierenheid en in barmhartigheden. En Ik zal u Mij ondertrouwen in geloof; en gij zult de Heere kennen." Dit is Zijn Woord, dit is Zijn schriftelijk bevel dat Hij met Zijn bloed heeft verzegeld. Hij kan en wil het niet loochenen. Hij heeft het u toegezonden opdat u het aan uw zijde mocht toestemmen. Zo wordt het gezegende huwelijk tussen Christus en u gesloten.

Vraag: Maar waarom is dit huwelijkscontract opgesteld alvorens de toestemming van de bruid is verkregen, ja zonder dat met haar in het minst is beraadslaagd?

Antwoord: Dit is hoogst redelijk; wij hebben geen reden om erover te klagen, want onzerzijds hebben wij niets om een overeenkomst te sluiten. Wij hebben niets om met ons mede te brengen, niet eens zoveel om onze naaktheid te bedekken, want heel ons vaders huis is in lompen gehuld, Openb. 3:17. Het is slechter met ons gesteld dan wij kunnen denken; onze vader Adam liet ons staan met een last van schuld, armoede en gebreken, ja bovendien liet hij ons staan met een last van vloek, Gal. 3:10. En wel kunnen wij de schulden vermeerderen, maar wij kunnen nooit één kwadrantpenning van de oude of nieuwe rekeningen betalen. Onze Heere zoekt bij ons geen bruidschat, maar Hij is gewillig om ons, ongeacht onze toestand, aan Zichzelf te ondertrouwen, Jes. 55:1: "O alle gij dorstigen, komt tot de wateren en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk." Neen, Hij wil niets van ons hebben, ook bezitten wij niets wat waard is om door Hem van ons te worden aangenomen. Zo wij niet tot Christus komen en tevreden zijn om alles om niet te ontvangen, zonder het te wagen om ook maar iets terug te geven voor wat wij ontvangen, dan kunnen wij wel vrezen met het onthaal van een Simeon in aanraking te komen: "Uw geld zij met u ten verderve," Hand. 8:20.

Indien een vorst de dochter van een bedelaar zou trouwen en zij zou zich op het huwelijk vertonen in armoedige kleding, opgelapt naar de beste mode van haars vaders huis, zou hij niet zeggen: Neem haar mee en ontdoe haar van die kledingstukken, zij zal geen daarvan mij wederbrengen; zij passen bij haars vaders huis, maar niet bij mijn bruid; zij zouden een vlek op mijn eer zijn: kleedt haar op mijn kosten, maar neem deze klederen weg?

De toepassing is eenvoudig! Wij zijn niets, wij kunnen niets en wij hebben niets waarmee we ons aan Christus zouden kunnen aanbevelen en indien wij op iets dergelijks aanspraak maken, onteren wij de koninklijke Bruidegom. Er is dus geen

reden waarom wij iets in het huwelijkscontract zouden hebben in te brengen; er is reden toe om God te prijzen dat het contract ons nabijgebracht is én om het met ons ganse hart te ondertekenen. Als bovendien onze raad van invloed zou zijn geweest bij de samenstelling van het huwelijkscontract, zo zouden wij het gewis hebben bedorven aangezien wij weinig gevoelen van ons wezenlijk aanbelang; wij zouden het één of ander artikel hebben ingevoegd dat ons uiteindelijk in het verderf zou hebben gestort. Tenslotte, het is één van de artikelen van het verbond, dat Christus de toestemming van de zondaar zal krijgen: "Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen," Joh. 6:37. En onze tekst zegt het ook: "Ik zal u Mij ondertrouwen."

Vraag. Het is mogelijk dat sommigen in hun hart zeggen: "Och, of ik wist dat mijn naam in dat huwelijkscontract gevonden werd, met welk een vreugde zou ik het dan ondertekenen! Maar ik vrees dat hij daar niet in gevonden wordt."

In antwoord hierop, overweeg dat er (indien ik het zo mag zeggen) twee afschriften van zijn: het ene nauwkeurig verzegeld en het andere geopend.

1. Een verzegeld afschrift daarvan wordt in de hemel bewaard onder de hoede van de Bruidegom en Zijn Vader. Daarin staan de namen en achternamen van allen die al aan Christus zijn ondertrouwd of ooit zullen worden; beschouw het zegel daarvan: "Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De HEERE kent degenen die de Zijnen zijn."
2. Een open afschrift daarvan is op de aarde neergelaten en bevindt zich bij de bruid; dit afschrift hebt ge in de Bijbel, wat het boek des verbonds is. Het bevat niet de namen van hen die nog aan Christus zullen worden ondertrouwd, maar het luidt als het ware ongeveer zo: "Wij, krachtens ondertekening, enz.". Nu, de koninklijke Bruidegom heeft dit ondertekend en het is uw plicht om het eveneens te ondertekenen, toestemmende om Christus aan te nemen zoals Hij u in het Evangelie wordt aangeboden; en dus is de ondertrouw geschied, Jes. 44:5: "Deze zal zeggen: Ik ben des Heeren; en die zal zich noemen met de naam van Jakob; en gene zal met zijn hand schrijven: Ik ben des HEEREN en zich toenoemen met de naam van Israël."

Hierover zal ik deze twee dingen zeggen:

- Ten eerste. Een gezicht van het verzegelde afschrift is het bijzondere voorrecht van hen die aan Christus zijn ondertrouwd door het ondertekenen van het open afschrift. "De verborgenheid des HEEREN is voor degenen, die Hem vrezen; en Zijn verbond, om hun die bekend te maken," Ps. 25:14. En een gezicht te eisen van wat in de hemel wordt bewaard, alvorens gij door het geloof hebt gevolg gegeven aan wat gij zelf bij u hebt, is de vaste orde en wijze der genade trachten omver te werpen. "Zal om uwentwil de aarde verlaten worden, en zal een rots versteld worden uit hare plaats?" Job 18:4. Zelfs degenen die aan Christus zijn ondertrouwd, krijgen er terwijl zij op de aarde zijn, nog maar een gering gezicht van, alhoewel zij er in de hemel. waar het afschrift bewaard wordt, een volkomen gezicht van zullen krijgen. Op aarde opent de Heere het soms een weinigje voor de gelovige, zodat hij net zoveel kan zien als genoeg is om zijn naam erin te kunnen lezen, doch hij kan daarin de naam van zijn vrouw of kind niet ontdekken, ook al staan hun namen er daadwerkelijk in zowel als zijn naam. Het is mogelijk dat sommige heiligen ook maar nooit hun namen daarin kunnen ontdekken, totdat zij tot de heerlijkheid komen, daar "zij door al hun leven, met vreze des doods der dienstbaarheid onderworpen waren," Hebr. 2:15.

- Ten tweede. Al staat uw naam niet in het open afschrift, toch kunnen wij zeggen, dat het aan u en aan een ieder van u is overgedragen en gericht: daarom hebt ge een genoegzame waarborg om het voor uzelf te ondertekenen. Wat is uw naam? Wilt gij luisteren naar de naam: dorstige zondaar? Leest dan uw naam en ziet hoe het tot u wordt gezegd: "O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk," Jes. 55:1.
 - a. Wilt gij luisteren naar de naam: *gewillige zondaar*? Dan wordt het tot u gezegd: "En die wil, neme het water des levens om niet," Openb. 22:17.
 - b. Wordt u een *belast zondaar* genoemd? Staat dan op, de Meester roept u: "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven," Matth. 11:28.
 - c. Is uw naam: *afkerige hoer*? "Gij nu hebt met veel boeleerders gehoereerd, keert nochtans weder tot Mij, spreekt de HEERE," Jer. 3:1.
 - d. Bent u een *verloren zondaar*? "De Zoon des mensen is gekomen, om te zoeken en zalig te maken dat verloren was," Lukas 19:10.
 - e. Wat meer is, bent u als de voornaamste der zondaren? Zelfs aan u is het woord dezer zaligheid gezonden: "Christus Jezus is in de wereld gekomen om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben," 1 Tim. 1:15.
 - f. Maar welke listigheid u ook mocht aanwenden teneinde te ontkennen dat deze of enige van deze namen uw naam is: u bent in elk geval mensen, *mensenkinderen*. U kunt niet ontkennen dat dit uw naam is; daarom wordt het u en een ieder van u gezegd: Tot u, o mannen, roep Ik en Mijn stem is tot de mensenkinderen," Spr. 8:4. Maar laat ons voortmaken.

Ten vijfde. De Bruidegom heeft Zijn gevolmachtigden uitgezonden om aan zondaren hun toestemming te vragen teneinde aan Hem ondertrouwd te worden. "Zo zijn wij dan gezanten van Christus' wege, alsof God door ons bade; wij bidden u van Christus' wege, laat u met God verzoenen," 2 Kor. 5:20. Dit moet voorwaar grote blijdschap verschaffen aan hen die gewillig zijn gemaakt om aan onze Heere te worden ondertrouwd, Jes. 52:7, 8. Wij zijn gemachtigd om voor dit gezegend huwelijk in Zijn Naam met u te onderhandelen; om aan u te verklaren dat Hij de uwe wil zijn en overeenkomstig de inhoud van onze opdracht roepen wij u toe: "Alle dingen zijn gereed, komt tot de bruiloft," Matth. 22:4.

Verwerpt deze oproep niet, want Die het gezegd heeft is zeer geducht: "Wie u hoort, die hoort Mij en wie u verwerpt, verwerpt Mij." Lukas 10:16. Indien gij Zijn Woord, dat in onze mond is, weigert, dan loopt gij het vreselijke gevaar om voor eeuwig verwoest te worden: Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen; Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden," Markus 16:15, 16.

Ten zesde. De Bruidegom heeft alrede Zijn bruiloftsklederen aangetrokken, de Zoon van God heeft Zich bekleed met de klederen der mensheid, opdat Hij een geschikte partij zou kunnen zijn voor de mensenkinderen: "Overmits dan de kinderen des vleses en des bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks derzelve deelachtig geworden," Hebr. 2:14. De afstand tussen God en Zijn schuldig schepsel was van dien aard, dat de zondaar nooit de hand kon hebben gegeven aan een niet-vlees-geworden God. De bruid zou nooit in staat zijn geweest om op de heerlijke Bruidegom te zien in Zijn ontsluitende Goddelijke heerlijkheid en majesteit, zonder bij dat gezicht te worden verbijsterd. Daarom werd Zijn bruiloftskleed, hetwelk in dit geval alleen rood is,

bloedrood, Jes. 63:1: "Wie is Deze, Die van Edom komt met besprenkelde klederen van Bozra? Deze, Die versierd is in Zijn gewaad? Die voorttrekt in Zijn grote kracht? Ik ben het Die in gerechtigheid spreek, Die machtig is te verlossen. Waarom zijt Gij rood aan Uw gewaad en Uw klederen als van één, die de wijnpers treedt?" Uw ziel zegge dan tot Hem evenals Ruth tot Boaz zei, Ruth 3:9: "Breidt dan uw vleugel uit over uw dienstmaagd," (dat is: maak mij uw bruid) want gij zijt de lossen." Het was een oude plechtigheid bij het huwelijk, dat de man de slip van zijn mantel over het hoofd van de vrouw wierp wat uitdrukte dat hij haar toe-eigende én als blijk van haar onderwerping aan hem én van de bescherming die hij aan haar verschuldigd was. Dit wordt toegepast op het geestelijk huwelijk, Ezech. 16:8: "Ik breidde Mijn vleugel over u uit en dekte uw naaktheid; ja, Ik zwoer u en kwam met u in een verbond, spreekt de Heere HEERE en gij werdt de Mijne," of: "Gij zijt aan Mij geworden," dat wil zeggen: met Mij getrouwd, want alzo wordt het huwelijk te kennen gegeven in de sprake van het Oude Testament, Lev. 21:3, Deut. 24:2 en 25:5. Vandaar wordt die spreekwijze aangevoerd in het Nieuwe Testament, Rom. 7:4.

Welnu, alleen een bloedige vleugel kon dit genadige oogmerk van dienst zijn. De bruid is een misdadiger en zonder bloedstorting geschiedt er geen vergeving, Hebr. 9:22. Daarom kan er geen huwelijk zijn met de Zoon van God dan onder de bedekking van bloed. De stralen van de Goddelijke toorn zouden door een andere bedekking heenbreken en de partijen scheiden. De triomfwagen (van het huwelijksverbond), waarin Christus naar Zijns Vaders huis wordt gedragen, heeft daarom een gehemelte van purper, Hoogl. 3:10. Nu, dit purperen gehemelte is niets anders dan het bloed van onze geslachte Verlosser, dat de ziel bedekt voor de storm van Gods toorn, evenals het dek van een wagen beschermt tegen de stormen die van bovenaf komen.

Aanschouwt dan een gekruisigde Zaligmaker, gepast om schuldige zondaren aan Zich te ondertrouwen.

Ten zevende. Het bruiloftskleed voor de bruid is gereed, verworven zijnde op kosten van de Bruidegom. Het is het witte kleed van Christus' gerechtigheid dat, met de ondertrouw, aan allen die het Evangelie horen wordt aangeboden, Openb. 3:18. Het is Christus' dadelijke en lijdelijke gehoorzaamheid aan de wet, toegerekend aan iedere gelovige ziel bij haar ondertrouw aan Christus. Dit is dat heerlijke kleed wat de ziel in het gezicht van God schoon maakt gelijk de leliën; dit is het kleed waarmee Christus' bruid is uitgedost, waarvoor zij niet werkt of zwoegt, alhoewel Christus hevig zwoegde en bloed zweette toen Hij dit kleed moest verwerven. Zo wordt haar bruiloftskleed in de hemel afgedaan evenals het Zijne op aarde werd afgedaan: een gezegend bewijs van een ontwerp van volmaakte vrede tussen de hemel en de aarde in de weg van een huwelijksverbond.

Ten achtste. De tent voor de ondertrouw is opgesteld, ja de kerk des Heeren. De tabernakel des allerhoogste God heeft genadiglijk de einden der aarde bezocht en daarin een kerk opgericht wat de tabernakel is die Hij heeft opgezet voor de Zoon der gerechtigheid als een Bruidegom om Zich daar aan zondaren te ondertrouwen. Deze tabernakel die lang onder ons heeft gestaan, heeft God gedreigd te zullen afbreken daar wij van het gepredikte Evangelie een verkeerd gebruik maken; dit roept ons op om te beven en bijtijds aan de aangeboden ondertrouw gevolg te geven; onderscheiden koorden zijn daarvan al inderdaad gebroken; maar was de Heere met aan onze zijde geweest dan had ze nu allang voor de grond gelegen. Dankzij onze genaderijke God is het dat ze nu nog staat; maar wee degenen die niet aan Christus zullen worden ondertrouwd alvorens de tabernakel wordt verwijderd.

Ten negende. De maaltijd en bezegeling van de ondertrouw, namelijk het heilig sacrament dat wij aan Zijn tafel zullen gebruiken, is gereed, opdat de ondertrouwde bruid avondmaal moge houden met en zich verheugen in haar Heere en Man. Al is de tafel niet in de hemel, toch komt de voorziening, die aan de gelovige Avondmaalganger aan Zijn tafel wordt gegeven, uit de hemel, zelfs het vlees van Christus hetwelk waarlijk spijze is en Zijn bloed hetwelk waarlijk drank is; hetgeen inhoudt dat Jezus Christus met al Zijn weldaden door deze ordonnantie aan de gelovigen wordt voorgesteld, verzegeld en toegepast. Deze heilige maaltijd is de bezegeling van het huwelijksverbond waardoor Christus het verbond aan ons verzegelt, 1 Kor. 11:25: "Deze drinkbeker is het Nieuwe Testament in Mijn bloed." Het zegel van de Bruidegom is rood en een in bloed gedrenkt zegel evenals Zijn bruiloftskleed.

Vraag: Maar waarom is er een bezegeling voor het verbond des Heeren nodig?

Antwoord: Het enkele Woord Gods is een even goed onderpand als Zijn bezegeling; maar dit alles is nodig omdat zondaren het een moeilijk stuk vinden om dat te geloven en daarom is de Heere genadiglijk afgedaald om ons alles te geven wat wij van de trouwste mens op aarde konden verlangen opdat wij Zijn Woord, Zijn schriftelijk bevel, Zijn bezegeling ja ook Zijn eed mochten geloven, Hebr. 6:17 en 18.

Sommigen van uw vinden het geen moeilijk stuk om het verbond en uw ontvangst hij Christus te geloven. Ik waag niet om het ongeloof of de minste twijfel aan Gods Woord aan te prijzen, want het is Godonterend; toch wordt de bruid van Christus menigmaal in deze gestalte aangetroffen: traag van hart om te geloven. Maar ik vrees dat de onbekendheid van velen met het moeilijke stuk van in het verbond en hun ontvangst bij Christus te geloven eerder voortkomt uit een geest van hoogmoed en blindheid dan uit de geest des geloofs. Het huwelijksverbond tussen de Zoon van God en een verachtelijk, onwaardig en zondig schepsel is zulk een groot stuk, zó zeer in tegenstelling met onze staat, dat het een grote zaak is om dat te geloven. En werkelijk niets anders dan het getuigenis van God Zelf "en de werking der sterkte Zijner macht, Die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt," zal maken dat een gevoelige zondaar dat werkelijk zal geloven, Ef. 1:16-20.

Indien een vorst aan een bedelaarsvrouw een schriftelijk bevel zou zenden waarin hij, nadat hij gehoord heeft van haar ellendige toestand, vaststelt dat zij de huur van haar huis niet hoeft te betalen en wekelijks enkele stuivers zal krijgen om haar zolang als zij leeft te onderhouden, dan zou het niet moeilijk zijn om dit te geloven aangezien dit goed met haar toestand uitkomt en het maar een klein ding is.

Veronderstel echter dat hij een gezant zou zenden om haar aan hem te ondertrouwen, ook dan nog zou het waarschijnlijk zijn dat zij de werkelijkheid van het grote aanzoek dat aan haar gedaan is, zou geloven, als zij tenminste zo dol en dwaas is om te geloven dat haar huisvesting een paleis, haar smerig kleed een kleed van goud en haar lompen kostbare juwelen zouden zijn. Maar zou ze werkelijk nuchter zijn, dan zou ze haar hoofd neerbuigen en zeggen: maak een arme vrouw toch niet bespottelijk. En indien zij, bij het aanvoeren van het huwelijkscontract, bekrachtigd met de eed en bezegeling van de vorst, het zou gaan geloven en opstond om het te ondertekenen, dan zou het geen groot wonder zijn als zij, ziende op haar lompen en vuilheid, plotseling stilhield en zei: Ik ben een dwaas om dit te geloven. Niet eerder werd haar hart overwonnen om het te geloven dan wanneer zij de woorden van genade in het huwelijkscontract en de aard van de eed en bezegeling van de vorst ging overwegen.

De toepassing is gemakkelijk: daar is grote noodzaak tot de bezegeling van het huwelijksverbond tussen Christus en de zondaren en ze is voor u gereed.

Ten tiende. Hier zijn getuigen in overvloed. Hier zijn de vrienden van de Bruidegom om te getuigen van de ondertrouw. Ge kunt voor elkander getuigen zijn; ja, evenals Jozua zei in hoofdstuk 24:27: Ziet, deze steen zal ons tot een getuige zijn, óf voor ons, óf tegen ons." Zij zullen tenminste getuigen zijn van het aanbod van de ondertrouw dat hier vandaag is gedaan.

Ten laatste. Hier is de Bruidegom en hier is de bruid. De eeuwige Zoon van God en een gezelschap van ellendige verloren zondaren zijn in deze plaats samen vergaderd. Hij heeft Zijn toestemming alreeds gegeven in de woorden van de tekst die u hebt horen voorlezen: "*En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid.*"

Wat wilt u meer hebben? Wilt ge dat Hij het verklaart met een stem uit de hemel? Wat meer is, wij hebben het profetische Woord dat zeer vast is, 2 Petrus 1:19. Getuigt dan, gij vrienden van de Bruidegom, getuigt allen die hier aanwezig zijt, getuigt, getuigt, gij stenen van deze plaats dat het eeuwige doel van dit huwelijk is verklaard; de Bruidegom en al Zijn betrekkingen zijn ermee ingenomen, de wettelijke beletselen daarvan zijn uit de weg geruimd, het contract is opgesteld, de gevolmachtigden voor de Bruidegom zijn uitgezonden; Hij heeft Zijn toestemming alreeds gegeven en daarom ontbreekt er niets om de ondertrouw tussen de Zoon van God en de zondaren tot stand te brengen dan hun toestemming. En zal uw toestemming ontbreken?

O, zegt u niet: "Vrienden van de Bruidegom, burens, stenen van deze plaats: Getuigt voor mij, dat mijn hart overwonnen is en ik toestem om Hem aan te nemen zoals Hij Zich in het huwelijksverbond aanbiedt, als mijn Hoofd en Man; dat ik mijn eerste man als een verbond der werken *vaarwel* zeg ja, al mijn begeerlijkheden de rug en de nek toekeer, dat ik mezelf, ziel en lichaam beide, overgeef om de Zijne te zijn en om voor Hem te leven, om volkomen van Hem te zijn, van Hem alleen en van Hem voor eeuwig?"

II. *Wij gaan nu over om te spreken over de oneindige en eeuwige duur van dit huwelijksverbond.* Hier zal ik alleen onderzoeken in welke opzichten de ondertrouw tussen Christus en de ziel eeuwig is.

- Ten eerste is zij eeuwig met betrekking tot het oogmerk.
- Ten tweede is zij eeuwig met betrekking tot de werkelijkheid.

Ten eerste is zij eeuwig met betrekking tot het oogmerk van de partijen. Bij de ondertrouw onder de mensen is dit niet zo; daar duurt het oogmerk net zo lang als zij op aarde zijn, want de partijen weten dat zij sterfelijk zijn en dat, als niets anders het doet, de dood tussen hen scheiding zal maken. Maar bij de geestelijke ondertrouw slaan de partijen de handen ineen om nooit meer te scheiden.

1. Christus neemt de zondaar aan met een oogmerk om vanaf het ogenblik van de ondertrouw voor altijd de Man van die zondaar te zijn; en Zijn oogmerken zijn onwrikbaar als de koperen bergen; zij kunnen niet worden verbroken. Hij weet volmaakt wat er in de loop van het huwelijk tussen Hem en Zijn bruid zal gebeuren; en wetende wat er in de toekomst zal gebeuren, zo neemt Hij haar aan met een vastgesteld oogmerk, namelijk om haar nooit van Zich af te schuiven zolang als zij verlangt bij Hem te vertoeven en wat meer is, Hij neemt haar aan om nooit met haar te breken al zou ze ook begeren weg te gaan. Hij zal haar niet van Zich wegdoen en ook

zal Hij haar nooit laten gaan, Jer. 32:40: "En Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hen weldoe; en Ik zal Mijn vreze in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken."

2. De ziel die zijn toestemming geeft voor de ondertrouw, neemt Christus aan met het oogmerk om voor eeuwig Zijn bruid te zijn en nooit te scheiden. Hoe de hypocrieten Hem ook behandelen, welke bedekte terughoudendheid zij ook hebben in hun voorgewende omhelzing van het huwelijksverbond: de gelovige neemt Christus aan met een oprecht oogmerk om Hem nooit te verlaten en nooit met Hem te breken.

3. De gelovige neemt Christus aan met een oprecht oogmerk om Hem nooit te verlaten noch van Zijn zijde te wijken, welke ongemakken hij in de wereld ook mag ondervinden omdat hij Hem aanhangt en hem navolgt; zijn besluit is: "Zo zullen wij van U niet terugkeren," Ps. 80:19. Wel mag hij vrezen dat hij Christus zal verlaten; niettemin kan hij een beroep doen op Gods alwetendheid dat hij zulk een oogmerk niet heeft, maar dat zijn ziel er afkerig van is. Hij heeft de kosten overrekend, hij heeft vader en moeder, vrouw en kinderen, broers en zusters, ja ook zijn eigen leven in de weegschaal gewogen en ontdekt dat de koninklijke Bruidegom veel zwaarder weegt dan zij allen; zij zijn allemaal licht in vergelijking met Christus en daarom is hij vastbesloten om Hem nooit te verlaten, er kome van hem wat wil, Luk. 14:26.

4. De gelovige neemt Christus aan met een oprecht oogmerk om nooit afstand van Hem te doen noch weggeleid te worden, hoe onvriendelijk zijn Heere Zich jegens hem ook mag schijnen te gedragen: "Ziet, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?" Job 13:15. Dit is zijn oogmerk, ook al mag het hem zeer zwaar vallen om voet bij stuk te houden ten tijde der beproeving; maar op de dag van de ondertrouw ziet de ziel wel dat er bij niemand anders hulp is en zegt daarom: Heere, tot wie zal ik gaan dan tot U? Hij besluit, dat, als hij sterft, hij aan Zijn deur zal sterven. In de geestelijke ondertrouw beantwoordt de stem van de bruid op deze wijze, gelijk een echo, zeer lieflijk de stem van de Bruidegom: "Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid. Amen, zegt de bruid, voor eeuwig, eeuwig en altoos.

Sta mij toe dat ik hier deze eeuwigheid, dit "voor eeuwig" van de bruid, onderscheid in drie delen die zij alle op het oog heeft als zij het huwelijksverbond aanneemt.

- (1) Bij de ondertrouw heeft zij het oog op het begin van die eeuwigheid welke aanvangt vanaf het ogenblik dat zij ondertrouwd wordt. Zo is zij vanaf dat ogenblik volkomen de Zijne om vanaf die tijd niet terug te keren. Christus zegt: "Heden, zo gij Mijn stem hoort!" Zij durft en wil niet zeggen: Morgen, nee, niet het volgend uur, want dat zou een dag of een uur zijn achtergehouden van die eeuwigheid waarin Hij een verbond met haar maakt en zij nu niet langer haar eigen meester is.
- (2) Zij heeft het oog op de overige tijd van die eeuwigheid (indien ik het zo noemen mag), die aan deze zijde van de dood ligt, Psalm 119:112: "Ik heb mijn hart geneigd om Uw inzettingen eeuwiglijk te doen, ten einde toe." Zij voorziet dat er vele moeilijke passen zullen zijn op haar weg door die overblijvende tijd: doch haar ziele zegt: Omdat wij nu elkander hier eens ontmoet hebben, daarom zullen wij nu nooit raseer scheiden. Wat Ruth tot Naomi zei, is hier de taal van de ziel tot de Heere Christus: "Want waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan", (zolang als ik op de aarde vertoef) "en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk en uw God is mijn God", Ruth 1:16. De overweging van deze

zwarigheden wekt de ziel op om Christus aan te grijpen om dat deel van het "voor eeuwig": Ps. 48:15 "Want deze God is onze God eeuwiglijk en altoos: Hij zal ons geleiden tot den dood toe."

- (3) Bij de ondertrouw heeft de ziel het oog op de dood, de intocht van de eigenlijke eeuwigheid waaraan geen einde zal zijn. Het werk waarmee wij bezig zijn is voorwaar een gewichtig werk; het is een werk dat bestemd is voor de eeuwigheid. Ik denk dat ik mag zeggen dat er heden in deze plaats niet één ondertrouwde ziel aan Christus noch één waardige avondmaalganger aan de tafel des Heeren zal zijn, die hier het werk van hun sterfbed niet even wezenlijk zullen doen als wanneer zij er ten volle van overreed waren dat zij van de plaats waarop zij zitten nergens anders zouden gaan dan in hun doodskisten. Indien zij Christus aannemen nemen zij Hem gewis voor eeuwig aan.

Er zijn twee dingen die, hoelang de mensen ze ook mogen verschuiven en van zich afzetten, zij toch noodzakelijk zullen vinden om die op hun sterfbed te doen wanneer zij bemerken dat zij de wereld snel moeten verlaten. Het ene ding is zich te ontdoen van hun zielen voor de eeuwigheid en het andere is, zich te ontdoen van hun goederen of wat zij ook in de wereld bezitten. Deze beide dingen zullen door de waardige avondmaalganger aan des Heeren tafel worden gedaan of waar er heden ook enigen aan Christus zullen worden ondertrouwd.

- a. Al wie hier aan Christus zal worden ondertrouwd, zal zich hier ontdoen van zijn ziel voor de eeuwigheid als ware hij op zijn sterfbed. Neemt in acht hoe de psalmist spreekt als hij zichzelf aan de Heere overgeeft als ware hij op het punt om zijn laatste adem te halen, Ps. 31:6 "In Uw hand beveel ik mijn geest". Op deze wijze nu toestemmen in het verbond, is slechts het bijtijds doen van het werk van ons sterfbed. En daar is goede reden toe om het nu te doen, want wij weten niet in wat ure onze Heere komen zal en of wij ooit nog van onze zitplaatsen zullen opstaan. Zij die dit werk recht leiden, zullen gewis voor de eeuwigheid handelen die zij op het oog hebben.
- b. Al wie hier aan Christus wordt ondertrouwd, zal zich hier ontdoen van al hetgeen hij heeft alsof hij op zijn sterfbed zou liggen. En waarlijk, de vereniging van de ziel met Christus in het huwelijksverbond is in een zekere zin een sterven. Daarom is het zeer gewoon dat de mens zijn testament maakt aangezien hij gaat sterven. Het is een sterven aan de zonde en zo zal hij plechtig afstand doen van de zonde, zijn hele schuld achterlatende opdat zij geworpen worde in de diepten van de zee van het bloed des Middelaar. Het betekent een sterven aan de wereld en zo zal hij al zijn aardse vertroosting en genietingen aan Jezus Christus geven, om naar Zijn welgevallen te worden bestuurd; hij verdedigt evenmin het recht om hierna over zijn aardse vertroosting en genietingen te beschikken, als een dood mens aanspraak kan maken.
- c. Al wie zich aan de Heere geeft, zal ook hun betrekkingen en bezit de Heere voorleggen opdat ook zij de Zijnen mogen zijn. Zij zullen hun huizen, landerijen, vrijheid en leven en al wat hun dierbaar is in de wereld aan Zijn voeten neerleggen. De gelovige doet in de ondertrouw, evenals op een sterfbed, aldus afstand van al het zijne en laat alles over aan de Heere en neemt Hem aan om alles en in plaats van alles en zoals Hij Zichzelf aanbiedt: Voor eeuwig. Want de ondertrouw is voor eeuwig wat betreft het oogmerk der beide partijen.

Ten tweede, de ondertrouw tussen Christus en de ziel is voor eeuwig met betrekking tot de werkelijkheid.

Aangezien dit huwelijk bestemd is tot een eeuwigdurend huwelijk, zo is het ook inderdaad eeuwig durend. Het zal nooit eindigen, doch zal voortduren vanaf het ogenblik dat het wordt gesloten door alle de eeuwen der eeuwigheid heen.

1. Zij is eeuwigdurend zonder onderbreking.
2. Zij is eeuwigdurend zonder te verlopen.

Ten eerste, de ondertrouw is eeuwigdurend zonder onderbreking; zij zal nooit onderbroken worden. Het huwelijksverbond tussen Christus en Zijn bruid is niet gelijk het verbond van Adam, waar een mens vandaag binnen kan zijn en morgen er buiten; vandaag Gods vriend en morgen Zijn vijand. Nee, het is een band des vredes met God waaruit de gelovige nooit zal geschud worden, al stellen de duivelen alles op alles. De bruid van Christus ontvangt een onbewegelijk Koninkrijk, Hebr. 12:28. Huwelijksverbonden onder de mensen kunnen onderbroken en op rechte gronden krachteloos gemaakt worden, vanzelf voordat de tijd komt waarin zij zouden ophouden te bestaan; maar het huwelijksverbond tussen Christus en de gelovigen is niet onderhevig aan zulke onzekerheden.

Indien het huwelijksverbond kon worden verbroken of de betrekking toch kon ophouden te bestaan, dan zou het zeker wel geschieden in één of alle vier volgende gevallen:

- (1) In het geval van tegenspoed van een der beide partijen.
- (2) In het geval van voorspoed van een der beide partijen.
- (3) In het geval van verlating.
- (4) Of in het geval van onreinheid van de bruid.

Maar in geen van deze gevallen wordt het verbond verbroken of een einde gemaakt aan het bestaan van de betrekking; in alle gevallen wordt steeds de dodelijke breuk vermeden.

Eerste geval. De ondertrouw tussen Christus en de gelovigen houdt stand en het verbond blijft vast wanneer een der beide partijen tegenspoed treft. Dit geval is noodlottig voor vele verbonden onder de mensen, van wie er velen zijn, die, evenals de krijgsoversten van Ninevé, "als de grote kevers zijn, die zich in heiningmuren legeren in de koude der dagen; wanneer de zon opgaat, zo vliegen zij weg", Nahum 3:17. Zij blijven getrouw in een tijd van voorspoed, doch tegenspoed drijft hen weg. Zij denken niet aan het broederlijk verbond, doch zeggen het vaarwel. Maar in dit verbond zullen de partijen nooit met elkander breken, hoe één van hen ook vernederd wordt.

- Christus zal niet breken met Zijn bruid, ook al wordt zij zeer vernederd; Hij zal haar aanhangen in haar grootste tegenspoed daar Hij haar voor eeuwig en voor alle omstandigheden heeft aangenomen. Al falen uw wereldse vertroosting, al gaat uw goede naam te gronde en uw vermogen achteruit en armoede en gebrek overvalt u; ja, al wordt gij door ziekte en benauwdheid zo verzwakt dat gij onbekwaam zitt om iets voor uzelf of iets voor uw Heere en Man te doen, weet dan toch, dat, indien gij aan Christus zijt ondertrouwd, het verbond zelfs in dat geval stand houdt en dat alles u rechtmatig toekomt, want alles is uwe. Onze Heere zal Zijn bruid niet verloochenen al gaat ze ook in lompen gehuld. Voordat de Heere Jobs gevangenis wendde, was hij in alle opzichten zeer zwak; maar de Heere erkent Zijn betrekking tot hem, zo zwak als hij was en schijnt er een behagen in te scheppen om die te erkennen, job 42:7 en 8: "Want gijlieden hebt

niet recht van Mij gesproken, gelijk Mijn knecht Job. Gaat henen tot Mijn knecht Job, en Mijn knecht Job zal voor u bidden; want zekerlijk, Ik zal zijn aangezicht aannemen: gijlieden hebt niet recht van Mij gesproken, gelijk Mijn knecht Job". Vier keer in deze twee verzen noemt de Heere hem Zijn dienstknecht Job. Het bittere in het lot van de gelovige wordt aldus door het verbond zoet gemaakt en maakt de doornenkroon van zijn lijden beter dan een gouden kroon.

- Christus' bruid zal niet met Hem breken wanneer Hij in moeiten verkeert. De apostel spreekt over de verdrukkingen Christi, te weten in Zijn leden, de leden van Zijn mystiek lichaam, Kol. 1:24. Deze verdrukkingen ergeren de schijnheilige belijders; in zulk een tijd worden velen van hen afvallig; maar degenen die waarlijk aan Christus ondertrouwd zijn, volgen het Lam waar Het ook henegaat, Openb. 14:9. Christus met het kruis zal hen even dierbaar zijn als Christus met de kroon. Al zouden de vijanden de overhand krijgen om Jeruzalem te verwoesten, zo zullen zij om Zijntwil zelfs het stof daarvan gunstig gezind zijn. Wanneer Hij naar de woestijn gaat, zullen zij Hem daarheen volgen. Zij zullen Zijn zijde kiezen, wie zich ook tegen Hem kant; zij zullen voor Hem partij kiezen, ook al zou de hele wereld partij tegen Hem kiezen. Zij zullen nooit met hun Heere en Man breken ondanks de bitterste drinkbeker die Zijn vijanden voor hen kunnen vullen.

Tweede geval. De ondertrouw houdt stand en het verbond blijft vast in het geval van grote voorspoed van één der beide partijen. Dit geval is noodlottig geweest voor vele huwelijken onder de mensen: maar hier verandert heerschappij de zeden niet. De bruid verkiest Christus tot haar Hoofd en Man, terwijl de wereld Hem doorgaans versmaadt en verwerpt. De dag nadert waarop zij Hem zullen zien komen op de wolken des hemels in de heerlijkheid van Zijn Vader met al Zijn heilige engelen; zij zullen zien dat Hij op Zijn troon zal zitten, de wereld richten en Zijn vijanden onder Zijn voeten zal leggen: maar zal Hij dan het huwelijksverbond vergeten? Zal Hij dan de ziel die nu aan Hem ondertrouwd is, voorbijzien?

Nee, dat zal Hij niet doen! Wanneer onze God zal komen en tot de hemel van boven en tot de aarde roepen zal om Zijn volk te redden", ziet hoe er aan het huwelijksverbond wordt gedacht en hoe er op goedgunstige wijze acht wordt geslagen op de ondertrouwde! "Verzamelt mij mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande", Ps. 50:3,4 en 5. Alhoewel aan de andere kant de voorspoed der zotten hen verderven zal, toch zal de bruid van Christus haar Heere en Man nooit verwisselen welke gunstige wending haar uitwendige staat in de wereld ook moge nemen.

Evenals de afkeuringen van de wereld een gelovige niet zullen afschrikken om Christus aan te hangen, zo zullen ook de toelaching van de wereld hem daartoe niet verlokken. Hij zal zowel haar lokmiddelen als haar pochen verachten, Hoogl. 8:7: "Al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem te enenmale verachten".

Derde geval. De ondertrouw houdt stand en het verbond blijft vast in het geval van verlating aan één der beide zijden. En dit is een geval dat menigmaal in de tegenwoordige staat en loop van het geestelijk huwelijk voorkomt.

- (1.) Soms verlaat de Heere in Zijn vrijmachtige wijsheid en om Zijn heilige oogmerken Zijn bruid in grote mate; dan wordt de ziel die op de knie werd getroeteld, terneergeslagen; zij die gemakkelijk toegang tot haar Heere had, wordt nu achter de deur gehouden; haar kroon is van haar hoofd gestoten die eerst gekroond was met goedertierenheid. Doch al wordt het huwelijksverbond daar bewaard waar zij het niet kan zien, toch is het niet in stukken gescheurd.

Hoewel Hij Zich in Zijn verbolgenheid als het ware in Zijn kamer sluit, nochtans verlaat hij nooit het huis: de betrekking blijft er nog altijd en er is hier geen volslagen verlaten. Jer. 32:40: "En Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat ik hun weldoe."

- (2.) Soms verlaat het dwaze schepsel haar ondertrouwd Man en houdt op om dadelijke gemeenschap en omgang met Christus te onderhouden; dan ziet ge ze deze of die ijdelheid najagen en onder geschapen dingen rondzwerven. Dan schijnt het alsof zij niet ondertrouwd zou zijn, maar haar keuze alsnog moest maken en zij begint zich in een of andere verboden plaats te nestelen.

Maar haar Heere zal zo geen afstand van haar doen; Hij zal haar nest in brand steken, waar het zich ook bevindt en haar op goedgunstige wijze terugbrengen, gelijk de psalmist bidt in Psalm 119 het laatste vers: "Ik heb gedwaald als een verloren schaap; zoek Uw knecht." Christus' bruid zal Hem nooit geheel verlaten, want zo luidt het eeuwige verbond wanneer het de bruid betreft: "Ik zal Mijn vreze in hun hart geven, dat zij niet van Mij afwijken", Jer. 32:40.

Laatste geval. Maar wat zullen wij zeggen in het geval van de onreinheid van de bruid van Christus? Wij mogen voor God geen onrecht spreken noch bedriegerij voor Hem spreken. Het is duidelijk uit het Woord des Heeren dat zelfs in dat geval de ondertrouw stand houdt en het verbond vast blijft, Jer. 3:13 en 14: "Gij hebt uw wegen verstrooid tot de vreemden, onder allen groenen boom, maar zijt Mijner stem niet gehoorzaam geweest, spreekt de Heere. Bekeert u, gij afkerige kinderen! spreekt de Heere, want Ik heb u getrouwd". Wee onzer indien de zwakheden van Christus' bruid het huwelijksverbond tenietdoen want dan is het kwijt. Maar deze zwakheden maken het verbond niet ongeldig want onze Heere zal voorzeker een onderscheid maken tussen zwakheid en Goddeloosheid; en wij kennen geen zonde waarin een gelovige valt dan de zonden van zwakheid, (ik zeg, geen dagelijkse zwakheid) "Want de zonde zal over u niet heersen; want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade", Rom. 6:14. In het verbond staat een artikel betreffende de misdrijvingen der gelovigen; maar het is geen ergerend artikel: "Indien zijn kinderen Mijn wet verlaten en in Mijn rechten niet wandelen; indien zij Mijn inzettingen ontheiligen en Mijn geboden niet houden: zo zal Ik hun overtredingen met de roede bezoeken en hun ongerechtigheid met plagen. Maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hem niet wegnemen en in Mijn getrouwheid niet feilen. Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen", Ps. 89:31-35.

Beschouw deze leer niet als een kussen voor vleselijke gerustheid, want al hoeven degenen die aan Christus ondertrouwd zijn niet te vrezen dat zij zullen worden verstoten, toch blijft er genoeg overig om hen van de zonde af te schrikken, terwijl hun zonden met allerlei slagen aan hun lichamen kunnen achtervolgd worden, zelfs ten dode toe. Hun zonden kunnen achtervolgd worden met vreselijke slagen aan hun zielen zelfs tot de pijlen des Almachtigen toe die dan in hem kunnen zijn, "welker vurig venijn de geest uitdrinkt", Job 6:4. Ja, één zonde in hen kan gestraft worden doordat hen toegelaten wordt in een andere te vallen, evenals Davids traagheid gestraft werd door hem in andere zonden van een verreweg grovere aard te laten vallen, 2 Sam. 11. En daarom moet een gelovige datgene vrezen wat nog meer gevreesd moet worden dan de hel, indien van alle kwaden de zonde het grootste kwaad is. Iemand sprak recht, die zei: "Dat indien hem aan de ene kant het kwaad der zonde werd voorgesteld en aan de andere kant de folteringen der hel, hij nog liever verkoos om in de hel te vallen dan in de zonde".

Dit is de hoofdsom der zaak: Onze Heere heeft Zijn bruid door het huwelijksverbond gebracht in een paradijs op aarde terwijl de wederhorigen in een dor land wonen; en van de boom des levens mag zij overvloedig eten; zij mag niet van de verboden vrucht eten anders zal ze het ongenoegen van haar Heere over zich halen. De dag dat zij ervan eet, is desondanks niet de dag die het verbond bepaald heeft tot haar wegzending; neen, maar Hij zal haar kastijden en kneuzen totdat zij de zoete bete opbraakt. En Hij kan haar in Zijn vurig ongenoegen zo kneuzen, dat haar geloof en hoop bijna de laatste adem uitblazen; haar natuurlijk leven kan zij hiervoor verliezen, alleen: Het verbond houdt stand en de ondertrouw wordt niet herroepen. De gelovige Korinthiërs tergden de Heere met onwaardig avondmaal houden en hierom zegt de apostel in 1 Kor. 11:30, slapen er velen, namelijk de slaap des doods waaruit zij tot de opstanding niet zullen ontwaken. Zij ontheiligden het sacrament van Zijn lichaam en bloed (wat velen doen en toch rekken zij hun leven); doch Hij maakte dat hun lichamen sneuvelden en hun bloed ervoor vergoten werd; Hij wilde dat in hen niet door de vingers zien. Maar toen God hun lichamen hierom naar het graf zond, zond Hij toen ook hun zielen naar de hel? Neen, zij waren binnen de band des verbonds en die kon hierdoor niet verbroken worden.

God jaagde hen echter hierom in deze wereld zo hard na omdat zij hierom in een andere wereld niet konden achtervolgd worden, vers 32: "Maar als wij geoordeeld worden, zo worden wij van de Heere getuchtigd, opdat wij met de wereld niet zouden veroordeeld worden".

Hieruit volgt dat het huwelijksverbond tussen Christus en de gelovigen eeuwigdurend is zonder onderbreking.

II. Ten tweede, *zij is eeuwigdurend zonder te verlopen.*

Wanneer een mens huizen of landerijen in pacht heeft, zo lopen toch uiteindelijk de jaren af en het komt vanzelf tot een einde, ook al wordt het contract niet verbroken. Wanneer een man een vrouw trouwt, zo zal ten laatste toch de huwelijksband verbroken worden, ook al is er geen overspel noch moedwillige verlaten in het spel; bij de dood van één der personen komt het huwelijk tot een einde; maar de jaren van dit verbond zullen voortgaan door de eeuwen der eeuwigheid en zullen nooit ten einde komen.

1. De ondertrouw komt niet tot een einde bij de dood. Onze verhoogde Verlosser sterft niet meer; de ondertrouwde bruid moet wel sterven, maar het verbond zal niet met haar sterven. Eindelijk komt de tijd dat de laatste polsslag van de gelovige slaat, dat zijn ogen zich zetten, dat zijn adem verdwijnt en dat het zilveren koord dat zijn ziel en lichaam tezamen verbond, wordt losgemaakt; maar zelfs dan blijkt het gouden koord van het huwelijksverbond dat hem met Christus verenigt zo vast als nooit tevoren. Zijn kinderen, die uit zijn lendenen zijn voortgekomen, zijn niet langer de zijne; zijn boezemvrouw die één vlees met hem was, is dan vrij; maar de ondertrouw tussen Christus en zijn ziel blijft vast; hij is nog altijd verenigd met de Heere en één geest met Hem. Hij wordt gedragen naar het land der vergetelheid; maar indien zijn stof kon spreken in het huis der stilte, dan zou het op even goede gronden kunnen zeggen: "Mijn Liefste is mijn en ik ben Zijn", want de dood van de gelovige is slechts een slaap die deze betrekking niet ontbinden kan, Joh. 11:11: "Lazarus, onze vriend, slaapt": hoewel hij gestorven is toch is hij nog onze vriend. Wat meer is, wanneer zijn stof hier en daar wordt rondgestrooid en de dampen van zijn dood lichaam door de lucht vliegen, zijn zij wel geborgen in de band des verbonds, hetwelk de opstanding

der gelovige verzekert, gelijk onze Heere Zelf leert wanneer Hij dat bewijst als Mozes de Heere "de God van Abraham" noemt, Lukas 20:37.

2. De ondertrouw zal geen einde nemen bij het einde der wereld. Deze wereld zal een einde nemen, maar het huwelijksverbond tussen Christus en de gelovigen zal de wereld overleven en nimmer eindigen. Het einde van deze wereld zal door vuur zijn; de dag zal komen dat deze aarde en de werken die daarin zijn in vlammen zullen opgaan, 2 Pet. 3:10: "Maar de dag des Heeren zal komen als een dief in de nacht, in welken de hemelen met een gedruis zullen voorbijgaan en de elementen branden zullen en vergaan en de aarde en de werken die daarin zijn, zullen verbranden". Wat zal er dan worden van landerijen en bezittingen, boerderijen en koopwaar, aards vermogen groot of klein, wat nu velen terughoudt van het huwelijk met des Konings Zoon waartoe zij verzocht zijn en wat hen geen honger overlaat voor de Evangeliemaaltijd? Maar degenen die nu in het huwelijksverbond komen, zullen heden iets voor zich opzamelen wat het vuur van die vreselijke dag niet zal bereiken; want al zal dat vuur bergen en kastelen verbranden, door kasten heenbreken en de rechten op en bewijzen van landerijen en eer die van vader op zoon zijn overgeleverd gedurende vele generaties, die zich daarin bevinden, vernietigen, toch zal dat vuur niet in staat zijn om het huwelijkscontract tussen Christus en de gelovigen te verbranden: "Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen; maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de Heere, uw Ontfermer", Jes. 54:10.

Maar waarom spreek ik van het einde van dat huwelijk als de wereld eindigt? *Wel, als de laatste dag zal zijn gekomen, dan is de bruiloft des Lams gekomen; het huwelijk tussen Christus en Zijn bruid zal dan gevierd en voltrokken worden.*

Kom, laat ons een gezicht nemen van de viering en voltrekking van het huwelijk tussen Christus en de gelovigen; het ligt binnen het gebied van die zinsnede in de tekst: "In eeuwigheid". Ik zal het u voorstellen in deze 7 bijzonderheden.

1. Op de laatste dag zal de koninklijke Bruidegom uit Zijns Vaders huis komen, uit Zijn ivoren paleizen en hoogste hemelen in de klederen van Zijn heerlijkheid, vergezeld van al Zijn heilige engelen, Mat.25: 31.
2. De bruid zal uit het huis van haar moeder komen, het huis van de moeder-aarde, Job 1:21, het graf, dat duistere, enge en eenzame huis. (Diegenen worden uitgezonderd die bij Zijn komst nog zullen leven). Doch dat zal en vreugdevol uitgaan zijn; nooit had de bruid een dergelijk uitgaan. Hoort de blijdschap die er bij dat uitgaan zal zijn, Jes. 26:19: "Uw doden zullen leven, ook mijn dood lichaam, zij zullen opstaan; waakt op en juicht, gij die in het stof woont". Dit is een profetie die niet eerder volledig zal worden vervuld. Aanschouwt de heerlijke stoet die gezonden is om haar te vergezellen en ook haar te leiden tot de Bruidegom, een stoet engelen, die "Hij zal uitzenden om Zijn uitverkorenen bijeen te vergaderen uit de vier winden, van het ene uiterste der hemelen tot het andere uiterste derzelve", Mat. 24:31. En allen zullen zich tezamen verheugen want "zij zullen geleid worden met alle blijdschap en verheuging", Psalm 45:16.
3. De bruid zal aan de Bruidegom worden voorgesteld; zij zal de Heere tegemoet gaan in de lucht. Zij ziet hoe Zijn verrukkelijk beeld wordt getekend door de penseel van de Heilige Geest in het Woord des eeuwigen Evangelies en zij neemt Hem aan; maar alsdan zal zij Hem persoonlijk zien en Hem plechtig getrouwd

worden. Zij wordt Christus voorgesteld als een reine maagd. Beschouwt haar zoals zij op die dag zal worden voorgesteld; waar zijn al haar vorige mismaktheden? Zij wordt voorgesteld als hebbende geen vlek of rimpel of iets dergelijks; waar is haar vroegere zwartheid? Zij zal blinken gelijk de zon. Waar zijn al haar lompen die haar zo menigmaal met schande bekleedden? In gestikte klederen zal zij tot de Koning worden geleid.

4. De getuigen zijn tegenwoordig; de getuigen zijn de gehele vergadering van hemel en aarde om getuigen te zijn van de bruiloft. Daar is het heerlijke gezelschap der heilige engelen; daar is het zwarte gezelschap der goddelozen van wie er velen waren, die gewoon waren zichzelf te bevredigen met alleen toeschouwers van de ondertrouw te zijn; en nu zullen zij tot hun eeuwige beschaming en angst toeschouwers, ja alleen maar toeschouwers blijven.
5. Wanneer de koninklijke Bruidegom op Zijn troon zal zitten, zal Hij Zijn ondertrouwde bruid op een plechtige wijze voor het aangezicht van de wereld, engelen en mensen, huwen, zeggende: "Komt, gij gezegenden Mijns Vaders! beërft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld. " En als blijkt daarvan zal Hij een kroon op haar hoofd zetten, 2 Tim. 4:8: en haar met Zich op Zijn troon zetten: "Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon", Openb. 3:21.
6. Maar zal een glorierijke zegepraal zijn om aan de plechtigheid van die dag luister bij te zetten; een zegepraal over de vijanden van Christus en Zijn bruid. De gehele goddeloze wereld zal voor Hem staan te beven en veroordeeld worden tot het eeuwige vuur en van voor de troon verjaagd worden ten gevolge van dat vreselijke vonnis: "Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is."
7. Ten laatste. Christus en Zijn bruid zullen de laatste op het veld zijn; wanneer zij de ruggen van al hun vijanden hebben gezien, (terwijl zij gaan in de eeuwige pijn), zullen zij heengaan vergezeld van engelen en het paleis des Konings binnentreden, waar zij zullen neerzitten aan het avondmaal des Lams, aan een tafel die nimmer zal worden afgeruimd.

Derhalve neemt het huwelijk geen einde wanneer de wereld ophoudt te bestaan, maar alsdan wordt het huwelijk gevierd en voltrokken.

Zullen wij nog verder gaan met het zoeken naar hetgeen waarvan wij zeker zijn het nooit te zullen vinden? Wij hebben de dood onderzocht en wij bevinden dat het huwelijk daar geen einde neemt; wij hebben gelet op het einde der wereld en wij bevinden dat het dan zo ver is van een einde te nemen, dat het alsdan juist wordt gevierd en voltrokken; indien wij pogen om verder te gaan, dan verliezen wij onszelf in een grenzeloze oceaan der eeuwigheid waar wij niets meer kunnen ontdekken wat ons vertrouwdeheid geeft. Laat ons dan eindigen en besluiten dat de gezegende ondertrouw in eeuwigheid is; dat het geestelijk huwelijk tussen Christus en de gelovigen nooit tot een einde komt: Nooit, nooit, nooit!

TOEPASSING

Ik ga over tot de toepassing. En het enige gebruik dat ik van deze leer zal maken, is u te vermanen om in het aanbod toe te stemmen en voor eeuwig aan Hem ondertrouwd te worden, aangezien zondaren voor eeuwig aan Christus kunnen worden ondertrouwd. Heden biedt Christus Zich hier aan iedere ziel aan; en wij zijn in Zijn Naam gekomen om u een huwelijk met de Zoon van God aan te bieden, opdat wij

daarvoor uw toestemming mogen verkrijgen. O, komt in het gezegend huwelijk; neemt Jezus Christus, uw Maker aan tot uw Man in eeuwigheid. Zullen wij u niet kunnen winnen voor een verdrag dat zo zeer gepast is voor uw toestand en zo zeer in uw voordeel is? Hoe dit verdrag ook wordt ontvangen, toch moeten wij het aanbod doen in Zijn Naam, de wil en het welbehagen van de koninklijke Bruidegom bekendmaken en uw harten een aanzoek. Hoort daarom naar mij, opdat God naar ulieden hore.

Ten eerste. Zijn er sommigen in dit hele gezelschap die een onbestendig, vals en wispelturig hart hebben, dat nooit bestendig is of het verbreekt toch alle banden? Ongetwijfeld zijn er van dezulken. Tot dezulken zeg ik: Hier is een gepast huwelijk voor u. Komt in het huwelijksverbond, geeft dat hart in Christus hand; degenen aan wie Hij Zich ondertrouwd, ondertrouwt Hij in eeuwigheid. Indien gij het verbond niet kunt houden, zo zal het verbond u houden. Het werkverbond kon nooit een onbestendig hart houden, aangezien de voorwaarde daarvan volmaakte en volkomen gehoorzaamheid was, zonder de minste fout of weifeling, en gij kunt niet voorwenden dat gij deze voorwaarde kunt nakomen en daarom kunt ge geen verwachting koesteren van de weg van dit verbond.

Ik ken de ellendige uitvluchten wel die sommigen maken om zichzelf te misleiden en te bedriegen door het oplappen van een bastaard werkverbond waarin zij zich niet met Jezus Christus verbinden als een Hoofd en Man om, met Hem verenigd zijnde, Gode te leven, (hetgeen zij zekerlijk konden doen, indien zij de weg van het genadeverbond namen), maar zij sluiten alleen met Hem een verbond als een heer zodat zij aan Hem hun arbeid willen geven maar wel voor arbeidsloon. Gewis, dit eigen gemaakte verbond zal u nooit houden; uw harten zullen erover springen en het verbreken, hoe u ook de wacht over hetzelfde houdt; maar het huwelijksverbond zal het onbestendigste hart dat onder ons gevonden wordt, beschermen, zodat het zal zijn als de boom wiens wortel vastgehecht in de aarde blijft, ofschoon haar takken door de wind heen en weer worden geschud.

Alhoewel de bruid van Christus heen en weer mag worden geslingerd door de rukwinden der verzoeking, nochtans zal de wortel der rechtvaardigen niet bewogen worden, Spr. 12:3.

Ten tweede. Zijn er sommigen in dit gezelschap die treuren om het verlies van hun overleden familieleden? Of sommigen die bevreesd zijn dat zulk een droevige gebeurtenis hen te wachten staat? Hier is een gepast huwelijk voor zulke mensen; de onsterfelijke Koning biedt u aan om u aan Hem te ondertrouwen in eeuwigheid. U kunt niet aan de dood van vrienden of aan het afstand doen van uw dierbare familieleden denken dan met de grootste smart des harten. Waarlijk, die zó gezind zijt, zult nooit een betrekking vinden die gepast is voor uw gemoed, dan wanneer u in dit huwelijksverbond komt. De Heere Jezus Christus wil u ontvangen in de nauwste betrekking tot Zichzelf; Hij is gewillig om u te ondertrouwen en wanneer gij eens ondertrouwd zijt, zult u nooit meer scheiden. De dood, die onverbiddelijke boodschapper, die de man van de vrouw wegrukt en de vrouw van de man, het kind van de ouder en de ouder van het kind, kan hier de overhand niet krijgen en zal nimmer bij machte zijn om een scheiding te maken tussen Christus en degenen die aan Hem ondertrouwd zijn, Rom. 8:38 en 39: "Noch dood, noch leven zal ons kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere."

Ten derde. Zijn er sommigen die niet weten hoe zij veilig door de wereld moeten komen te dage des kwaads? Hier is een gepast huwelijk voor u; wordt ondertrouwd aan Christus; Hij zal Zich stellen tussen u en alle gevaren. Hoe slecht de tijden ook zijn, toch zullen zij altijd binnen het gebied zijn van die zoete zinsnede in de tekst: "In eeuwigheid".

En daarom besluit ik, dat onze Heere Zich aanbiedt om voor ons een hoofd en een man te zijn ten dage des kwaads en der bezoeking. Neemt Hem aan tot uw nam in eeuwigheid. Indien het een donkere dag is, zo zal Hij tot een licht zijn en u leiden; indien het een dag van oorlog is, zo zal Hij uw hoofd beschermen; indien het een dag is waarop verborgen hoeken zullen worden doorzocht, zal Hij u toch hetzij onder hetzij in de hemel verbergen. Omhelst het verbond en ook al zingt gij de triomf voor de overwinning, dan zult gij toch niet beschaamd worden, Ps. 49:6: "Waarom zou ik vrezen in kwade dagen"

Ten vierde. Zijn er sommigen die niemand hebben om voor hen te zorgen? Of sommigen die met vrees bevangen zijn dat zij eerlang in een behoeftige en van hulp ontblote staat zullen geraken? Komt dan in dit huwelijk en gij zult nooit een verzorger missen die u zal voorzien van alles wat gij nodig zult hebben en dat is genoeg: "Gij zult gevoed worden met getrouwigheid; ja, zij zullen niet beschaamd worden in de kwade tijd en in de dagen des hongers zullen zij verzadigd worden", Ps. 37:3 en 19. Op wat tijd gij ook aan Christus wordt ondertrouwd, zelfs dan zijt gij door het verbond verzekerd van uw dagelijks brood, Jes. 33:16: "Zijn brood wordt hem gegeven, zijn wateren zijn gewis." De vleselijke wereld lacht hierom en zegt tegen ons: Ga nu maar aanzitten en doe u zich daaraan nu maar te goed; maar zij kunnen Gods volk niet uit hun bevinding lachen, wier gewetens getuigen, dat zij soms meer zoetigheid gehaald hebben uiteen belofte van het verbond, dan het voor vleselijke mensen mogelijk is om uit hun overvloedigste tafels te halen.

Ten vijfde. Zijn er sommigen die door de schepping hebben gezworven om een huwelijk voor hun zielen te zoeken, iets dat evenredig is aan de begeerten van hun onsterfelijke geesten, maar het toch nooit konden vinden? Aan teleurstellingen heeft het u niet ontbroken, zelfs daar waar uw verwachtingen zeer hoog gespannen waren; ge hebt de één of andere doorn gevonden, waar u ook gepoogd hebt om uw rustplaats te vestigen; en waarheen gij u ook gewend hebt, telkens bent u onvoldaan teruggekomen. U hebt vele manieren beproefd om voldoening te verkrijgen en geen daarvan heeft aan uw doel beantwoord. Zijt eindelijk overreed om dit te beproeven; omhelst Christus in het huwelijksverbond en wees verzekerd dat Hij voor u zal zijn wat geen geschapen mens of ding voor u kan zijn, een volmaakte bedekking der ogen en een rust voor uw hart, eeuwiglijk, Ps. 73:25: "Wien heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde".

Ten zesde. Zijn er sommigen voor wie niemand zorgt, die door allen en aan iedere deur verworpen worden? Onze Heere wil u ontvangen, zelfs u; want "Hij vergadert Israëls verdrevenen", Ps. 147:2. Zijn huisgezin in zoverre het wordt gevormd door mensenkinderen, is samengesteld uit vondelingen. Israël was een arme vondeling; Egypte wilde hen niet langer herbergen; Kanaän wilde hen niet ontvangen; maar toen zij door alles en iedereen verstoten waren, nam de Heere hen aan, Deur. 32:10: "Hij vond hem in een land der woestijn, en in een woeste huilende wildernis; Hij voerde hem rondom. Hij onderwees hem, Hij bewaarde hem als Zijn oogappel". Dus hoe

wanhopig uw geval ook zij, Hij zal u aannemen en u binnen de band des verbonds brengen, binnen de band van het huwelijksverbond.

U hebt een Bijbel die tot dit einde vol staat, voorstellende de staat van de Joden, die de Heere met Zich ineen verbond nam, maar van toepassing is op iedere ziel die Christus ondertrouwt, Ezech. 16:5: "Maar gij zijt geworpen geweest op het vlakke des velds, om de walgelijkheid van uw ziel." Vers 8: "Ik breidde Mijn vleugel over u uit, en dekde uw naaktheid; ja, Ik zwoer u, en kwam met u in een verbond, spreekt de Heere HEERE en gij werdt de Mijne". Het blijkt dat er hier een zinspeling is op de onmenselijke gewoonte om zuigelingen te vondeling te leggen, wat zeer gebruikelijk was onder verscheidene heidense volken. De Heere toont Israël en alle degenen die Hij heeft ondertrouwd in welk een ellendige staat Hij hen vond en hoe genaderijk Hij met hen handelde toen zij in die staat waren. Gij zijt geworpen geweest op het vlakke des velds; uw geval was even slecht als dat van te vondeling gelegde en verworpen zuigelingen. Welnu, hierin bestond deze barbaarse gewoonte: Men nam de zuigelingen mee en liet hen achter in de één of andere plaats waar zij konden omkomen zo niet iemand hen vond en meenam, evenals de dochter van Faraö Mozes meenam toen hij te vondeling werd gelegd, Ex. 2. Zodanig was uw geval, verwachtingloos, hulpeloos, daar gij van allen verlaten waart en niet bij machte was om uzelf te helpen. Deze barbaarsheid werd uitgeoefend op zulke zuigelingen die gebrekkig of misvormd waren en waarvan men oordeelde dat zij vermoedelijk niet dienstig zouden zijn voor de wereld. Zo ook is Christus' bruid geheel onooglijk en heeft niets belovends aan haar op de dag wanneer Hij haar gaat ontdekken aan haarzelf, geen schoonheid waarom zij zou begeerd worden. Soms legden zij zuigelingen te vondeling bij wateren, de zee, rivieren of meren: soms legden zij hen te vondeling in bossen of woeste en verlaten plaatsen, alwaar zij de prooi konden worden van roofzuchtige vogels en dieren; dienovereenkomstig zijt gij geworpen geweest op het vlakke des velds, ja in een woeste en huilende wildernis, Deut. 32:10. Aldus is de zondaar een gemakkelijke prooi voor de verslinder en daarom was uw geval even slecht als dat van te vondeling gelegde zuigelingen.

Maar dit is niet alles; uw staat was erger dan hun staat gewoonlijk was; zij worden gelegd, maar gij zijt geworpen geweest niet voorzichtig neergelegd, maar gewelddadig weggeworpen om de walgelijkheid van uw ziel, als een afschuwelijk ding zodat de mens het niet uithoudt om daarnaar te kijken. Wanneer zij te vondeling werden gelegd, werden zij óf in een soort dichte korf óf in een aarde vat gelegd: maar zoveel vriendelijkheid werd u niet eens bewezen, want gij zijt geworpen geweest op het vlakke des velds of (zoals het woord betekent) op het aangezicht des velds, geworpen en achtergelaten op de kale grond zonder de minste beschutting.

Bovendien, uw staat was nog erger; als zuigelingen te vondeling werden gelegd, werden zij omzwachteld en versierd, ja er werden zelfs kostbare voorwerpen, zoals goud, edelstenen en ringen bij gelegd ter bekostiging van hun opvoeding of begrafenis, indien iemand, die hen vond, de moeite wilde nemen om hen één van deze beide dingen te doen.

"Maar ik dekde uw naaktheid", zegt onze Heere. Wat betreft degenen die hij oprapt: niets kan er bij hen verkregen worden: het is uit loutere genade, volstrekt vrije genade dat Hij kennis van hen neemt om hen te hulp te komen. Zij hebben niet eens zoveel om hun naaktheid te bedekken. Welnu, ziet en aanschouwt hoe voor de vondeling de genade overvloeit: "Ik kwam met u in een verbond en gij werdt de Mijne", dat is, Mijn bruid gelijk ik u dat voorheen heb aangetoond. Indien een vrijgeborene te vondeling was gelegd, verloor hij zijn vrijheid en geraakte in een slaafse staat; maar zij die door

de Heere worden opgeraapt, die maakt Hij niet tot slaaf, maar ondertrouwt Hij aan Zich.

Eindelijk, merkt op dat de eerste bedekking die de Heere op de naakte vondeling werpt, het huwelijkskleed is, het kleed van Zijn Gerechtigheid. Hij stelt de ondertrouw niet uit tot de bruid in een betere staat gekomen is en in een meer eervolle toestand dan waarin Hij haar vond; nee, maar Hij neemt haar zoals zij is in haar ellendige toestand en door haar te ondertrouwen, bedekt Hij haar naaktheid: "Zo breidde Ik Mijn vleugel over u uit (ondertrouwde u aan Mij), en dekte uw naaktheid".

O de rijkdommen en vrijheid der genade! Laten zij die alrede aan Christus ondertrouwd zijn, nederig zijn en de slechtsten der zondaren die nu gewillig zijn om Hem aan te nemen, bemoedigd worden om tot het huwelijk toe te treden.

Ten zevende. Zijn er sommigen onder ons die in het nauw worden gedreven aangaande deze zaken val, het grootste belang, te weten, hoe zij behouden zullen serven en een andere wereld zullen binnegaan; hoe zij zullen staan voor de geduchte rechterstoel? Hoort dan naar dit aanbod, dat Jezus Christus, de Heere van de andere wereld, Die op de rechterstoel zit, gewillig is om u aan Zich te ondertrouwen in eeuwigheid! O gezegend oogmerk voor de eeuwigheid! Kan er een gepaster hulpmiddel zijn voor de zaken ener andere wereld, dan om aan de Heere van die andere wereld ondertrouwd te worden? Kan er een gepaster middel zijn om welgerust voor de rechterstoel te staan, dan om nu, in een huwelijksverbond, verenigd te worden met de Rechter Die op de rechterstoel zit?

Ten laatste. Zijn er hier sommigen van de kinderen der afvallige Adam, die van God zijn afgevallen, gevallen uit Zijn gunst en onder de toorn liggen? De hemelpoort is voor u gesloten; de put heeft haar mond voor u verwijd; de aarde zucht onder u en gij zijt in het gevaar om voor eeuwig om te komen. Komt dan in dit verbond, aanvaardt Jezus Christus als uw Hoofd en Man; zo zult ge in de gunste Gods hersteld en voor eeuwig en altoos welgelukzalig worden. "Want alzo zal u rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het eeuwig Koninkrijk van onze Heere en Zaligmaker, Jezus Christus".

Dit aanbod wordt u allen zonder onderscheid gedaan. Christus is gewillig om de uwe te zijn, Openb. 22:17: "En die wil, neme het water des levens om niet". De Bruidegom strekt Zijn hand uit om de handen ineen te slaan in het huwelijksverbond en wilt gij uw hand tot God niet uitstrekken? Ps. 68:32.

Wat wilt u doen? Wilt gij uw toestemming aan de Zoon, van God niet geven om Hem ondertrouwd te worden in eeuwigheid? Voordat u het waagt te weigeren, zijn er drie dingen die ik van u, als redelijke schepselen, wil smeken.

1. Overweegt, voordat gij weigert om aan Christus ondertrouwd te worden, hoe gij tot uw groter voordeel over uzelf zult beschikken. Zal een naar hartelust in uw begeerlijkheden u tot groter voordeel strekken? Wanneer ge uzelf begeeft in de velden van de duivel om zijn zwijnen te voeden, (onverzadigbare begeerlijkheden voeden), zal dat u tot groter voordeel zijn dan deel te hebben aan Christus en de weldaden van Zijn verbond? Indien u het hiervoor houdt, dan zult u eindelijk tot uw eeuwig verlies ondervinden dat u verkeerd gedacht hebt.
2. Overweegt, voordat u het weigert, hoe u het buiten hetzelve zult stellen. U kunt mogelijk een dwaze uitvlucht maken om gerust in de wereld te leven zonder aan Christus ondertrouwd te zijn; maar ik bid u dat u overweegt hoe u zonder hetzelve zult serven! Hoe zult u staan voor de rechterstoel Gods wanneer u dit niet hebt?

3. Ten laatste, verzeker u ervan, alvorens gij dit aanbod van de ondertrouw nu weigert, (in geval dat gij naderhand berouw krijgt van uw weigering), dat gij nog een ander aanbod daarvan zult krijgen; en dat vanwege deze weigering het oordeel niet over u zal worden uitgesproken hetwelk geschreven staat in Lukas 14:24: "Want ik zeg ulieden, dat niemand van die mannen, die genood waren, mijn avondmaal smaken zal." Als het oordeel over u zal worden uitgesproken, dan bent u voor eeuwig verwoest. Maar aangezien gij zo'n zekerheid niet kunt hebben, waagt het daarom niet om Hem, Die van de hemel spreekt, te weigeren, doch geeft uzelf aan Hem weg in het eeuwigdurend huwelijksverbond.

Niemand kome aandragen met tegenwerpingen aangaande zichzelf, zodat dat hen zou weerhouden om het verbond te omhelzen. De rijke inhoud van het aanzoek tot het omhelzen van het verbond, kan al uw tegenwerpingen wegnemen, hoe gij ze ook wilt verklaren: "En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid; ja, Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in barmhartigheid".

Tevergeefs staan wij te twisten of wij al dan niet die weg zullen inslaan, die wij noodzakelijkerwijs moeten inslaan of onvermijdelijk omkomen. U moet aan Christus ondertrouwd worden of God zal door alle de eeuwen der eeuwigheid heen uw vijand zijn. Er is voor zondaren geen andere weg om in de gunst van God te worden hersteld. U moet of voor eeuwig aan Christus ondertrouwd worden, of voor eeuwig verdoemd worden. De zaak is alrede geoordeeld, Markus 16:16; "Maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden". Als u het huwelijksverbond verwerpt, dan moet u in uw zonden sterven; want hiermee verwerpt u het geneesmiddel voor de zonde. Maar waarom oordeelt ge uzelf het eeuwige leven onwaardig en verwerpt de raad Gods tegen uzelf?

Wilt gij in het aangezicht vliegen van het edele oogmerk der wijsheid Godes tot zaligheid van zondaren en moedwillig aan uw ziekte sterven wanneer de Medicijnmeester tot uw bedstee is genaderd? Buiten dit verbond is er geen zaligheid en die hiervan vreemdeling is, heeft geen hoop, Efése 2:12. Daarom moet ge uzelf óf verenigen met de Heere in het verbond des vredes óf Hij zal eeuwig met u oorlogen!

Dit verbond is met bloed getekend, het dierbare bloed van de koninklijke Bruidegom; het is het nieuwe Testament in Zijn bloed. Ziet hoe Hij Zijn bruid heeft liefgehad in wie geen beminnelijkheid was! O vertreedt het bloed des eeuwigen Testaments toch niet.

Nu dan, uw hart geve voor het aangezicht des Heeren een antwoord op deze enkele vragen.

- Ten eerste, bent u ingenomen met de Bruidegom? Zijn Vader heeft in Hem een welbehagen, alle heilige engelen en gunstgenoten zijn met Hem ingenomen en zijt gij dat niet? Ik verzeker u, dat Hij zó met u en zelfs met de slechtste van u is ingenomen, dat Hij u tot Zijn bruid wil aannemen: "Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid." Bent u gewillig om Hem tot uw Man aan te nemen?
- Ten tweede, bent u gewillig om al uw vroegere liefhebbers *vaarwel* te zeggen en voor altijd van uw begeerlijkheden afstand te doen? Overtuigt u ervan, dat, indien u Hem aanneemt, u deze moet laten varen. Gods verbond is een heilig verbond en u zult een vloek in plaats van een zegen over u halen wanneer u onder dit verbond een schuilplaats komt zoeken voor welke begeerlijkheden dan ook.
- Ten derde, bent u tevreden om Christus aan te nemen om alles en in, plaats van alles? Wilt u Hem in al Zijn ambten aannemen? Wilt u Hem ontvangen als uw Profeet om u te onderwijzen en wilt gij daartoe uw wijsheid *vaarwel* zeggen? Wilt

u Hem ontvangen als uw Priester om u door Zijn dood en lijden te behouden en wilt u daartoe uw gerechtigheid vaarwel zeggen? Wilt u Hem ontvangen als uw Koning om over u te regeren en te heersen en wilt gij daartoe al uw afgoden *vaarwel* zeggen? Bent u tevreden om uw wil aan Hem over te geven en dat tot uw Man uw begeerte zal zijn, dat Hij die zal inwilligen of onthouden naar gelang Hij dit goeddunkt, zodat gij niet langer meerster van uzelf zijt of tot uw beschikking staat, maar geheel tot Zijn beschikking?

- Ten laatste, wilt u Hem vanaf dit ogenblik voor eeuwig aannemen, in voor- en tegenspoed, in leven en sterven, voor tijd en eeuwigheid? Indien het werkelijk zó met u is gesteld, bent u voor eeuwig ondertrouwd aan de Heere Jezus Christus. U bent welkom tot de maaltijd van de ondertrouw aan Zijn tafel. Maar indien het niet zo met u is gesteld, dan zult u, tenzij uw besluit verandert en u er tijdig berouw over hebt, een lange eeuwigheid krijgen om over deze weigering berouw te hebben. Amen.